

BIJVOEGSEL

Schriftelijke antwoorden van de minister en de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie op vragen gesteld in de eerste termijn van de behandeling van **de begrotingsstaten van het Ministerie van Veiligheid en Justitie (VI) voor het jaar 2015 (34000-VI)**.

Vragen van het lid Gesthuizen, S.M.J.G. (SP)

Vraag:

Wat vindt de minister van miljoenenschikkingen in fraudezaken?

Antwoord:

De transactie is in fraudezaken een effectief strafrechtelijk handhavinginstrument. Een hoge transactie of een ontnemingsschikking kan passen in een overheidsbrede interventiestrategie die gericht is op het bereiken van een optimaal maatschappelijk effect van de strafzaak. Bij een transactie kan het OM diverse voorwaarden stellen, waardoor fraude in de toekomst kan worden voorkomen en eventuele slachtoffers schadeloos worden gesteld. Zo valt bij fraude door rechtspersonen te denken aan maatregelen ter bevordering van de compliance, verbetering van bedrijfsprocessen en integriteitsprocedures. Naast een transactie aan een rechtspersoon kan de strafzaak tegen leidinggevenden en andere medewerkers van een rechtspersoon aan de rechter worden voorgelegd.

Vraag:

Hoe gaat het met de mogelijkheid om aangifte te doen als je slachtoffer bent van identiteitsfraude?

Antwoord:

Door de aandacht in de Veiligheidsagenda voor fraude zal ook de aandacht en kennis bij de politie over fraude toenemen. Uiteraard neemt de politie altijd aangiftes van strafbare feiten op en wordt aan de aangiften ook opvolging gegeven zodra er ook maar enige opsporingsindicatie is. Met het nieuwe artikel 231 Wetboek van Strafrecht wordt het opnemen van een aangifte van identiteitsfraude vergemakkelijkt doordat er nu een duidelijke grondslag voor de aangifte is. Daarnaast wordt er geïnvesteerd in de verbetering van het aangifteproces, waaronder het kennisniveau van de medewerkers. Zo heeft de politie een factsheet opgesteld over ID-fraude en verspreid onder de medewerkers. Hierin is uitgewerkt op grond van welke strafbepalingen ID-fraude strafbaar is. Politie is verder bezig met inrichting van backoffices ter ondersteuning.

Vraag:

Hoe is het gesteld met de pakkans van fraudeurs?

Antwoord:

De strafrechtelijke opsporing en vervolging van fraude krijgt meer prioriteit: fraude tegen burgers en bedrijven is bijvoorbeeld één van de 6 thema's van de Veiligheidsagenda. Als gevolg daarvan zijn er resultaatafspraken gemaakt tussen politie en OM die de pakkans direct verhogen. Dit jaar worden er 1500 fraudezaken opgepakt en in 2018 moeten dat 2300 zaken zijn, een stijging van 50%.

Vraag:

Waarom is de minister het niet eens met het voorstel van de SP om een nationale fraude autoriteit in te stellen? De aanpak van fraude moet toch beter?

Antwoord:

In 2014 is er over de volle breedte veel verbetering geboekt bij het verder verstevigen van het beleid tegen fraude. Fraudebestrijding kan en moet beter, dat staat ook letterlijk in mijn brief die ik uw Kamer op 21 november jl. heb gestuurd over de coördinatie van de fraudebestrijding.

Maar ik ben van mening dat een autoriteit of een commissaris onze professionals in het veld niet gaat helpen om slagvaardiger op te treden bij fraudesignalen en ook niet om de fraudebestrijding effectiever te maken. In de praktijk is er bij de betrokken diensten vooral behoefte aan betere instrumenten en aan heldere randvoorwaarden.

Dat begint met intensievere samenwerking en meer prioriteit en dat gebeurt op alle niveaus. Sinds het voorjaar van 2013 is er een ministeriële commissie die sturing geeft aan de uitvoering van het rijksbrede actieplan dat ik u vorig jaar toestuurde en dat ikzelf fungeer als coördinerend bewindspersoon. Hiermee is een voldoende stevige coördinatiestructuur ingericht waarbinnen het rijksbrede programma aanpak fraude voortvarend tot uitvoering wordt gebracht. Ik stuur u conform een eerdere toezegging voor het einde van dit jaar een voortgangsrapportage met een

uitgebreide beschrijving van deze en alle andere behaalde resultaten.

Vraag:

Wat denkt de minister van het voorstel om schikkingen marginaal te toetsen door de rechter (zoals in Duitsland het geval is)?

Antwoord:

Ik ben blij dat de fractie van de SP de ontwikkelingen rond hoge transacties met aandacht volgt en de toegenomen transparantie hierover positief duidt. Hoge transacties zijn en blijven uitzondering. Maar het vormt voor het Openbaar Ministerie een effectief strafrechtelijk handhavingsinstrument, waarmee een optimaal maatschappelijk effect kan worden bereikt. Ik heb dat ook al bij verschillende gelegenheden eerder aangegeven. Ik vind het met de SP-fractie wel belangrijk dat aan de samenleving goed wordt uitgelegd, waarom een zaak eindigt met een hoge transactie. De recente transactie met het bedrijf SBM is wat dat betreft een goed voorbeeld. De procedure is zorgvuldig en met waarborgen omkleed.

Ik zie in het voorstel van de SP-fractie geen aanleiding om de huidige regeling van de transactie te veranderen. Ik verwijs in dit verband ook naar mijn antwoorden van 13 juni 2014 op soortgelijke schriftelijke vragen.

Vraag:

Hoe zit het met de betrokkenheid van het ministerie van Economische Zaken bij het Nationaal Platform Fraudebestrijding?

Antwoord:

Ik ben samen met mijn collega van Economische Zaken met vertegenwoordigers van het Nederlandse bedrijfsleven binnen het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing in gesprek over de gezamenlijke aanpak van criminaliteit. De bestrijding van fraude is daarbij onderwerp van gesprek. Ook tijdens de eerstvolgende bijeenkomst, op 1 december, staat fraude op de agenda.

Vraag:

Hoe gaat de minister ervoor zorgen dat fraudebestrijding bij de politie en justitie prioriteit krijgen?

Antwoord:

In 2014 is er over de volle breedte veel verbetering geboekt bij het verder verstevigen van het beleid tegen fraude. Ik stuurde uw Kamer dit jaar bijvoorbeeld al wetsvoorstellen inzake het civielrechtelijk bestuursverbod, herziening van de strafbaarstelling van faillissementsfraude en de aanpak van fraude met identiteitsbewijzen. Dit jaar nog zal een wetsontwerp voor de instelling van een Centraal Aandeelhoudersregister van de minister van Economische Zaken en mijzelf in consultatie worden gebracht. Het register maakt vanaf 2016 sneller en beter inzichtelijk wie zich schuilhoudt achter een BV of NV. Stuk voor stuk voorstellen die ons meer slagkracht geven en die samen met de overige maatregelen uit het rijksbrede actieplan de pakkans vergroten.

Ook de strafrechtelijke opsporing en vervolging van fraude krijgt meer prioriteit: fraude tegen burgers en bedrijven is bijvoorbeeld één van de 6 thema's van de Veiligheidsagenda. Als gevolg daarvan zijn er resultaatafspraken gemaakt tussen politie en OM die de pakkans direct verhogen. Dit jaar worden er 1500 fraudezaken opgepakt en in 2018 moeten dat 2300 zaken zijn, een stijging van 50%.

Vraag:

Hoe zit het met het voorkomen van herhaling bij bijvoorbeeld mensen die willens en wetens ondernemingen failliet laten gaan om er zelf beter van te worden?

Antwoord:

Maatregelen tegen beroepsfraudeurs zijn:

- Fraude en zelfverrijking door bestuurders kan leiden tot persoonlijke aansprakelijkstelling en tot een terughaalvordering (actio Pauliana) door de curator.
- Daarnaast is een wetsvoorstel in voorbereiding dat de rol van de curator voor het doen van onderzoek naar fraudesignalen versterkt. Het ingediende wetsvoorstel herziening strafbaarstelling faillissementsfraude verbetert de mogelijkheden tot opsporing en vervolging van faillissementsfraude, onder andere door te voorzien in toegesneden, goed bruikbare strafbaarstellingen (zoals een nieuw misdrijf inzake overtreding van de administratieplicht).

- Het ingediende wetsvoorstel voor de introductie van het civielrechtelijk bestuursverbod maakt het mogelijk dat een curator of het OM een bestuursverbod kan vorderen onder andere indien de bestuurder in de voorafgaande drie jaren al bij drie andere faillissementen betrokken was. Dit zorgt ervoor dat een bij herhaling frauderende bestuurder gedurende het verbod (voor maximaal 5 jaar) geen bestuursfuncties kan vervullen of nieuwe rechtspersonen kan inschrijven in het handelsregister.

Vraag:

Hoe kunnen ondernemers (anoniem) aangifte doen van afpersing?

Antwoord:

Aangifte onder nummer is voor iedereen toegankelijk. Het anoniem doen van aangifte wordt getoetst door de hulpofficier van justitie. In bepaalde gevallen van afpersing is duidelijk (niet alleen bij Politie en het OM, maar ook bij de advocaat van de verdachte) wie er aangifte heeft gedaan. In dat geval kan het slachtoffer niet door de anonieme aangifte beschermd worden.

Vraag:

Hoe zit het met de samenwerking tussen onder andere politie, Kamer van Koophandel (KvK), brancheorganisaties, gemeenten en het Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC) als het gaat om voorlichting, preventie, aanpakken, bestrijden en opsporen van afpersing in het bedrijfsleven?

Antwoord:

Afpersing is één van de zes thema's waar het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing (NPC) de komende jaren de aanpak op richt. Binnen het NPC werken VenJ, EZ, de VNG en brancheorganisaties samen. Naar aanleiding van het rapport "Ondergaan of Ondernemen" van Bureau Beke heb ik uw Kamer bij brief (Tweede Kamer, vergaderjaar 2014–2015, 29 911, nr. 95) geïnformeerd over de te nemen acties. In december van dit jaar wordt gestart met de concrete uitwerking en uitvoering van deze acties door alle betrokken publieke en private partijen.

Vraag:

Klopt het dat in Detentiecentrum Zeist naast de celdeur van de gedetineerden documenten hangen waarop vrijwel alle persoonsgegevens van de gedetineerden vermeld staan?

Antwoord:

Naast de deur van de verblijfsruimten van de vreemdelingen hangen pasjes met daarop de foto en de naam van de vreemdeling, zodat het personeel weet wie in welke kamer verblijft. Verder staan er geen persoonsgegevens, zoals asielachtergrond, religie en nationaliteit op.

Dat de foto en de naam op een kaartje bij de kamer hangt, draagt bij aan een persoonlijke bejegening van de vreemdeling in bewaring. Dit is ook van belang bij praktische zaken, zoals de verstrekking van voorgeschreven medicatie aan de juiste persoon. De pasjes naast de deur borgt de menselijk maat en bevordert de veiligheid van de vreemdeling. Juist indien er twijfel bestaat aan identiteit kan dit in het vreemdelingenproces de broodnodige zekerheid verschaffen.

Vraag:

Hoe zit het met de aanbesteding door het COA in Den Helder? Waarom is onduidelijkheid ontstaan over het gunningscriterium van de opleverdatum? Waarom zijn de vragen van de inschrijver die de opdracht niet gegund werd niet netjes beantwoord?

Antwoord:

Aangaande het aanbestedingstraject voor de aanpassingen in de Doggershoek in den Helder heeft het COA mij verzekerd dat in dit traject alle stappen zijn genomen conform de voorschriften die gelden bij een aanbesteding. Binnen een dergelijk traject is het niet toegestaan in gesprek te gaan met één van de partijen. Toen de aanbesteding eenmaal was gedaan heeft de betreffende inschrijver er zelf voor gekozen om deze kwestie aan de rechter voor te leggen. Op 21 november jl. heeft de rechter uitspraak gedaan in het kort geding. De rechter heeft geen aanleiding gezien om de handelwijze door het COA onjuist te achten.

Vraag:

Blijft Capgemini meekijken bij het beheer van RADAR terwijl hier inmiddels een ander bedrijf, Sogeti, voor is ingehuurd?

Antwoord:

De transitie, waarin het beheer en de doorontwikkeling van RADAR wordt overgeheveld van Capgemini naar Sogeti, is momenteel gaande. Capgemini behoudt in deze periode de verantwoordelijkheid voor het beheer. Ook speelt Capgemini een belangrijke rol om de kennis en expertise bij Sogeti op te bouwen. Verwacht wordt dat Sogeti in het eerste kwartaal van 2015 de kennis en expertise heeft opgebouwd om het beheer en de ontwikkeling van RADAR volwaardig van Capgemini over te nemen, waarmee de transitieperiode eindigt en de verantwoordelijkheid voor het beheer bij Sogeti komt te liggen. Hiervoor is gekozen om continuïteit van de werking van het systeem te borgen.

Vraag:

De reactie op het Wob-verzoek over het toezicht op rechtspersonen werd in een verkapte reactie aan de Kamer gestuurd. Is het mogelijk om de gevraagde correspondentie alsnog te ontvangen?

Antwoord:

Mevrouw Gesthuizen (SP) heeft mij eerder vragen gesteld over de aanbesteding van RADAR. Deze vragen heb ik inmiddels beantwoord en bij brief (d.d. 18 november 2014) met uw Kamer gedeeld. Hiermee was ik in de veronderstelling de vragen van mevrouw Gesthuizen te hebben beantwoord, dit blijkt niet het geval. Natuurlijk wil ik mevrouw Gesthuizen inzage geven in de correspondentie. Mijn ministerie zal daartoe contact met de SP-fractie opnemen om de specifieke behoefte te inventariseren en de termijn te bepalen waarbinnen de informatie zal worden verstrekt. Hierbij houd ik wel een slag om de arm, omdat het hier mede gevoelige informatie over overheidsopdrachten aan bedrijven betreft. Ik zal daarom bekijken of en in hoeverre deze gevoelige informatie vertrouwelijk kan worden verstrekt.

Vraag:

Kan de staatssecretaris aangeven waarom hij meent dat Mare Nostrum een aanzuigende werking heeft? Uit de verslagen van de JBZ-Raad blijkt namelijk dat Nederland en andere lidstaten denken dat dit zo is.

Antwoord:

De operatie Mare Nostrum bestond o.a. uit patrouilles die dichtbij de Noord-Afrikaanse kust plaatsvonden. De praktijk heeft aangetoond dat deze patrouilles werden misbruikt door mensensmokkelaars. Door de aanwezigheid van de schepen van de operatie werden door mensensmokkelaars meer risico's genomen door in slechtere schepen meer mensen te smokkelen. Dit in de verwachting dat de kans groter was dat een schip van de operatie ze zou redden.

Vraag:

Is het mogelijk een overzicht te krijgen van de veranderingen in de beschikbare reddingscapaciteit op de Middellandse Zee voor en na het einde van operatie 'Mare Nostrum', inclusief de mogelijke gevolgen met betrekking tot een eventuele stijging van het aantal dodelijke slachtoffers?

Antwoord:

De reddingscapaciteit van de lidstaten aan de Middellandse Zee en eventuele wijzigingen hierin, zijn een verantwoordelijkheid van die lidstaten zelf. Dit geldt ook voor een operatie als Mare Nostrum waar Italië het bevel over voert. Nederland vertrouwt erop dat lidstaten voldoen aan de verplichtingen die voortkomen uit het internationale zeerecht.

Ten aanzien van Mare Nostrum heeft Italië aangegeven deze operatie geleidelijk af te gaan bouwen. Tegelijkertijd is Frontex per 1 november 2014 begonnen met de uitvoering van operatie Triton om, conform het mandaat van Frontex, Italië te ondersteunen in de bewaking van zijn buitengrenzen. Ook tijdens Frontex operaties zijn de deelnemende lidstaten gebonden aan de internationale verplichtingen ten aanzien van opsporing en redding op zee.

Ten behoeve van operatie Triton, die sinds 1 november jl. ten zuiden van Italië is gestart, levert Nederland tot eind 2014 vier experts en een snelle patrouilleboot (RHIB). De experts zullen de Italiaanse autoriteiten ondersteunen in het identificatie- en debriefingsproces van de aangetroffen migranten.

De Nederlandse inzet in alle land, lucht, en maritieme operaties van Frontex die in het operatiejaar 2015 zullen plaatsvinden zal, net als in 2014, significant zijn. Naast de inzet van het kustwachtvliegtuig heeft Nederland voertuigen en honden aangeboden. De totale personele inzet van Nederland in 2015 bedraagt ongeveer 70 experts. Zij zullen in verschillende operaties in diverse lidstaten (o.a. Italië, Griekenland, Bulgarije, Polen etc.) de autoriteiten helpen met bijvoorbeeld grenstoezicht, documentenherkenning, interviewen van migranten en coördineren van operaties.

Vraag:

Klopt het dat het Bureau Medisch Advisering zich soms bedient van de volgende redenering: "medische hulp na uitzetting is onnodig omdat cliënten voor uitzetting waarschijnlijk toch zelfmoord zal plegen"?

Antwoord:

Uit de beperkte informatie die kan worden afgeleid uit de informatie die mevrouw Gesthuizen geeft, kan ik de precieze context niet vaststellen. Zonder de context precies te kennen is het lastig voor mij om deze zinsnede te duiden.

Uiteraard ben ik graag bereid om de herkomst en validiteit van de informatie te onderzoeken, als mevrouw Gesthuizen bereid is het veronderstelde advies met mij te delen.

Vraag:

Wordt de mening van de SP-fractie gedeeld dat -in de context van flitsfaillissementen- bij een pre-pack niet alleen goed gekeken moet worden naar de rechten van werknemers, maar ook van eventuele cliënten?

Antwoord:

Wij zijn dezelfde mening toegedaan. Zoals u weet, wordt nu gewerkt aan een wetsvoorstel waarin de 'pre-pack methode' wettelijk wordt geregeld. Die methode komt erop neer dat de toekomstige curator in stilte bij de voorbereiding van een faillissement wordt betrokken. Het streven is om dit wetsvoorstel begin 2015 bij uw Kamer in te dienen. De nieuwe regeling heeft als uitgangspunt dat de voorbereiding van het faillissement in het belang moet zijn van zowel de crediteuren als de werknemers. Dat impliceert dat de beoogde curator moet streven naar: a) een hogere boedelopbrengst zodat de crediteuren zoveel mogelijk hun geld kunnen krijgen, en b) behoud van zoveel mogelijk werkgelegenheid, zodat werknemers hun baan kunnen behouden. In het wetsvoorstel krijgt de beoogde curator de taak om tijdens de voorbereidingsfase al deze belangen van crediteuren, werknemers en klanten, te behartigen. Dit betekent dat wanneer de ondernemer onvoldoende aandacht heeft voor die belangen, de toekomstige curator hem moet bijsturen. Uiteraard staat dit onder nadrukkelijke controle van de rechter-commissaris.

Vraag:

De SP bepleit in een initiatiefnota dat alle instellingen, bedoeld in de Wet ter voorkoming van witwassen en terrorismefinanciering (Wwft), inzage moeten krijgen in het centraal aandeelhoudersregister om de bestrijding van misbruik en witwaspraktijken te verbeteren. Graag reactie van de minister.

Antwoord:

In onze brief aan de Tweede Kamer van 19 december 2012 (TK 2012-2013, 32608, nr. 4) hebben de ministers van Financiën, Economische Zaken en ik aangegeven dat het centraal aandeelhoudersregister toegankelijk zal worden voor publieke diensten met een wettelijke taak voor controle, toezicht en handhaving.

- Daarbij is zorgvuldig het privacybelang van de aandeelhouders afgewogen tegen de noodzaak om toegang te verlenen tot het register om persoonsgegevens in te zien.
- Dit heeft geleid tot de keuze voor een besloten register waarvoor een beperkt aantal publieke diensten is aangewezen, die wettelijke taken uitvoeren op het gebied van controle, toezicht en handhaving.
- De wet ter voorkoming van witwassen en terrorismefinanciering verplicht aangewezen private instellingen, zoals banken en makelaars, om onderzoek te doen naar hun cliënt. Deze onderzoeksplicht valt buiten de aangegeven wettelijke taken waarvoor inzage in het centraal aandeelhoudersregister is toegestaan.
- De minister van Economische Zaken en ik bereiden wetgeving voor ten aanzien van de instelling van het centraal aandeelhoudersregister. Deze zal voor het einde van dit jaar voor consultatie

worden aangeboden. Met dat wetsontwerp wordt het mogelijk gemaakt dat de aandeelhouder een gewaarmerkt uittreksel over zijn eigen gegevens in het centraal aandeelhoudersregister kan opvragen.

- De aandeelhouder kan dat uittreksel gebruiken als er bijvoorbeeld een bank naar hem cliëntonderzoek doet in het kader van de wet ter voorkoming van witwassen en terrorismefinanciering.

Met VNO-NCW, MKB en met de instellingen, zoals banken en makelaars, vindt daarover overleg plaats.

Vragen van het lid Nispen, M. van (SP)

Vraag:

Zijn de ambities van de minister en de staatssecretaris te groot? Of is hun portemonnee te klein?

Antwoord:

De ambities van VenJ zijn vanzelfsprekend groot. Wij streven naar een veiliger Nederland. Het is u ook bekend dat de financiële middelen beperkt zijn. In de begroting hebben wij onze ambities in overeenstemming gebracht met de budgettaire middelen die ons ter beschikking staan. Dat leidt tot de politieke keuzes die wij hebben gemaakt en die in onze beleidsagenda zijn verwoord.

Vraag:

Met betrekking tot bezuinigingen op de gesubsidieerde rechtshulp; waarom wordt dit specialisme in de advocatuur, het bijstaan van niet-rijke mensen in procedures, zo onder druk gezet?

Antwoord:

Advocaten die zijn gespecialiseerd in het bijstaan van minder draagkrachtigen, hebben een belangrijke functie binnen de rechtsstaat. Dat neemt niet weg dat zij zelf verantwoordelijk zijn voor hun bedrijfsvoeringsmodel. Het uitsluitend toeleggen op rechtsbijstand aan minder draagkrachtigen is op zichzelf dus een vrije ondernemerskeuze.

Om de rechtsbijstand ook voor de toekomst houdbaar te maken, zijn maatregelen nodig. Ik beoog de gevolgen van deze maatregelen zo evenwichtig mogelijk te verdelen. Daarbij is het niet mogelijk de tarieven van advocaten geheel te ontzien. Mijn voornemen is op 1 januari 2015 de basisvergoeding met €0,35 te verlagen. De basisvergoeding bedraagt dan €105,61 per punt. Daarmee blijft de vergoeding nog ruim boven het niveau zoals dat gold op 1 oktober 2013 (namelijk €104,85).

Mogelijk volgt op 1 januari 2016 een tweede tranche voor verlaging van de vergoeding. Ik moet hierover nog een besluit nemen. Of een tweede tranche nodig zal zijn, hangt af van de uiteindelijke opbrengst van het definitieve pakket aan maatregelen. Ik heb steeds gezegd een vergoeding van €100 per punt als ondergrens te zien. Dat blijft zo.

Vraag:

Kan de minister toegeven dat hij uitspraken over een lopend strafrechtelijk onderzoek nooit zo had mogen doen, omdat hij hiermee de schijn wekt de uitkomst van het onderzoek al te kennen, en ook de schijn wekt deze uitkomst te kunnen beïnvloeden?

Antwoord:

Ik wil voorop stellen dat ik reageerde op een uitspraak van een getuige in een civiele zaak en niet op het lopende strafrechtelijk onderzoek. Ik heb daarmee aangegeven dat onderzoeken die in het verleden zijn gedaan door het Openbaar Ministerie en de AIVD geen aanleiding hebben gegeven om te twifelen aan de onschuld van betrokkene. In onze rechtsstaat is eenieder onschuldig tot het tegendeel is bewezen. Ik heb ook benadrukt dat ik niet vooruit wil lopen op de mogelijke uitkomsten van het strafrechtelijke onderzoek dat door het OM wordt uitgevoerd en dat het OM vanzelfsprekend op geen enkele wijze wordt gehinderd door mijn uitspraak.

Vraag:

Stelt de minister de 'lastige juridische vragen' die gesteld moeten worden, als collega-bewindspersonen voorstellen doen die inbreuk maken op grondrechten van mensen?

Antwoord:

De heer Van Nispen heeft mij gevraagd hoe ik mij opstel in de ministerraad en of ik daar 'lastige juridische vragen' stel aan collega-bewindspersonen. Op grond van artikel 26 van het Reglement van orde van de ministerraad bestaat een geheimhoudingsplicht ten aanzien van hetgeen wordt besproken of geschiedt tijdens de ministerraad. Wel kan ik in zijn algemeenheid zeggen dat alle wetsvoorstellen, voordat zij naar de Tweede Kamer worden gezonden worden getoetst op rechtsstatelijke eisen. Dat gebeurt onder andere door een wetgevingstoets en grondrechttoets. Ook worden alle wetsvoorstellen voorgelegd aan de Raad van State.

Vraag:

Hoe staat het met de toezegging aan mijn collega Kooiman om te bezien of het bezit van grondstoffen voor harddrugs eerder bestraft kan worden?

Antwoord:

Met de leden Van Nispen, Kooiman (en Oskam) ben ik van mening dat drugscriminaliteit hard moet worden aangepakt. Alle voorstellen tot verbetering van de aanpak van drugscriminaliteit wil ik daarom positief en constructief bekijken. Net als deze leden meen ik dat ook effectief moet kunnen worden opgetreden in de productiefase van drugs en bij de voorbereiding daarvan. Daarbij onderken ik dat het soms om grondstoffen gaat die ook voor andere dan criminele doeleinden kunnen worden gebruikt.

Bij de zogenaamde precursoren – grondstoffen voor drugs - is de criminele bestemming volstrekt duidelijk. Het bezit ervan is dan in beginsel strafbaar. Bij de stoffen die ook voor andere doeleinden kunnen worden gebruikt, is het noodzakelijk dat de criminele bestemming wordt vastgesteld. Anders zou iedere burger bij het gebruik van chemicaliën onder de strafwet kunnen vallen.

Belangrijke strafbepalingen die in dat geval kunnen worden ingezet, zijn de artikelen in de Opiumwet die voorbereidingshandelingen strafbaar stellen. Het betreft de artikelen 10a en 11a van de Opiumwet. Artikel 11a Opiumwet is zeer onlangs door de Eerste Kamer aanvaard. Beide bepalingen stellen de genoemde gedraging - het in bezit hebben van chemische stoffen die bedoeld zijn voor het vervaardigen van synthetische drugs - strafbaar.

Daarnaast wijs ik op Europese ontwikkelingen. Het Ministerie van VWS is op dit moment bezig twee Europese verordeningen te implementeren die zien op mogelijkheden voor lidstaten om op te treden bij verdachte transacties met niet-geregistreerde stoffen wanneer deze gebruikt lijken te worden voor de illegale productie van drugs. Ook die regelingen kunnen de aanpak van drugscriminaliteit versterken.

Vraag:

Is de minister bereid de problemen rondom de kwaliteit en financiering van de opleiding tot lijkschouwer op te lossen?

Antwoord:

Alleen forensisch artsen die adequaat geschoold zijn en zijn ingeschreven in het register van het Forensisch Medisch Genootschap (FMG), kunnen benoemd worden tot gemeentelijk lijkschouwer.

De forensisch artsen die ingeschreven staan in het register hebben een opleiding tot forensisch arts gevolgd. Dit is de basisopleiding of de vervolgopleiding. Hiermee voldoen zij aan de eisen van de beroepsvereniging zelf.

Door de kwaliteitsborging met dat register zie ik geen aanleiding om overheidsfinanciering voor de opleiding tot lijkschouwer vanuit VenJ te overwegen.

Vraag:

In hoeverre zijn de huidige minister en staatssecretaris wel hét juridisch geweten van dit kabinet?

Antwoord:

Het kader van de rechtsstaat, zoals die is verankerd in de Nederlandse Grondwet, met als kernwaarden vrijheid, rechtszekerheid en rechtsgelijkheid, bepaalt het handelen van iedereen die bij het ministerie van Veiligheid en Justitie werkt. Dat geldt dus ook voor de bewindslieden. De heer Van Nispen vraagt naar de gang van zaken in de ministerraad. Ik doe daarover geen mededelingen op grond van artikel 26 van het Reglement van orde van de ministerraad. Tegelijkertijd kan ik hem geruststellen: de rechtsstaat is voor mij –ook als het gaat om de beoordeling van wetsvoorstellen van collega bewindslieden- een duidelijk kader en richtsnoer.

Vraag:

Zijn de minister en de staatssecretaris bereid de bezuinigingen ten aanzien van toegang tot recht terug te draaien?

Antwoord:

Nee, daartoe zijn wij niet bereid. De maatregelen in het kader van de rechtsbijstand zijn nodig om te waarborgen dat rechtzoekenden die op gesubsidieerde rechtsbijstand zijn aangewezen, daar ook in de toekomst nog gebruik van kunnen maken. Ook de maatregelen ten aanzien van griffierechten zorgen ervoor dat de kwaliteit en snelheid van de rechtspraak voor de toekomst behouden kan blijven. Toegang tot de rechter blijft ook met deze maatregelen gewaarborgd.

Vraag:

Kan de staatssecretaris aangeven wat er gebeurt met de open en half open inrichtingen en de detentiefasering nu de wet elektronische detentie niet is aangenomen in de Eerste Kamer?

Antwoord:

Nu het wetsvoorstel Elektronische Detentie niet is aanvaard door de Eerste Kamer, worden de regimes uit de (zeer) Beperkt Beveiligde Inrichtingen vooralsnog voortgezet vanuit de overige penitentiaire inrichtingen. Over mijn voornemens op het gebied van de detentiefasering heb ik uw Kamer uitgebreid geïnformeerd met mijn brief van 21 november jl. in het kader van de beantwoording van het VSO Gevangeniswezen. Hierin heb ik een nieuw stelsel geschetst waarin de gedetineerde het eerste deel van zijn vrijheidsstraf te allen tijde intramuraal ondergaat en, als deze aan de voorwaarden voldoet, ook in aanmerking komt voor externe vrijheden in de vorm van re-integratieverlof, deelname aan een penitentiair programma en als sluitstuk voorwaardelijke invrijheidstelling. Op een gestandaardiseerde wijze worden gevolgen verbonden aan het gedrag van gedetineerden. Dat geldt zowel binnen de inrichting in de vorm van het plaatsen van gedetineerden in een basisprogramma of een plusprogramma, als buiten de inrichting in de vorm van het toekennen van persoonsgebonden verlof. Door het persoonsgerichte verlof op concrete re-integratie doelen te richten vervalt de vrijblijvendheid en ongerichtheid die het huidige algemene en regime gebonden verlof kenmerken.

Vraag:

Is de minister bereid om ervoor te zorgen dat ZSM-afdoeningen achteraf alsnog aan de rechter kunnen worden voorgelegd, binnen 14 dagen? Ook als er direct is afgerekend met het OM? Is de minister bereid dit mogelijk te maken, zodat de rechter niet buitenspel wordt gezet?

Antwoord:

Bij een uitgevaardigde strafbeschikking is er altijd de mogelijkheid om de zaak aan de rechter voor te leggen wanneer men het er niet mee eens is. Een bestrafte heeft ten minste 14 dagen de tijd om dit verzet te doen.

Als het om een opgelegde geldboete gaat, kan de verdachte de mogelijkheid worden geboden er voor te kiezen de geldboete ter plekke direct te betalen. In dat geval wordt hij er door het OM uitdrukkelijk op gewezen dat daarmee de mogelijkheid van verzet vervalt en de straf onherroepelijk wordt. Maar de verdachte kan er dus ook voor kiezen weg te gaan en de strafbeschikking thuisgestuurd te krijgen.

Landelijk hanteert het OM de lijn dat de mogelijkheid van direct betalen slechts beperkt wordt toegepast. Toepassing ligt wel in de rede bij verdachten zonder vaste woon- of verblijfplaats, bij wie zo kan worden voorkomen dat zich later problemen voordoen bij de tenuitvoerlegging van de boete.

Ik acht dit een zorgvuldige gang van zaken met voldoende aandacht voor de rechtsbescherming van de verdachte. Wetswijziging acht ik dan ook niet nodig. Voor de goede orde merk ik nog op dat deze werkwijze bij de strafbeschikking op dit punt niet wezenlijk verschilt van de transactie, de juridische voorloper van de strafbeschikking. Ook als een geldboetetransactie wordt voldaan, kan de zaak niet daarna nog door de verdachte aan de rechter worden voorgelegd.

Vraag:

Waarom is het begrotingsvoorstel van de Raad voor de Rechtspraak voor 2015 niet goedgekeurd?

Antwoord:

De bijdrage aan de rechtspraak is gebaseerd op outputfinanciering, dat wil zeggen op basis van prijs x volume.

Over de prijs heb ik een akkoord met Rechtspraak voor de jaren 2014-2016. Het volume wordt jaarlijks herijkt met behulp van het Prognosemodel Justitiële ketens (PMJ).

De werkelijkheid wijkt altijd af van de raming. Daarom beschikt de Rechtspraak over reserves. Indien blijkt dat de Rechtspraak meer zaken afdoet, dan dalen de reserves. Als de Rechtspraak minder zaken afdoet dan is gefinancierd, dan stijgen de reserves.

Ook in voorgaande jaren heb ik niet de volledige raming gefinancierd. Dit heeft niet tot knelpunten geleid.

De reserves van de Rechtspraak bedragen op dit moment ruim € 80 mln.

Vraag:

Waarom moet er een kwart van het budget van het OM af?

Antwoord:

Wat betreft de taakstelling voor het OM: die bedraagt 52 mln voor deze kabinetsperiode. Dat is conform de 8,9% efficiency-taakstelling die bij het Regeerakkoord is afgesproken.

Ik heb bij het vaststellen van de taakstelling van dit kabinet gekeken naar de totale financiële situatie van het OM. Verder komt uit de externe validatie die ik heb laten uitvoeren (rapport De Galan) naar voren dat de taakstelling van dit kabinet verantwoord is, met inachtneming van een aantal randvoorwaarden op het gebied van huisvesting en ICT.

Vraag:

Is het niet de eer te na van de minister dat hij onder druk van vooral de SGP de bezuiniging op het Openbaar Ministerie heeft verzacht met 5 miljoen euro?

Antwoord:

Het OM-budget wordt vanaf 2015 geleidelijk verhoogd. Opbouw van de reeks is als volgt:

- 5 mln in 2015
- 10 mln in 2016
- 20 mln in 2017 e.v.

De verhoging van het budget door het OM mag niet worden aangewend ter verlichting van de opgelegde (efficiency-) taakstellingen van dit kabinet. Die gaan gewoon door volgens plan.

De extra middelen zullen ingezet worden om de aanpak van criminaliteit met een internationale dimensie te versterken. Het gaat dan om de aanpak van:

- ihadisme:

Voor de aanpak van gewelddadig jihadisme worden zeven extra officieren aangesteld; twee bij het landelijk parket en vijf in Den Haag, Rotterdam, Amsterdam, Utrecht en Arnhem.

De regioparketten werken nauw samen met het lokaal bestuur, o.a. bij het volgen van (groepen)jongeren om te voorkomen dat deze radicaliseren;

- kinderporno

Er zal de komende jaren extra capaciteit bij het OM komen voor de bestrijding van kinderporno, conform de Veiligheidsagenda 2015-2018.

- internationaal afpakken.

Op het terrein van het 'internationaal' **afpakken** van crimineel vermogen zal het OM extra inzet plegen om crimineel geld dat in het buitenland is geïnvesteerd terug te halen.

De extra middelen worden ingezet om te zorgen dat het OM meer, en kwalitatief betere zaken voor de rechter brengt.

Vraag:

Kan de minister reactie geven op het amendement over lijkschouwers?

Antwoord:

Forensische geneeskunde strekt zich uit over de lijkschouw, arrestantenzorg en forensisch geneeskundig onderzoek. Voor de tijdsbesteding van de forensisch arts geldt dat 70 tot 75 procent betrekking heeft op de arrestantenzorg, medische zorg die vergelijkbaar is met huisartsen zorg. Vaak is het forensische deel een nevenfunctie, naast de reguliere werkzaamheden, van een huisarts.

Voor al deze onderdelen geldt dat het medische handelingen betreft waarbij geneeskundige kennis en vaardigheden leidend zijn.

De forensisch artsen die ingeschreven staan in het register van het Forensisch Medisch Genootschap (FMG) hebben de basisopleiding of de profielopleiding tot forensisch arts gevolgd. De artsen die ingeschreven staan in dit register voldoen daarmee aan de normen die door de beroepsvereniging FMG zelf zijn vastgesteld. Ik zie dan ook geen enkele aanleiding de opleiding vanuit Veiligheid en Justitie te financieren.

Overigens worden de vrijkomende NODO-middelen (waar de heer Van Nispen naar verwijst) per 1 januari 2015 besteed aan taken die de Raad voor de Kinderbescherming moet gaan uitvoeren als gevolg van de invoering van de nieuwe Kinderbeschermingswetgeving, die tegelijkertijd met het nieuwe jeugdstelsel in werking treedt. Het betreft hier een nieuwe taak, te weten een nieuwe adviestaak van de Raad bij een ondertoezichtstelling met uithuisplaatsing die twee jaar heeft geduurd en nog niet beëindigd kan worden. Op deze manier worden de NODO-gelden besteed aan de doelgroep kwetsbare kinderen en de aanpak van kindermishandeling, zoals ook met NODO werd beoogd.

Ik ontraad dan ook dit amendement.

Vraag:

Gaat de minister vandaag erkennen dat er een structureel financieel tekort zit bij het Openbaar Ministerie?

Antwoord:

Neen. De voorgenomen taakstelling van dit kabinet is na zorgvuldige afweging opgelegd. Ik heb bij het vaststellen van de taakstelling van dit kabinet gekeken naar de financiële situatie van het OM en een externe validatie laten uitvoeren (rapport De Galan) over de voorgenomen taakstelling van dit kabinet.

Uit deze validatie is naar voren gekomen dat de taakstelling van dit kabinet verantwoord is, met inachtneming van een aantal randvoorwaarden op het gebied van huisvesting en ICT.

Bovendien wordt de taakstelling geleidelijk ingevoerd en gaat deze pas in 2016 in. Het OM kan zich er dus gedegen op voorbereiden.

Vraag:

Is de minister bereid €40 miljoen extra ter beschikking te stellen voor de rechtspraak? Waar gaat de minister deze €40 miljoen vandaan halen?

Antwoord:

Ik ben niet bereid € 40 miljoen extra ter beschikking te stellen voor de rechtspraak.

De bijdrage aan de rechtspraak is gebaseerd op outputfinanciering, dat wil zeggen op basis van prijs x volume. Over de prijs heb ik een akkoord met Rechtspraak voor de jaren 2014-2016. Het volume wordt jaarlijks herijkt met behulp van het Prognosemodel Justitiële ketens (PMJ).

De werkelijkheid wijkt altijd af van de raming. Daarom beschikt de Rechtspraak over reserves. Indien blijkt dat de Rechtspraak meer zaken afdoet, dan dalen de reserves. Als de Rechtspraak

minder zaken afdoet dan is gefinancierd, dan stijgen de reserves.

Ook in voorgaande jaren heb ik niet de volledige raming gefinancierd. Dit heeft niet tot knelpunten geleid.

De reserves van de Rechtspraak bedragen op dit moment ruim € 80 mln.

Aanvullende financiering is op dit moment niet nodig.

Vraag:

Is de enorme bezuiniging op de organisatie die mensen moet opsporen en vervolgen -het OM- en daarmee Nederland veiliger moet maken, niet onverantwoord?

Antwoord:

Neen, de taakstelling van dit kabinet (van 52 miljoen) is niet onverantwoord.

Ik heb bij het vaststellen de taakstelling van dit kabinet gekeken naar de financiële situatie van het OM en een externe validatie laten uitvoeren (rapport De Galan) over de voorgenomen taakstelling van dit kabinet.

Uit deze validatie is naar voren gekomen dat de taakstelling van dit kabinet verantwoord is, met inachtneming van een aantal randvoorwaarden op het gebied van huisvesting en ICT.

Bovendien wordt de taakstelling geleidelijk ingevoerd en gaat deze pas in 2016 in. Het OM kan zich er dus gedegen op voorbereiden.

Vraag:

Wat gaat de minister doen aan de bezuinigingen bij het NFI?

Antwoord:

Net als de meeste onderdelen van het Rijk heeft het NFI te maken met onder andere de efficiencytaakstelling uit het Regeerakkoord Rutte-II. Ik heb met het NFI afgesproken dat de kernproductie van het NFI onverkort overeind blijft. Om het dalende budget op te vangen, neemt het NFI verschillende maatregelen. Zo zal de efficiency van de bedrijfsvoering verbeterd worden, zal de externe inhuur omlaag gaan, worden werkprocessen geautomatiseerd, worden nieuwe technieken gebruikt en vindt een ontdubbeling van taken plaats tussen politie en NFI.

Vraag:

Is de staatssecretaris bereid om de Jeuginrichting Amsterbaken niet te sluiten zolang de toekomstvisie op justitiële jeugdzorg niet rond is?

Antwoord:

In juli jl. heeft DJI gesproken met de directie van Spirit/Amsterbaken. Tevens is er overleg gevoerd met alle directeuren van Justitiële Jeuginrichtingen. Op basis hiervan heb ik de Tweede Kamer bij brief van 3 september jl. (kenmerk 24587, nr. 597) laten weten dat er geen alternatieven zijn gevonden voor de sluiting van JJI Amsterbaken. Bij brief van 4 november jl. (kenmerk 24587, nr. 606) heb ik laten weten dat de sluiting van de Justitiële Jeuginrichting Amsterbaken onomkeerbaar is. Ik heb hierbij aangegeven dat ik samen met de gemeente Amsterdam mogelijke alternatieven voor bepaalde groepen jongeren ga verkennen. Voorts heb ik aangegeven dat ik extra aandacht zal besteden aan de communicatie met ketenpartners en gemeenten voor die jeugdigen die in een andere Justitiële Jeuginrichting geplaatst worden. Het is immers van groot belang dat de ketenpartners nauw samenwerken. Dit draagt bij aan een goede resocialisatie en re-integratie van de jongeren zelf. Samen met de andere JJI's wordt bekeken waar de informatie uitwisseling verder aangescherpt moet worden als Amsterbaken sluit. Dit sluit ook naadloos aan bij het bredere traject gericht op het versterken van de nazorg. Tegelijkertijd zie ik kansen voor een andersoortige aanpak bij bijvoorbeeld preventief gehechten of bij de laatste fase van een vrijheidsbenemende sanctie. Ik denk dan aan een voorziening waarin jeugdigen geplaatst kunnen worden als tussenfase van verblijf in een JJI naar de thuissituatie. Ik heb toegezegd de Tweede Kamer hierover voor de zomer 2015 te informeren.

Vraag:

Komt er in de contourennota over het nieuwe Wetboek van Strafvordering een uitvoerige onderbouwing van nut en noodzaak en een kosten-baten-analyse, wordt de advocatuur hierbij betrokken en wanneer kunnen we de contourennota verwachten?

Antwoord:

In de contourennota zullen de noodzaak en de doelstellingen van het opstellen van een nieuw Wetboek van Strafvordering uiteraard de volle aandacht krijgen. Momenteel wordt al gewerkt aan de doorrekening van de effecten van de voorstellen voor de organen betrokken bij de strafrechtspleging. De kosten van de voorstellen kunnen pas volledig in beeld worden gebracht bij de verschillende wetsvoorstellen omdat de uitwerking hiervoor in detail bekend dient te zijn. De advocatuur is bij deze voorbereiding betrokken. De Kamer zal voor de zomer volgend jaar de nota ontvangen. De nota zal begin volgend jaar in consultatie gaan.

Vraag:

In hoeverre wordt het VWNW beleid goed ingezet? Want als ik dit zo lees voorspelt dit niet veel goeds.

Antwoord:

Ik herken mij niet in de suggestie van de SP-fractie dat er bij DJI onvoldoende mobiliteitsinspanningen worden geleverd. Integendeel, zoals ik mijn brief aan uw Kamer inzake het VSO Gevangeniswezen van 21 november jl. heb aangegeven, is sinds begin 2013 tot en met oktober 2014 een afname van de personele bezetting van DJI van meer dan 1.100 fte gerealiseerd.

In 2014 hebben al meer dan 1000 interne geregistreerde verplaatsingen (tussen DJI onderdelen) plaatsgevonden. Zowel de benoemde afname van bezetting als de interne mobiliteit dragen bij aan het beperken van de boventaligheid. Daarmee lijkt de voor de jaren 2013 en 2014 verwachte uitstroom van ongeveer 35 % van de beoogde totale daling van de DJI bezetting daadwerkelijk te worden gehaald. Verder zijn er convenanten gesloten met verschillende organisaties. De afspraken die zijn gemaakt in de convenanten zorgen voor meer tijdelijke en structurele mobiliteit van DJI-medewerkers.

Ik kan uw Kamer verder nog melden dat er sinds de vaststelling van het Masterplan DJI met 5.200 medewerkers een mobiliteitsgesprek is gevoerd. Per 31 oktober 2014 zaten er 4.161 DJI-medewerkers in de vrijwillige Van Werk Naar Werk-fase en 208 in de verplichte Van Werk Naar Werk-fase.

Mede als gevolg van de in februari jl. aangenomen Kamermotie zijn ook de voorlichtingsactiviteiten over het Van Werk Naar Werk-beleid verder geïntensiveerd. Dit gebeurt onder andere op de volgende manieren:

- Bovenop de doorlopend actuele intranetsite over VWNW binnen DJI is in maart 2014 gestart met een periodieke nieuwsbrief over mobiliteit voor alle DJI-medewerkers;
- DJI heeft een brochure gemaakt waarin het Van Werk Naar Werk beleid op een eenvoudige wijze is uitgelegd;
- Naast de al bestaande lokale mobiliteitsbureaus in de te sluiten of te krimpen inrichtingen is in elk DJI-onderdeel minimaal een tweewekelijks spreekuur met een personeelsadviseur ingericht, waar medewerkers terecht kunnen met vragen over mobiliteit.

Vraag:

Kan de minister een reactie geven op het initiatiefvoorstel van de SP om een 'Herzieningsfonds voor gerechtelijke dwalingen' op te richten?

Antwoord:

De notitie van de heer Van Nispen heb ik met belangstelling gelezen. Hij stelt hier in onder meer dat een veroordeelde in de praktijk niet eenvoudig kan aantonen dat er aanwijzingen zijn dat er mogelijk sprake is van een novum. Ook stelt de heer Van Nispen dat de praktijk van de Adviescommissie Afgesloten Strafzaken aantoont dat het bestaan van aanwijzingen niet eenvoudig wordt aangenomen. Dit is een belangrijk signaal. Over de vraag of er hier sprake is van een structureel probleem is naar mijn mening nader onderzoek noodzakelijk. De wet herziening ten voordele is pas per 1 oktober 2012 in werking getreden en dus pas 2 jaar van kracht. Van belang is meer ervaring op te doen met de mechanismen van de wet; de tijdspanne daarvoor is nog te kort. In de wet is een evaluatiebepaling opgenomen die stelt dat de effecten van deze wet binnen 5 jaar worden geëvalueerd. Uiteraard zal ik de signalen van de heer Van Nispen hierbij betrekken.

Vraag:

Is de staatssecretaris bereid om de drastische bezuinigingen op de gesubsidieerde rechtshulp vanwege de storm van kritiek, en het belang van de toegang tot het recht, uit te stellen?

Antwoord:

Nee, daartoe ben ik niet bereid. De stelselvernieuwing is hard nodig om de toegang tot het recht ook in de toekomst te kunnen waarborgen. Met uitstel zijn ook aanzienlijke kosten gemoeid. Ik heb daarvoor geen middelen op mijn begroting. Ik ga nu eerst goed kijken naar de reacties op het wetsvoorstel, dat ik onlangs in consultatie heb gegeven. Ook ga ik goed kijken naar het advies dat de Raad van State onlangs heeft uitgebracht bij de AMvB. Verder vindt volgende maand in de Eerste Kamer een beleidsdebat over de bezuinigingen op de rechtsbijstand en de toegang tot het recht en de rechter plaats. Ik wacht dit debat uiteraard af voordat ik verdere stappen zet om de AMvB in te voeren.

Vraag:

Kan de staatssecretaris reageren op de aangekondigde bezuinigingen op de reclassering?

Antwoord:

Zoals ik aan uw Kamer heb meegedeeld, was ik inderdaad aanvankelijk van plan om de extra vraag naar reclasseringsproducten op te vangen door het neerwaarts bijstellen van de normuren van het reclasseringstoezicht. Op verzoek van zowel leden van uw Kamer als van de reclasseringsorganisaties heb ik de afgelopen weken nogmaals gekeken naar alternatieve maatregelen, die enerzijds voldoende kunnen opleveren om de ontstane problematiek op te lossen en anderzijds op meer steun van de reclasseringsorganisaties kunnen rekenen.

De afgelopen periode heb ik voor 2015 – in overleg met de reclasseringsorganisaties – een pakket aan maatregelen samengesteld, waardoor de geprognosticeerde (over)productie door de reclasseringsorganisaties binnen de beschikbare middelen kan worden opgevangen. Hiermee wordt het ontstaan van wachtlijsten voorkomen.

Dat de reclassering een prijskorting van 4,5% heeft aangeboden, heeft hier in hoge mate aan bijgedragen. Ik ben de reclasseringsorganisaties hier dan ook zeer erkentelijk voor.

Door deze maatregelen hoef ik de normuren voor toezichten, waarover bij de reclasseringsorganisaties zorg bestond, niet neerwaarts bij te stellen.

Ik ben mij er overigens van bewust dat door de toenemende vraag naar reclasseringsproducten de druk op de reclasseringscapaciteit en dus ook op de reclasseringsmedewerker toeneemt. Ik wil dan ook mijn waardering uitspreken voor de grote betrokkenheid en inzet die de reclasseringsmedewerkers ten toon spreiden en de bereidheid van de organisaties om ervoor te zorgen dat de noodzakelijke productie ook in 2015 wordt geleverd.

Vraag:

Wat is de reactie van de staatssecretaris op het voorstel van het Centrum Internationale Kinderontvoering om door mediation in een vroeg stadium kinderontvoering te voorkomen?

Antwoord:

Ik heb kennis genomen van het voorstel van het Centrum Internationale Kinderontvoering (IKO) om door mediation in een vroeg stadium kindervervalsing te voorkomen. Het Centrum heeft tevens een subsidieverzoek bij mij ingediend. Hierover heeft een gesprek op het ministerie van Veiligheid en Justitie plaatsgevonden, waarbij is aangegeven dat er niet wordt ingegaan op het subsidieverzoek en dat het navolgende wordt gedaan. Mijn collega van VWS en ik hebben op 3 november jl. aan uw Kamer een brief gezonden over de voortgang van het uitvoeringsplan 'Verbeteren situatie kinderen in een vechtscheiding'. Daarin wordt ingegaan op de beleidsontwikkeling om bij een dreigende vechtscheiding met meer drang naar mediation te verwijzen. In dat kader voert het WODC een internationale verkenning uit naar buitenlandse mediationprogramma's en de effectiviteit daarvan. Ik wil eerst de resultaten van dit onderzoek afwachten. Dit voorjaar zal ik uw Kamer berichten over de uitkomsten hiervan. Nu kan er dus geen tussentijdse subsidie worden gegeven. Maar het nut van dergelijke mediation wordt onderkend.

Vraag:

Wat is de reactie van de staatssecretaris op de conclusies van het onderzoek van de Inspectie (SZW)? Uit het onderzoek blijkt dat de sluiting van gevangenen tot veel onrust en onzekerheid onder personeel en gedetineerden heeft geleid. Er zijn overtredingen geconstateerd. Medewerkers worden onvoldoende getraind. Er is agressie, geweld en hoge werkdruk. Dit zijn ernstige conclusies.

Antwoord:

Ik heb uw Kamer afgelopen vrijdag, 21 november jl., een brief gestuurd met de beantwoording van de schriftelijke vragen die betrekking hadden op het niet doorgaan van het wetsvoorstel Elektronische Detentie en de aanvullende besparingsmaatregelen bij de Dienst Justitiële Inrichtingen. In die brief ben ik ook kort ingegaan op de uitkomsten van het onderzoek van de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

In de justitiële inrichtingen werken goed opgeleide en ervaren professionals. Het is onvermijdelijk dat de veranderingen bij DJI hun weerslag hebben op het personeel. Er worden immers ingrijpende maatregelen doorgevoerd. Ik ben mij ervan bewust dat het tot spanning en onzekerheid bij het personeel kan leiden.

Bescherming van de medewerkers tegen agressie en geweld is topprioriteit voor DJI. Agressie wordt niet getolereerd. Het is een onderwerp dat doorlopend aandacht vraagt. Ook de komende periode wordt extra geïnvesteerd in preventie van agressie en in opvolging en nazorg bij incidenten. Overigens is het aantal geweldsincidenten tegen personeel de afgelopen jaren gedaald. In 2013 waren er 3,8 incidenten per 100 bezette cellen, in 2012 4,4 en in 2011 5,4 per 100 bezette cellen.

Daarnaast heb ik in mijn brief aangegeven dat er een Medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) is uitgevoerd bij DJI. De resultaten van het MTO worden in het eerste kwartaal van 2015 verwacht. Het MTO omvat onder andere ook thema's als werkdruk en psychosociale arbeidsbelasting. Daarom lijkt het mij goed om u een inhoudelijke reactie op het rapport van de inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid te geven, als ook de resultaten van het MTO bekend zijn.

Vraag:

Hoe wordt rechtsbescherming bij deze snelle afdoening in het kader van z.s.m. geregeld?

Antwoord:

Binnen de huidige ZSM-werkwijze wordt gewerkt overeenkomstig het geldende recht waarin waarborgen voor de verdachte zijn opgenomen. Zo heeft iedere aangehouden verdachte recht op kostenloze consultatie van een raadsman voorafgaand aan het eerste verhoor door de politie (het zgn. Salduz-consult). Daarnaast kan een verdachte die rechtsbijstand wenst naar aanleiding van een door de officier voorgenomen strafbeschikking, onder andere bij zwaardere boetes, een toegevoegde advocaat krijgen. Er lopen nu drie regionale pilots om te bezien hoe de rechtsbescherming in het kader van de ZSM-werkwijze nog beter kan worden georganiseerd. Daarbij krijgen alle aangehouden verdachten *standaard* een eerste gesprek met een advocaat voorafgaand aan het eerste verhoor door de politie.

Vragen van het lid Dijkhoff, Mr. K.H.D.M. (VVD)

Vraag:

Het is de bedoeling dat foto's en video's anoniem via mobiel geupload kunnen worden. Daar is een pilot van geweest, maar de app is teruggetrokken. Hoe staat het ermee? Wanneer komt de app online?

Antwoord:

Meld Misdaad Anoniem is onderdeel van de Stichting NL Confidential, de opvolger van stichting M. De Stichting M heeft recent een aantal nieuwe meldpunten gekregen, waaronder die voor jihad en afpersing van ondernemers. Dit vergt veel capaciteit van de klein bemensde stichting.

Zoals ik u per brief van 23 juni 2014 (TK 29268, nr. 460, vergaderjaar 2013-2014) heb meegedeeld heeft de pilot video-melden nauwelijks geleid tot inzendingen die bruikbaar waren voor opsporingsinstanties. De pilot toonde aan dat het technisch mogelijk is om anoniem videobeelden in te zenden, maar bleek in de gekozen opzet niet in een behoefte te voorzien. Omdat videobeelden in potentie een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de opsporing van strafbare feiten heb ik de Stichting NL Confidential gevraagd om de lessen uit de pilot te betrekken bij de ontwikkeling en opzet van de nieuwe website 'on line anoniem melden. Medio 2015 wordt besloten over de vraag of een app moet worden toegevoegd.

Vraag:

Ziet de minister nog ruimte om in overleg met de VNG te werken aan een oplossing die voor alle partijen werkbaar is en geen belemmering opwerpt voor het aannemen van handhavers door de gemeente?

Antwoord:

Ik neem aan dat de heer Dijkhoff met het inningensysteem doelt op de pv-vergoeding die voor bestuurlijke strafbeschikkingen wordt gegeven;

- Ik heb uitvoerig onderzocht of er mogelijkheden zijn om tegemoet te komen aan de wensen van de VNG. Dat heeft niet tot een oplossing geleid die werkbaar en binnen de financiële kaders haalbaar is.
- Met de pv-vergoeding is destijds bedoeld de gemeentelijke aanpak van overlast met behulp van de bestuurlijke strafbeschikking te stimuleren. Dit doel is bereikt.
- Overigens vormt de afschaffing van de pv-vergoeding naar mijn mening geen belemmering voor het aannemen van handhavers omdat de pv-vergoeding slechts een zeer beperkt gedeelte van de handhavingscapaciteit dekt.

Bovendien investeer ik op andere manieren in de lokale handhaving zoals bijvoorbeeld door het verbeteren van de opleiding van gemeentelijke boa's.

Vraag:

Wil de minister de problematiek rondom het inningensysteem van de boetes meenemen in een vervolgbrief op de handhavers-brief van eerder dit jaar?

Antwoord:

Het besluit is genomen dat de pv-vergoeding wordt afgeschaft per 1 januari 2015. Er is dan ook geen aanleiding meer om hierover periodiek te rapporteren.

Vraag:

Kan de minister de Kamer nader informeren over het zwaarder straffen bij geweld tegen hulpverleners? Gebruiken rechters maximaal de ruimte die zij hebben als het gaat om het vaststellen van de hoogte van de straf?

Antwoord:

Ik heb uw Kamer in mei jl. schriftelijk en op 28 oktober jl. ook mondeling geïnformeerd over hoe de toepassing van de hogere strafeisen in geval van geweld tegen hulpverleners werkt. Het OM neemt de strafeisverhoging van +200%, zoals in de strafvorderingsrichtlijn OM wordt beschreven, altijd mee in de beoordeling van de ernst van het feit. Daarnaast worden er ook andere strafverzwarende en straf verlagende omstandigheden meegewogen. De uiteindelijke strafeis is dan ook een optelsom van alles. Het OM kiest overigens in deze zaken ook vaker voor een zwaardere modaliteit, dus bijvoorbeeld een gevangenisstraf ipv een taakstraf.

Uit eerder onderzoek van Intervict in 2012 is gebleken dat rechters in 90% van de zaken de eis van het OM, waarin dus ook de verhoging is verwerkt, volgt.

Vraag:

Welke maatregelen gaat de minister nemen om identiteitsfraude effectiever aan te pakken?

Antwoord:

De aanpak van identiteitsfraude is een verantwoordelijkheid die ik deel met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, waarbij de inzet allereerst is om deze vorm van fraude zoveel mogelijk te voorkomen. Ter versterking van de preventieve aanpak is daarom met verschillende publieke en private partijen een barrièremodel identiteitsfraude ontwikkeld dat inzichtelijk maakt op welke plaatsen de betrokken partijen barrières tegen identiteitsfraude opwerpen. Daarnaast zijn twee smartphone-apps geïntroduceerd die inspelen op de problematiek rond valse identiteitsbewijzen en de bescherming van de identiteit, te weten 'DutchID' en 'Kopie ID', en wijst de publiekscampagne 'Alert Online' op risico's van identiteitsfraude op het internet.

Voor de strafrechtelijke vervolging is van belang dat er als gevolg van een wetwijziging sinds 1 mei jl. tegen alle op dit moment denkbare vormen van identiteitsfraude strafrechtelijk kan worden opgetreden. Het gaat dan bijvoorbeeld om fraude met biometrische kenmerken, zoals de vingers of het gezicht, of fraude met iemands identificerende persoonsgegevens. In het laatste geval gaat het om alle gegevens waarmee een persoon zich kan identificeren, zoals (combinaties van) naam, adres, telefoonnummer, accounts en nicknames.

De pakkans van fraude in het algemeen (en dus ook identiteitsfraude) krijgt tot slot een flinke impuls door de resultaatafspraken die zijn gemaakt tussen politie en OM tot 2018 50% meer fraudezaken op te pakken.

Vraag:

De VVD is verheugd met de procedure waarbij men een prejudiciële vraag kan stellen aan de civiele Kamer van de Hoge Raad. Wat vindt de minister van het idee om een dergelijke procedure in te richten voor het strafrecht?

Antwoord:

Sinds 1 juli 2012 kunnen gerechten in civiele zaken prejudiciële vragen stellen aan de Hoge Raad. Bij invoering is toegezegd dat het instrument na twee jaar zou worden geëvalueerd. Daarbij zou ook een vooruitblik worden gegeven op een eventuele introductie van de mogelijkheid om prejudiciële vragen te stellen in strafzaken. Momenteel wordt het onderzoek daarnaar opgezet.

Vraag:

Hoe staat het met de toezegging van de regering om in overleg te treden met de Nederlandse Orde van Advocaten teneinde op korte termijn te komen tot een cassatiebalie voor strafrecht bij de Hoge Raad?

Antwoord:

Over de cassatiebalie strafrecht heb ik gesproken met de NOVA en de Hoge Raad. De NOVA en de HR staan positief tegenover instelling van de cassatiebalie strafrecht. Een gezamenlijke werkgroep onder leiding van de HR buigt zich over de eisen die zullen worden gesteld aan het toelatingsexamen. Ook wordt de eis van een minimum aantal te behandelen zaken uitgewerkt. De

invoering van de balie wordt uiterlijk verwacht per 1 januari 2016.

Vraag:

Is het Centrum Internationale Kinderontvoering (IKO) wel voldoende uitgerust om het grote aantal zaken per jaar aan te kunnen? Is de staatssecretaris bereid om naar de subsidie voor het Centrum IKO te kijken en indien nodig te verhogen?

Antwoord:

Met de directeur van het Centrum Internationale Kinderontvoering (IKO) is onlangs het jaarplan en de begroting voor 2015 besproken. In dit overleg is overeenstemming bereikt over verhoging van het subsidiebedrag, namelijk van ca. €410.000 euro in 2014 naar €560.000 euro in 2015.

Vraag:

Kunnen gemeenten de taak aan om jihadreizigers op te vangen en hoe ver is de minister bereid te gaan in de ondersteuning? Wordt kennis en ervaring op regionaal niveau geclusterd, zodat er voor burgemeesters een geoliede machine is waarin politie, NCTV en de diensten samenwerken? Is bijvoorbeeld de CT-infobox hiervoor geschikt?

Antwoord:

De rijksoverheid heeft een verantwoordelijkheid voor de aanpak van jihadgangers, radicalisering en jihadisme. Als jihadgangers potentieel gevaar vormen en verdacht worden van terroristische misdrijven wordt daartegen strafrechtelijk opgetreden door het Openbaar Ministerie en de politie. Gemeenten staan er dus niet alleen voor. Gemeenten met concrete casussen – ook kleinere gemeenten – worden doorlopend en intensief ondersteund vanuit AIVD, politie en NCTV. Rechtstreeks of in regionaal verband. Alle beschikbare middelen bij de landelijke en lokale partners worden in een integraal en gecoördineerde aanpak aangewend om de risico's in te dammen. In het kader van het Actieprogramma Integrale Aanpak Jihadisme wordt gericht kennis bij betrokken organisaties, waaronder gemeenten, vergroot en worden instrumenten gecreëerd die inzetbaar zijn bij de aanpak van jihadisten. De NCTV stelt experts beschikbaar die meewerken aan persoonsgerichte interventies. Eerstelijnsprofessionals in relevante gemeenten zijn getraind. Gemeenten kregen financiering voor de opbouw van een preventieve aanpak, met name voor versterking van netwerken sleutelfiguren. Ook de CT-infobox is betrokken en adviseert over maatregelen. Deze samenwerking betreft maatwerk en gaat ver. Vanaf januari 2015 zal de Expertise unit sociale stabiliteit op maat advies aan gemeenten en professionals verlenen over alle aspecten van de aanpak. Over de lokale aanpak van jihadisme en de samenwerking tussen rijk en gemeenten daarbij verschijnt 1 december a.s. een "Handreiking aanpak van radicalisering en terrorismebestrijding op lokaal niveau".

Landelijk wordt hier één lijn getrokken, die ik elke 6 weken bespreek met mijn collega ministers van SZW en BZK en met de meest betrokken burgemeesters. De kennis en ervaring die we daar opdoen wordt ook gedeeld met andere gemeenten. Om de maatregelen zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij het beleid en de mogelijkheden van de gemeenten, is er regelmatig contact met betrokken gemeenten, de Vereniging Nederlandse Gemeenten en het Nederlands Genootschap van Burgemeesters. Ook de wijze waarop die informatie met andere gemeenten wordt gedeeld bespreken wordt daar besproken. Daarbij zijn afspraken gemaakt over de bediening van algemene vragen van gemeenten.

Vraag:

Ik lees in de stukken dat bij terugkeerders "waar mogelijk" wordt ingezet op strafrechtelijke vervolging. Daaruit maak ik op dat het kennelijk niet altijd mogelijk is, zelfs niet bij "onderkende jihadgangers" zoals de minister schrijft. Waar zit dan het probleem vraag ik me af? Waar schiet de wet tekort?

Antwoord:

Uitgangspunt is dat elke terugkeerder wordt aangehouden en vervolgd. Succesvolle strafrechtelijke vervolging vereist evenwel een redelijke verdenking van schuld aan een strafbaar feit. Bij

terugkeerders kan het voorkomen dat onvoldoende informatie beschikbaar is om een verdenking te onderbouwen. Dat is niet een kwestie van tekortschieten van de wet, maar een kwestie van rechtsstatelijkheid: aan een strafrechtelijke vervolging dient een deugdelijke verdenking ten grondslag te liggen. Daar staat tegenover dat de inzet van opsporingsmiddelen zoals de tap en observatie, een lichtere verdenkingsgraad vereist. Een terugkeerder kan daarmee, in geval van aanwijzingen, nauwgezet in de gaten worden gehouden en - als daaruit een verdenking voortvloeit - alsnog worden vervolgd.

Vraag:

Moet de minister van BZK niet bevoegd zijn om paspoorten van jihadreizigers in te trekken, in plaats van de burgemeester?

Antwoord:

Namens mij, signaleert de NCTV paspoorten bij een gegrond vermoeden dat iemand wil gaan uitreizen om zich aan te sluiten bij een jihadistische strijdgroepen. Bij controle worden de gesignaleerde paspoorten ingenomen door politie en KMar.

De signalering wordt via de Minister van BZK doorgegeven aan de burgemeesters. De bevoegdheid om een gesignaleerd paspoort vervolgens vervallen te verklaren komt toe aan de burgemeester. Dit volgt uit de generieke systematiek van de Paspoortwet waarin de burgemeester paspoorten afgeeft en dus ook bevoegd is om het paspoort vervallen te verklaren. Dit systeem werkt afdoende en behoeft mijns inziens geen wijziging. Ter versterking van deze paspoortmaatregelen zijn, na de totstandkoming van het Actieprogramma, alle gemeenten nogmaals nadrukkelijk geïnformeerd over de procedure die gevolgd dient te worden bij de opname van personen in het register paspoortsignalering en de procedure van weigeren of vervallen verklaren van paspoorten op grond van deze signalering.

Vraag:

Hoe denkt de minister over het instellen van een jihadreisverbod?

Antwoord:

Ik werk aan een uitreisverbod. Dit is een preventief verbod om deelname aan de jihadstrijd te voorkomen door uitreizen bij gevaar voor nationale veiligheid te verbieden. Indien het gegronde vermoeden bestaat dat een persoon zal uitreizen met de intentie zich aan te sluiten bij een organisatie met een terroristisch oogmerk, dan zal ik een verbod opleggen om het grondgebied van de EU/EER lidstaten te verlaten.

Dit heeft onder meer tot doel om te voorkomen dat men in strijdgebieden ervaringen opdoet die men vervolgens in Nederland kan gebruiken voor het uitvoeren van aanslagen. Ook dient voorkomen te worden dat terroristische organisatie worden versterkt met westerse strijders. Zij ondergaan ideologische scholing, zijn nadrukkelijk onderdeel van een propaganda strategie en ondergaan terroristische training. Het voorkomen van uitreis is dan ook noodzakelijk om een verdere escalatie in Nederland en in het buitenland te voorkomen.

Bovendien heeft Nederland een internationale verplichting om te voorkomen dat Foreign Terrorist Fighters (jihadgangers) kunnen (uit)reizen Dit gebeurt door middel van grenscontroles en controle op de uitgifte van reisdocumenten.

Als iemand dit preventieve uitreisverbod is opgelegd, zal dit ook worden gehandhaafd. Dit betekent dat bij terugkeer strafrechtelijk zal worden opgetreden. Een signalering van paspoorten en reisdocumenten ondersteunt dit uitreisverbod.

Vraag:

Is de minister bereid om €17 miljoen voor de PV-vergoeding uit de eigen begroting te halen?

Antwoord:

- Ik heb uitvoerig onderzocht of er mogelijkheden zijn om tegemoet te komen aan de wensen van de VNG. Dit heeft niet tot een oplossing geleid die werkbaar en binnen de financiële kaders haalbaar is;
- Het gaat om een stimuleringsmaatregel die slechts een klein deel van de kosten van de handhaving dekt;
- Ik zie geen aanleiding en ook geen ruimte binnen mijn begroting om tot een alternatieve besparing te komen.

Vragen van het lid Azmani, mr. M. (VVD)

Vraag:

Is de staatssecretaris bereid om in EU-verband het criterium van 'actuele en ernstige bedreiging' aan te passen om zo de grootste belemmering om vreemdelingen ongewenst te verklaren en het land uit te zetten weg te nemen?

Antwoord:

Nederland heeft zich tijdens het Kabinet Rutte I ingespannen om de richtlijn vrij verkeer aan te passen. Dit is toen niet gelukt. Er bleek niet voldoende draagvlak onder de lidstaten, het Europees Parlement en de Europese Commissie.

Nederland blijft desalniettemin in Brussel aandacht vragen voor de negatieve aspecten van het vrij verkeer. Ook dit aspect, namelijk dat dit kabinet de drempel zou willen verlagen om ongewenstverklaringen te kunnen opleggen, wordt daarbij naar voren gebracht.

Daarmee hoopt het kabinet het benodigde draagvlak te creëren voor het aanpassen van de richtlijn. Waar mogelijk wordt opgetrokken met andere lidstaten, zoals Duitsland en het Verenigd Koninkrijk.

Vraag:

Is de staatssecretaris bereid, in samenwerking met politie, KMar en DJI, te komen tot een offensief waarbij steviger wordt ingezet op het herkennen van vreemdelingen die met het strafrecht in aanraking zijn gekomen?

Antwoord:

Ik zie daarin zeker mogelijkheden. Sinds 2012 wordt in het Programma Ketensysteem Identiteitsmanagement gewerkt aan de koppeling van systemen in de strafrechtketen en in de vreemdelingenketen met gebruik van identiteitszuilen bij de Nationale Politie en de Koninklijke Marechaussee.

Ik verwacht dat deze automatische koppeling leidt tot een grote stap vooruit bij het beter herkennen van criminele vreemdelingen. Met de totstandkoming van de koppeling kan bijvoorbeeld met betrekking tot een persoon in de strafrechtketen snel worden geconstateerd dat er ook maatregelen op grond van de vreemdelingenwet kunnen worden genomen. Verder worden tussen medio november en het einde van dit jaar gefaseerd de eerste 1.000 mobiele smartphones aan de politie uitgereikt. De politie kan daarmee vanaf medio december op straat direct contact leggen met 19 registers, waaronder de vreemdelingenregisters BVV en PSHV. Zo kan de agent op straat sneller de identiteit bij een persoon vaststellen en bij vreemdelingen ook de verblijfsstatus. Daarnaast maken vingerscanners het mogelijk om de vingerafdrukken van staande gehouden vreemdelingen te vergelijken met opgeslagen vingerafdrukken in het biometrieregister van de BVV.

Vraag:

Is de staatssecretaris bereid om het voorstel om vreemdelingen die enig misdrijf hebben gepleegd eerder uit te zetten nader uit te werken?

Antwoord:

Het kabinet wil criminaliteit onder vreemdelingen tegengaan. Het eerder uitzetten van vreemdelingen die zijn veroordeeld voor een delict is een belangrijk onderdeel van de aanpak. Daarom is dit in het regeerakkoord opgenomen.

In mijn brief van 19 september heb ik u de conclusies van het WODC-onderzoek over het aanscherpen van de glijdende schaal aangeboden. De belangrijkste conclusie van het onderzoek is dat een verdere aanscherping van de glijdende schaal, zoals eind 2013 door mij is voorgesteld, niet of nauwelijks leidt tot meer verblijfsbeëindigingen van derdelanders. Ik heb aangegeven dat ik daarom de glijdende schaal niet zal aanscherpen.

De heer Azmani doet nu een geheel ander voorstel voor aanscherping, namelijk het loslaten van het onderscheid tussen gewone en zware misdrijven. Dat betekent dat voortaan alle misdrijven langs de lat van de zware misdrijven worden beoordeeld. Dit zou effectief zijn als het leidt tot meer uitzettingen van criminele vreemdelingen. Ik ben het eens met de heer Azmani dat als deze aanscherping van de glijdende schaal effectief lijkt te zijn, dit moet worden doorgevoerd.

Of het voorstel van de heer Azmani leidt tot meer uitzettingen van criminele vreemdelingen valt nu niet te zeggen. Daarvoor moet het voorstel worden uitgewerkt. Ik zal het laten bestuderen en de Kamer informeren over de uitkomst daarvan.

Vraag:

De VVD stelt 4 sporen voor om te komen tot een effectieve Europese grensbewaking. Graag een reactie van de staatssecretaris op de VVD oproep om met deze 4 sporen in de EU buiten de gebaande paden te gaan?

Antwoord:

De VVD-fractie heeft aangegeven een viertal sporen voor te staan ten aanzien van de EU-inzet met het oog op de asielinstroom. Graag reageer ik op dit voorstel, want ik deel volledig dat binnen het Europese migratiebeleid de interne en externe dimensie onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Deze verbinding zal tijdens het Nederlands voorzitterschap van de EU in 2016 als belangrijk thema op de agenda worden gezet.

Spoor 1 (Opvang in de regio)

Opvang in de regio is heel belangrijk en uitgangspunt voor het kabinet. Daar geven we ook al veel geld aan. Maar de werkelijkheid is weerbarstig. Wil opvang in de regio een zodanig alternatief zijn dat we asielverzoeken daarop kunnen afwijzen en mensen daarnaar terug sturen, moet die opvang en alles wat daarmee samenhangt op het niveau van de Europese normen (EU en EVRM) zijn. Die normen betekenen dat de opvang in die landen al snel beter moet zijn dan de voorzieningen die er zijn voor een groot deel van de eigen onderdanen; dus dat lijkt op kortere termijn niet haalbaar. Daarnaast hebben we met een aantal belangrijke transitlanden geen OS-relatie, of er is, in bijvoorbeeld Libië, nauwelijks sprake van een overheid die daarop aangesproken kan worden. Ik ondersteun dus de uitgangspunten en we zullen deze vooral Europees moeten inzetten, maar in de praktijk is het niet zo eenvoudig.

Sporen 2 en 3 (tegengaan mensensmokkel en versterken grensbewaking)

In grote lijnen ben ik het eens met de sporen 2 en 3, en dit is ook al de inzet. In EU-verband wordt samengewerkt aan de maatregelen uit de Taskforce voor het Middellandse Zeegebied. Deze maatregelen zien op de problematiek binnen het Schengengebied, de bewaking van de Europese buitengrenzen, de aanpak van mensensmokkel en het versterken van de samenwerking met herkomst- en transitlanden om de oorzaken van de migratiestromen aan te pakken. Ook EU agentschappen, waaronder Frontex, leveren een belangrijke bijdrage in de strijd tegen illegale migratie en migratiecriminaliteit door samen te werken met bron- en transitlanden van illegale migranten. Onder meer door capaciteitsopbouw door middel van trainingen.

Spoor 4 (EU-terugkeerbeleid)

Op initiatief van Nederland is dit voorjaar in de EU een discussie gestart over het versterken van de gezamenlijke EU-aanpak met betrekking tot terugkeer. De EU heeft meer schaalgrootte en kan daarmee ook meer impact hebben in afspraken met landen van herkomst. Inmiddels heeft dit er toe geleid dat er een terugkeerpilot zal worden uitgevoerd met drie à vier landen van herkomst. Op donderdag 27 november a.s. wordt door het Italiaanse voorzitterschap een gezamenlijke bijeenkomst van de BZ-JBZ Raad georganiseerd. Ook hierin zal de versterking van de coherentie van het beleid op dit terrein nader worden uitgewerkt.

Recentelijk is ook gesproken over de mogelijkheid een koppeling te leggen tussen terugkeer en het handelsdossier. Van geval tot geval wordt gekeken of en in welke vorm deze koppeling moet worden gemaakt.

Tot slot blijft het staand beleid gehandhaafd dat in raamwerkovereenkomsten met derde landen een terug- en overnameclausule wordt opgenomen en wordt standaard een koppeling gelegd tussen terug- en overnameafspraken en het visumdossier.

Vraag:

Welke (financiële) gevolgen heeft de aanhoudende instroom van vreemdelingen voor 2015? In hoeverre moet de besliscapaciteit en opvangcapaciteit nog verder worden uitgebreid? Kan de staatssecretaris toezeggen dat de druk niet afdoet aan de kwaliteit van zorgvuldige besluitvorming.

Antwoord:

De aanhoudend hoge instroom heeft voor 2015 substantiële consequenties voor de vreemdelingenketen. Op dit moment ga ik uit van een asielinstroom van circa 33.000. Het is niet ondenkbaar dat de instroom nog hoger zal uitvallen. Ik hou rekening met een scenario dat er 40.000 asielzoekers instromen. Ook al bij een instroom van 33.000 is een uitbreiding van de opvangcapaciteit bij het COA ten opzichte van 2014 nodig. De uitbreiding van de besliscapaciteit bij de IND zal ook komend jaar voortgezet moeten worden. Ook andere organisaties in de keten voelen de gevolgen van de hoge asielinstroom. De financiële consequenties van de hogere instroom zijn substantieel. Specifiek voor het COA geldt dat de kosten van de opvang mede afhankelijk zijn van de snelheid waarin vergunninghouders kunnen uitstromen naar een woning in een gemeente. De inzet is deze uitstroom zoveel mogelijk te versnellen. De kans is reëel dat de uitstroom uit het COA achterblijft bij de instroom, en dat de bezetting dus toeneemt. In dat geval zullen de kosten van het COA hoger uitvallen dan de op dit moment op de VenJ-begroting voor opvang beschikbare middelen.

Zoals uw Kamer bekend is wordt de eerstejaars asielopvang toegerekend aan het budget voor ontwikkelingssamenwerking. Bij de Voorjaarsnota wordt deze toerekening herijkt. In de aanloop naar de Voorjaarsnotabesluitvorming maak ik hier afspraken over met de minister van Financiën en de minister voor Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

Uiteraard blijft ook bij de hoge instroom de zorgvuldigheid van de asielbeslissingen voorop staan. Ook met het oog op het risico op onverhoopte toelating van oorlogsmisdadigers en het onderkennen van fraude en misbruik.

Vraag:

Is de staatssecretaris bereid te kijken naar het grote aantal afwijzingen (80%) bij de aanvragen voor de zelfstandigenregeling en hoe dit rijmt met afwijzingspercentages bij andere toelatingsgronden?

Antwoord:

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) geeft advies aan de IND in het geval een vreemdeling een aanvraag doet voor het verrichten van arbeid als zelfstandige. Uit de monitor Kennismigranten blijkt dat in de periode 2008-2011 80% van de aanvragen om een verblijfsvergunning op grond van de zelfstandigenregeling is afgewezen.

Ik ben het met de heer Azmani eens dat dit een hoog percentage is. Voor de 80% afwijzingen zijn wel verklaringen te geven. Onder het huidige regime is de toets voor zelfstandigen tamelijk streng, onder meer om er voor te zorgen dat alleen serieuze bedrijven, die een goede kans van slagen hebben, hiervoor in aanmerking komen. Een deel van de vreemdelingen die wordt afgewezen betreft startende ondernemers die nog geen ondernemingsplan hebben en daardoor niet door het puntenstelsel heen komen. Voor hen treedt de nieuwe toelatingsregeling voor start-ups per 1 januari 2015 in werking. Ik verwacht daardoor meer innovatieve vreemdelingen een verblijfsvergunning als zelfstandige te kunnen verlenen.

Ik zal in overleg met de minister van EZ bezien of het puntenstelsel voor zelfstandigen aangepast moet worden en de Kamer hierover informeren.

Vraag:

Is de staatssecretaris bereid de startup-regeling vóór de volgende begroting te evalueren?

Antwoord:

De wijziging van het Vreemdelingenbesluit 2000 waarin de regeling voor startende ondernemingen is neergelegd wordt deze week gepubliceerd en treedt in werking per 1 januari 2015.

In het wijzigingsbesluit is opgenomen dat een evaluatie van de start-up-regeling twee jaar na inwerkingtreding plaatsvindt. Dit betekent dat uw Kamer de evaluatie in de eerste helft van 2017 tegemoet kan zien.

Vraag:

Is de staatssecretaris bereid de suggesties van de VVD over de regeling vermogende vreemdelingen in overweging te nemen en de Kamer hierover te informeren?

Antwoord:

Ik ben het met de VVD-fractie eens dat de huidige toelatingsregeling barrières kent en daarmee niet succesvol is. Ik ben dan ook voornemens om de regeling te wijzigen en heb met belangstelling kennis genomen van de suggesties van de heer Azmani, onder andere op het punt van de geldigheidsduur van de eerste vergunning en de accountantsverklaring. Het Europees Migratie Netwerk komt begin 2015 met een inventarisatie van soortgelijke regelingen in andere Europese landen die nuttige informatie kan bevatten voor het antwoord op de vraag op welke wijze Nederland zijn regeling kan aanpassen. Bij een wijziging van de toelatingsregeling zal ik de vijf meer concrete vragen die de heer Azmani heeft gesteld betrekken. Ik wil nu alvast kort ingaan op deze vragen. Het scheppen van werkgelegenheid en innovatie in brede zin zijn voor mij inderdaad duidelijke aandachtspunten. Een versoepeling voor de termijn van het hoofdverblijf lijkt me niet wenselijk omdat de relatie tussen verblijf en verblijfsvergunning dan erg mager wordt. De termijn voor kennismigranten en buitenlandse investeerders is al verkort naar vier maanden binnen twaalf maanden, vanwege het vaak internationaal georiënteerde karakter van hun activiteiten. Ik zal kritisch kijken naar de onzekerheid over voortgezet verblijf. Daar heeft de heer Azmani terecht aandacht voor gevraagd. Over de inzet ben ik het dus op hoofdlijnen met de VVD-fractie eens.

Vraag:

Gaat de startup regeling om whizzkids naar Nederland te trekken echt per 1 januari 2015 in werking treden?

Antwoord:

De wijziging van het Vreemdelingenbesluit 2000 waarin de regeling voor startende ondernemingen (waaronder de genoemde 'whizzkids' begrepen) is neergelegd wordt deze week gepubliceerd en treedt in werking per 1 januari 2015.

Vragen van het lid Oskam, P. (CDA)

Vraag:

Hoe houden we toezicht op radicalisering in eigen land? Hoe treden we adequaat op? Er is onvoldoende zicht op jihadstrijders, bij de AIVD zijn veel mensen vertrokken door bezuinigingen. Is dit nu strategisch veiligheidsbeleid? Houdt de regering ruimte om in de AIVD te investeren als dat nodig blijkt te zijn?

Antwoord:

De dynamiek van de actuele dreigingssituatie vraagt om een krachtige, offensieve en brede aanpak. Hierbij wordt de harde kern van jihadisten bestreden, alsmede de verspreiding van het jihadistische gedachtegoed, door zowel een bestuurlijke als strafrechtelijke aanpak. Dit vereist een breed palet aan interventies én investeringen in preventie. Niet voor niets heeft het kabinet besloten extra financiële middelen beschikbaar te stellen aan het Openbaar Ministerie en de AIVD. Voor zover benodigd worden ook bij de andere contraterrorismepartners via herprioritering geld en capaciteit beschikbaar gesteld.

Vraag:

Is de minister bereid nog eens te kijken naar het strafbaarstellen van verheerlijking van geweld?

Antwoord:

Ik zie niet de meerwaarde van een dergelijke strafbaarstelling. De bestaande andere strafbaarstellingen – opruiing, aanzetten tot haat – geven voldoende mogelijkheden om op te treden tegen kwaadaardige uitingen. Dat blijkt ook uit de rechtspraak. Door het openbaar

ministerie zal ook in dat kader worden opgetreden; strafrechtelijk ingrijpen bij haatzaaien en oproepen tot geweld in extremistisch kader heeft prioriteit. Een specifieke strafbaarstelling van verheerlijking van geweld - of zoals door de CDA-fractie eerder gesuggereerd, van verheerlijking van terrorisme - raakt de vrijheid van meningsuiting, een groot goed in onze samenleving. Tot slot is niet scherp te definiëren wat precies onder verheerlijking valt; waarschijnlijk ook allerlei uitingen waarvan het onaannemelijk is dat zij daadwerkelijk zijn gericht op het aanzetten tot geweld. Ik denk aan puberaal gedrag op sociale media. Dat wijst erop dat anders dan bij de bestaande strafbaarstellingen inzake opruiing, haatzaaien en voorbereidingshandelingen van terrorisme, bij een strafbaarstelling van verheerlijking onvoldoende een scheidslijn kan worden getrokken tussen uitingen die wél en die niet zo gevaarlijk zijn dat zij een inbreuk op de vrijheid van meningsuiting rechtvaardigen.

Vraag:

Wat gaat de minister doen aan de lage aantallen meldingen en de lage cijfers van aangiftebereidheid?

Antwoord:

- De politie verwerkt ruim 1 miljoen aangiften per jaar.
- Aangifte doen heeft altijd zin.
- Alle aangiften met opsporingsindicatie krijgen opvolging.
- Slachtoffers van high impact crimes krijgen binnen 2 weken na hun aangifte een terugkoppeling.
- Bij woninginbraken wordt de aangifte op locatie afgehandeld.
- De bereikbaarheid van de politie is 24/7. Aangiftes kunnen in elk bureau van politie door heel Nederland worden gedaan, ongeacht waar het delict plaatsvond.
- De politie investeert in de opleiding van de intake-medewerkers.
- Volgend jaar komt er een campagne om de aangiftebereidheid verder te verhogen.
- Al deze maatregelen moeten worden gerealiseerd in de context van de reorganisatie van de politie.
- Dit laat onverlet dat de dienstverlening aan burgers en ondernemers, vooral de aangifte, hét visitekaartje van de nationale politie blijft.

Vraag:

Kan de minister verklaren waarom hij voor veel voorstellen zo weinig steun heeft in de Tweede en Eerste Kamer?

Antwoord:

Er zijn in deze kabinetsperiode tot op heden geen wetsvoorstellen van regeringszijde op het terrein van Veiligheid en Justitie verworpen door de Tweede Kamer. In deze kabinetsperiode is in de Eerste Kamer –wat betreft wetsvoorstellen van regeringszijde- alleen het wetsvoorstel invoering elektronische detentie verworpen.

Vraag:

Hoe verhoudt het percentage opgeloste zaken zich met het stijgende aantal aangiftes?

Antwoord:

Het percentage opgeloste zaken, oftewel het ophelderingspercentage, betreft het aantal misdrijven waarbij tenminste één verdachte bij de politie bekend is, gedeeld door het totaal aantal geregistreerde misdrijven. Het aantal aangiften ligt de afgelopen jaren rond de miljoen. Als het aantal aangiftes in verhouding stijgt ten opzichte van het totaal aantal geregistreerde misdrijven dan kan het ophelderingspercentage dalen. Aangiften ('brenghdelicten') zijn over het algemeen namelijk moeilijker op te helderen dan 'haaldelicten' (bijv. verkeerscontroles).

Vraag:

Er is twee jaar gewerkt aan de wet Kansspelen op Afstand, met weinig resultaat. Waarom is zoveel tijd, moeite en geld in dit dossier gestopt, terwijl er zoveel andere ernstige veiligheidskwesties zijn?

Waar ligt de prioriteit?

Antwoord:

Kansspelen op afstand lijkt een klein dossier, maar de realiteit van dit dossier is dat moderne telecommunicatiemiddelen grensoverschrijdend zijn en dat honderdduizenden spelers in Nederland al sinds jaar en dag online spelen.

Een vergunningstelsel beschermt de speler tegen fraude, criminaliteit en kansspelverslaving. Zonder legaal alternatief is handhaving complex en weinig effectief. Ook loopt Nederland nu belastinginkomsten mis. Het kabinet is van mening dat de huidige situatie uiterst ongewenst is en dat Kansspelen op Afstand daarom met prioriteit gereguleerd dienen te worden.

Ook in de landen om ons heen wordt dit belang erkend. Al 22 van de 28 Europese lidstaten hebben deze geschetste problematiek onderkend door online kansspelen te reguleren. Ook de Europese Commissie heeft in juli 2014 een Aanbeveling aan de lidstaten opgesteld op het terrein van online kansspelen, waarin zij de belangrijkste principes meegeeft voor regulering van online kansspelen. Ik ben van plan om de kabinetsreactie op uw schriftelijke inbreng zo snel mogelijk na het kerstreces aan uw Kamer te zenden. En vergeet ook vooral niet dat er nu ook al 800.000 mensen zijn die illegaal gokken waar niets van naar de Staat gaat. Ten slotte moet juist ook de verslaving veel beter worden gereguleerd.

Vraag:

Voorzitter van de Raad voor de Rechtspraak spreekt over overbelasting. Wat is de reactie van minister hierop en is de kwaliteit van de rechtspraak in het geding?

Antwoord:

De kwaliteit van de Nederlandse rechtspraak is hoog, maar er kunnen dingen beter. Dat is recent vastgesteld door de Visitatiecommissie Gerechten. Uit het rapport van de commissie blijkt dat er geen sprake is van structurele overbelasting. Wel is er sprake van piekbelasting. "Binnen de meeste teams leken de ervaringen uiteen te lopen en mede afhankelijk te zijn van de persoon", aldus het rapport. De Visitatiecommissie doet aanbevelingen aan de gerechten om de kwaliteitszorg te verbeteren. De Raad stuurt daarop en maakt daarover afspraken met de gerechten. Onderdeel van die afspraken kan zijn om te herprioriteren binnen budgetten, om tegemoet te komen aan specifieke problemen met de werkdruk. Ik ondersteun deze aanpak en volg de voortgang ervan.

Vraag:

Is het nodig om op dit moment het Wetboek van Strafvordering te moderniseren nu er op het veiligheidsterrein zoveel speelt? Is het niet beter om dit project tijdelijk in de koelkast te zetten?

Antwoord:

De modernisering van het Wetboek van Strafvordering is hard nodig om het wetboek ook op termijn hanteerbaar te houden. Ik ben me ervan bewust dat de herziening van velen die bij de strafrechtspleging betrokken zijn een bijzondere inspanning vergt. Daarom zorgen we voor een duidelijke planning en voor een zorgvuldig implementatietraject zodat iedereen de tijd heeft zich voor te bereiden.

Vraag:

Welke bezuinigingen kunnen in 2015 niet worden gerealiseerd? Kan de minister een overzicht leveren aan de Tweede Kamer?

Antwoord:

Alle in de begroting 2015 voorziene bezuinigingen kunnen in 2015 gerealiseerd worden.

Vraag:

Deelt de minister de mening dat de aangekondigde bezuinigingen voor 2016 op het Openbaar Ministerie, de Rechtspraak en reclassering er toe zullen leiden dat de kwaliteit van de rechtspraak in het gedrang komt?

Antwoord:

Nee, die mening deel ik niet. De voorgenomen taakstelling is na zorgvuldige afweging opgelegd en dus ook verantwoord. Voor wat het OM betreft beperk ik mij te zeggen dat de taakstelling primair op huisvesting, overhead en ICT ziet. Het primaire proces mag niet lijden onder de taakstelling.

Met de Raad voor de rechtspraak heb ik afspraken gemaakt over de prijzen voor de periode 2014-2016. Daarmee wordt de kwaliteit van de rechtspraak gewaarborgd. Onderdeel van het prijsakkoord is een tijdelijke tegemoetkoming van € 26,5 mln. per jaar, onder meer voor de balans tussen werkdruk en kwaliteit. Vanaf 2016 geldt de algemene efficiencytaakstelling zoals is opgenomen in het Regeerakkoord. De eerste tranche van deze taakstelling is verwerkt in het Prijsakkoord met de Raad voor de rechtspraak.

De reclasseringsorganisaties ondersteunen de justitiële keten onder andere door het leveren van reclasseringsadviezen. De Staatssecretaris heeft met de reclasseringsorganisaties afgesproken dat zij ook na de voorgenomen taakstelling zorgdragen voor een adequate advisering van de justitiële keten. Hierdoor blijft de kwaliteit van de rechtspraak geborgd.

Vraag:

Het CDA stelt voor de Opiumwet te verruimen; het bezit van grondstoffen voor synthetische drugs zou strafbaar moeten worden gesteld. Wat is de reactie van de minister hierop?

Antwoord:

Met de heer Oskam (en dhr van Nispen en mw Kooiman) ben ik van mening dat drugscriminaliteit hard moet worden aangepakt. Alle voorstellen tot verbetering van de aanpak van drugscriminaliteit wil ik daarom positief en constructief bekijken. Net als deze leden meen ik dat ook effectief moet kunnen worden opgetreden in de productiefase van drugs en bij de voorbereiding daarvan. Daarbij onderken ik dat het soms om grondstoffen gaat die ook voor andere dan criminele doeleinden kunnen worden gebruikt.

Bij de zogenaamde precursoren – grondstoffen voor drugs - is de criminele bestemming volstrekt duidelijk. Het bezit ervan is dan in beginsel strafbaar. Bij de stoffen die ook voor andere doeleinden kunnen worden gebruikt, is het noodzakelijk dat de criminele bestemming wordt vastgesteld. Anders zou iedere burger bij het gebruik van chemicaliën onder de strafwet kunnen vallen.

Belangrijke strafbepalingen die in dat geval kunnen worden ingezet, zijn de artikelen in de Opiumwet die voorbereidingshandelingen strafbaar stellen. Het betreft de artikelen 10a en 11a van de Opiumwet. Artikel 11a Opiumwet is zeer onlangs door de Eerste Kamer aanvaard. Beide bepalingen stellen de genoemde gedraging - het in bezit hebben van chemische stoffen die bedoeld zijn voor het vervaardigen van synthetische drugs – strafbaar.

Daarnaast wijs ik op Europese ontwikkelingen. Het Ministerie van VWS is op dit moment bezig twee Europese verordeningen te implementeren die zien op mogelijkheden voor lidstaten om op te treden bij verdachte transacties met niet-geregistreerde stoffen wanneer deze gebruikt lijken te worden voor de illegale productie van drugs. Ook die regelingen kunnen de aanpak van drugscriminaliteit versterken.

Vraag:

Er wordt 27 miljoen op het OM bezuinigd, dit is voor het OM een forse opgave. Kan de minister deze bezuiniging terug draaien?

Antwoord:

Ik zie geen aanleiding om de taakstelling van dit kabinet op het OM terug te draaien.

Dit kabinet heeft het OM een taakstelling opgelegd van €52 miljoen. Dit komt overeen met de algemene efficiencytaakstelling zoals is opgenomen in het Regeerakkoord. Deze loopt op tot 8,9% in 2018. De taakstelling is als volgt opgebouwd.

- Niets in 2014;

- Niets in 2015;
- € 20 miljoen in 2016, oplopend naar
- € 40 miljoen in 2017, oplopend naar
- € 52 miljoen per 2018.

Deze taakstelling is na zorgvuldige afweging vastgesteld en acht ik verantwoord. Er is een haalbaarheidstoets gedaan op de voorgenomen bezuinigingen (rapport de Galan), er zijn randvoorwaarden met het OM afgesproken op het gebied van huisvesting en digitalisering, en de efficiencybesparingen zijn niet alleen gericht op geld. Het heeft ook ten doel om slimmer te werken. Hiermee wordt bereikt dat het OM steeds beter in staat is om interventies op maat te plegen (niet alleen strafzaken, maar ook ZSM en OM-afdoening) en dat doorlooptijden worden teruggedrongen.

Het OM bezuinigt primair op huisvesting, overhead en ICT. Het primaire proces mag niet lijden onder de taakstellingen.

Vraag:

Is de staatssecretaris bereid om de bezuinigingen op de reclassering voor 2015 terug te draaien?

Antwoord:

Zoals ik aan uw Kamer heb meegedeeld, was ik inderdaad aanvankelijk van plan om de extra vraag naar reclasseringsproducten op te vangen door het neerwaarts bijstellen van de normuren van het reclasseringstoezicht. Op verzoek van zowel leden van uw Kamer als van de reclasseringsorganisaties heb ik de afgelopen periode nogmaals gekeken naar alternatieve maatregelen, die enerzijds voldoende kunnen opleveren om de ontstane problematiek op te lossen en anderzijds op meer steun van de reclasseringsorganisaties kunnen rekenen.

De afgelopen weken heb ik voor 2015 – in overleg met de reclasseringsorganisaties - een pakket aan maatregelen samengesteld, waardoor de geprognosticeerde (over)productie door de reclasseringsorganisaties binnen de beschikbare middelen kan worden opgevangen. Hiermee wordt het ontstaan van wachtlijsten voorkomen.

Dat de reclassering een prijskorting van 4,5% heeft aangeboden, heeft hier in hoge mate aan bijgedragen. Ik ben de reclasseringsorganisaties hier dan ook zeer erkentelijk voor.

Door deze maatregelen hoef ik de normuren voor toezichten, waarover bij de reclasseringsorganisaties zorg bestond, niet neerwaarts bij te stellen.

Het terugdraaien van de bezuinigingen op de reclassering is wat mij betreft dus niet aan de orde.

Vraag:

Hoe gaat de minister fouten van het OM terugdringen die gemaakt worden door de te hoge werkdruk en de vermindering van de beschikbare middelen?

Antwoord:

De taakstelling (van 52 mln) zal het OM realiseren op het gebied van huisvesting, overhead en digitalisering. Dit zal niet van invloed zijn op het primaire proces. Ik verwacht niet dat de uitvoering van de opgelegde taakstelling zal leiden tot het meer maken van fouten door het OM.

Vraag:

Erkent de staatssecretaris dat de toekomst van de PI Tilburg in gevaar is? Terwijl deze PI officieel niet is aangemerkt als "sluitend", maar als "krimpend". Zit "Tilburg in de in het Masterplan DJI genoemde personele frictiekosten?

Antwoord:

De Penitentiare Inrichting (PI) Tilburg staat reeds vanaf het eerdere Masterplan Capaciteit uit 2009 op de nominatie om te sluiten. In het kader van het Masterplan DJI 2013-2018 is besloten dat de PI Tilburg zal sluiten, nadat het verdrag met België over de tenuitvoerlegging van Belgische

vonnissen in de PI Tilburg is geëxpireerd. In 2015 zal de Belgische regering de PI Tilburg nog huren. Zoals ik in mijn brief van 21 november jl. heb aangegeven, ben ik in gesprek met de Belgische regering over een mogelijke verlenging van de verhuur van de PI Tilburg na 1 januari 2016. Ik hoop dat ik op korte termijn duidelijkheid kan geven over de toekomst van de PI Tilburg. De personele bezetting van de PI Tilburg valt ook onder de in het Masterplan genoemde personele frictiekosten.

Vraag:

De PV-vergoeding wordt afgeschaft. Dit kost het ministerie geld. Klopt het dat het ministerie hierdoor €30 miljoen misloopt?

Antwoord:

- Voorop staat dat de afschaffing van de pv-vergoeding 14,5 miljoen aan besparingen oplevert.
- De vraag gaat ervan uit dat gemeenten zullen stoppen dan wel minder zullen gaan handhaven dan thans het geval is en er dus minder boete-opbrengsten binnenkomen.
- De vergoeding dekt slechts een deel van de kosten van het handhavingsapparaat. De regie op de lokale handhaving ligt niet bij mij maar bij de lokale driehoek. Gemeenten bepalen gezamenlijk met politie en OM de inhoud van hun veiligheidsbeleid en het aandeel daarbinnen aan handhavingsactiviteiten.

Het is aan de lokale driehoek welke prioriteiten men stelt en welk handhavingspotentieel daarbij wordt ingezet.

Vraag:

Welke gevolgen hebben de vertragingen voor de geplande bezuinigingen? Kan de minister bevestigen dat het in 2015 om een bedrag van circa €100 mln. gaat? Gaat de minister dit corrigeren in de Voorjaarsnota 2015? Ik vraag de minister en staatssecretaris ten aanzien van de zojuist genoemde wetsvoorstellen een overzicht te geven van de hoogte van de precieze bezuinigingen die hierdoor in 2015 en in de jaren daarna, niet gerealiseerd worden.

Antwoord:

De door mij ingediende begroting voor 2015 is op orde. De parlementaire behandeling van de in de begroting opgenomen wetsvoorstellen zie ik met vertrouwen tegemoet. Ik voorzie dan ook geen vertraging en benodigde aanpassingen in de Voorjaarsnota. De opbrengsten van de genoemde wetsvoorstellen is weergegeven in onderstaand overzicht.

Overzicht wetsvoorstellen VenJ (mln. euro's)	2015
Verhoging griffierechten	19,0
Rechtsbijstand AmvB's	16,0
Rechtsbijstand wetswijzigingen*	0,0
Eigen bijdrageregelingen	37,0
Doorberekenen toezicht en tuchtrecht	4,0
Totaal	76,0

*Start in 2016.

Vraag:

Het Rijk zou gemeenten financieel moeten ondersteunen bij de kosten die gemaakt worden voor het opruimen van gedumpt drugsafval. Hoe gaat de minister deze gemeenten ondersteunen?

Antwoord:

De aanpak van de productie van synthetische drugs en het dumpen van afval dat daarbij wordt geproduceerd is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van bestuur, politie en OM. Waar mogelijk worden de kosten voor het opruimen van dumpingen verhaald op de daders. Daar zijn politie en OM alert op bij strafrechtelijke onderzoeken naar synthetische drugs. Ook trek ik bij de aanpak van drugsdumpingen samen op met de Staatssecretaris van IenM, die vanuit de invalshoek van 'bodemsanering' een rol heeft. Bij de behandeling van de begroting van IenM is door de leden Cegerek (PvdA) en Dijkstra (VVD) een amendement ingediend om een bedrag van 1 miljoen euro te reserveren voor "cofinanciering opruiming drugsdumpingen", waarmee dumpingen van drugsafval kunnen worden opgeruimd. Uw Kamer stemt op 27 november 2014 over dit amendement.

Vraag:

Hoe oordeelt de staatssecretaris over het feit dat met de aanstaande sluiting van de JJI Amsterbaken in de toekomst geen celcapaciteit meer beschikbaar is voor jeugdige delinquenten in de regio Amsterdam?

Antwoord:

Het klopt dat met de sluiting van Justitiële Jeugdinrichting Amsterbaken geen celcapaciteit in Amsterdam beschikbaar is voor jeugdige delinquenten die volgens het jeugdstrafrecht worden berecht. Er blijft overigens wel capaciteit in de regio rond Amsterdam beschikbaar. Zoals ik al eerder heb aangegeven zal een deel van de jeugdigen uit Amsterdam geplaatst gaan worden in de nabij gelegen Justitiële Jeugdinrichtingen in Sassenheim en Lelystad. Een afstand die, zoals ik al eerder heb aangegeven, binnen redelijke proporties ligt. Daarnaast geef ik in mijn brief van 4 november jl. (24587, nr. 606) aan dat er een verkenning start samen met de gemeente Amsterdam naar mogelijke alternatieven voor groepen jongeren na sluiting van Amsterbaken. Ik zie hierbij kansen voor een andersoortige aanpak bij bijvoorbeeld preventief gehechten of bij de laatste fase van een vrijheidsbenemende sanctie. In dat kader financier ik ook de pilot forensische pleegzorg in Amsterdam waarin jongeren voor een aaneengesloten periode van 3 maanden in een pleeggezin verblijven in plaats van in voorlopige hechtenis in een Justitiële Jeugdinrichting.

Vraag:

Kan de minister zeggen dat het OM nog in balans is gezien de olopende werkvoorraden en verdere bezuinigingen? Het OM loopt tegen zijn grenzen aan.

Antwoord:

Ik heb geen reden te veronderstellen dat het OM niet in balans is. Graag verwijs ik naar mijn VPS-brief van 21 november jl. Hieruit blijkt dat het OM ook in deze periode van transitie volledig op koers is en zijn maatschappelijke doelstellingen blijft realiseren.

Vraag:

Is de staatssecretaris bereid om een subsidie van €178.000 beschikbaar te stellen voor stichting Mentorschap Nederland voor hun begroting van 2015?

Antwoord:

Voor de periode 2013 – 2016 heeft VWS een 4-jarige subsidie toegekend aan de stichting Mentorschap Nederland, van jaarlijks € 462.515 – dus in totaal € 1.850.060. Daarnaast heeft Mentorschap Nederland in 2012-2013 twee keer een subsidie ontvangen van VenJ (totaal € 100.000). In 2013 heeft VenJ nog een eenmalige projectsubsidie toegekend van € 43.435. Dit was bedoeld als innovatiebijdrage voor het opzetten van een landelijk kennisplatform (de website goedvertegenwoordigd.nl).

Het subsidieverzoek waaraan de heer Oskamp refereert heb ik afgewezen.

Voortgezette financiële ondersteuning is door VenJ nooit beoogd. De activiteiten van Mentorschap

Nederland liggen vooral op het terrein van VWS. Dit is eerder ook gemeld aan Mentorschap Nederland bij de toekenning van eerdere subsidies. Eenmalige subsidies zijn eindig en voor incidentele impulsen bedoeld. De budgettaire situatie bij VenJ laat niet toe dat er langs de weg van herhaalde incidentele aanvragen feitelijk een duurzaam afhankelijke financiële relatie wordt gebouwd. Daarnaast moet ik ook rekening houden met andere, vergelijkbare organisaties, die dan ook een beroep zouden kunnen doen op een subsidie; deze middelen zijn er niet.

Vraag:

Welke inzet pleegt de staatssecretaris in 2015 voor het behoud van kwaliteit en werkgelegenheid in het Masterplan Gevangeniswezen.

Antwoord:

DJI is samen met de ketenpartners verantwoordelijk voor een verantwoorde terugkeer van de justitiabelen naar de samenleving. Er wordt daarom blijvend geïnvesteerd in het vakmanschap en de ontwikkeling van het personeel door verschillende opleidingen en trainingen aan te bieden, bijvoorbeeld op het gebied van penitentiaire scherpste en motiverende bejegening.

Als gevolg van de afgekondigde vacaturestop behoudt DJI zoveel mogelijk werkgelegenheid. Daarnaast geeft DJI invulling aan het Van Werk Naar Werk-beleid (VWNW-beleid). Zoals ik in mijn brief van 21 november jl. inzake het VSO gevangeniswezen heb aangegeven, is sinds begin 2013 tot en met september 2014 een afname van de personele bezetting met meer dan 1.100 fte gerealiseerd. Dit als gevolg van het natuurlijk verloop en de ingezette mobiliteitsmaatregelen, zoals de uitvoering van het VWNW-beleid, de selectieve vacaturestop en het vervangen van extern door intern personeel. Verder wordt ingezet op het aan zoveel mogelijk medewerkers kunnen aanbieden van vervangende werkzaamheden. Dit gebeurt onder andere via de al gesloten of mogelijk nog te sluiten convenanten, waarover ik uw Kamer eerder heb geïnformeerd.

Om de externe arbeidsmarkt voor vacatures gericht te benaderen zijn mobiliteitsmakelaars aangesteld. De mobiliteitsmakelaar is intermediair tussen de medewerker die een andere baan zoekt, binnen of buiten de overheid en werkgevers waar kansen voor medewerkers liggen. Daarnaast wordt ingezet op directe samenwerking met gemeenten waar het gaat om werkgelegenheid, zonder tussenkomst van commerciële bureaus.

Vraag:

Graag een onderzoek naar de gevolgen van de afschaffing van de PV-vergoeding. Zal dit leiden tot ontslagen en wat zijn de gevolgen voor het veiligheidsbeleid en voor de werklust van de politie?

Antwoord:

- Ik heb uitvoerig onderzocht of er mogelijkheden zijn om tegemoet te komen aan de wensen van de VNG. Dat heeft niet tot een oplossing geleid die werkbaar en binnen de financiële kaders haalbaar is;
- Met de pv vergoeding is destijds bedoeld de gemeentelijke aanpak van overlast met behulp van de bestuurlijke strafbeschikking te stimuleren. Dit doel is bereikt;
- Overigens vormt de afschaffing van de pv-vergoeding naar mijn mening geen belemmering voor het aannemen van handhavers omdat de pv-vergoeding slechts een zeer beperkt gedeelte van de handhavingscapaciteit dekt. De werklust van de politie zal daardoor niet toenemen;
- Zowel de politie als de gemeentelijke boa's werken in de openbare ruimte aan een leefbare en veilige samenleving. Ze zijn daarbij complementair aan elkaar. Uiteraard vind ik het belangrijk dat beide partijen hun taken blijven uitvoeren;
- Dat doet het bestuur door in gezamenlijkheid met politie en OM te bepalen hoe vorm en inhoud te geven aan hun veiligheidsbeleid en het aandeel daarbinnen aan handhavingsactiviteiten.

Vraag:

Klopt het dat de meerderheid van de aangekondigde wetsvoorstellen die bezuinigingen moeten realiseren zijn vertraagd of niet op meerderheden kunnen rekenen?

Antwoord:

Ik constateer dat alle wetsvoorstellen die bezuinigingen moeten realiseren in procedure zijn gebracht. Ik zie de behandeling van deze wetsvoorstellen met vertrouwen tegemoet.

Vragen van het lid Recourt, mr. J. (PvdA)

Vraag:

Kunnen de minister en staatssecretaris een reactie geven op ons initiatiefvoorstel voor een datawet?

Antwoord:

Het is inderdaad nodig de wetgeving met betrekking tot dataverkeer te moderniseren en beter te laten aansluiten op dit tijdperk van internet en big data. Dat moeten we dan wel doen in Europees verband. Want dataverkeer kenmerkt zich door haar grensoverschrijdend karakter. Wetten als de Wet bescherming persoonsgegevens en de Telecommunicatiewet zijn dan ook in hoge mate de vertaling van EU-richtlijnen.

Daarom zet het kabinet vol in op het tot stand brengen van een Europese Algemene verordening gegevensbescherming en een Richtlijn gegevensbescherming opsporing en vervolging. De verordening zal een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de bescherming van de privacy van burgers op internet, inclusief het recht om – onder omstandigheden - vergeten te worden. De verordening zal ook bedrijven goed duidelijk kunnen maken wat wel en niet mag in de digitale economie. Dat draagt bij aan betere kansen voor bedrijven die zich met dataverkeer bezighouden.

Regels voor het opsporen en bestrijden van cybercrime is een ander hoofdstuk. Regels daarover passen het best in het Wetboek van Strafvordering en het Wetboek van Strafrecht. Zij moeten immers in de context van die beide wetboeken passen. Met het oog op de bestrijding van cybercrime ontvangt u in de eerste helft van 2015 het wetsvoorstel computercriminaliteit III. Daarin treft u ook een voorstel aan over de gevallen waarin en de voorwaarden waaronder de politie computers mag binnendringen. In dat wetsvoorstel wordt ook aandacht besteed aan de mogelijkheid om gegevens ontoegankelijk te doen maken, bijvoorbeeld als het gaat om kinderporno.

Over het algemeen kan ik mij dus vinden in aandachtspunten uit het voorstel van de PvdA. Deze punten hebben of krijgen dan ook een plek in Europese of Nederlandse wetgeving, op plaatsen waar deze punten thuishoren.

Vraag:

Onderschrijft de minister dat er geen afbreuk mag worden gedaan aan rechtsbescherming met het "opruimen" van het Wetboek van Strafvordering? Immers, rechtsbescherming, vooral bescherming tegen de overheid, is essentieel.

Antwoord:

Ik dank de heer Recourt voor de steun die hij uitsprak voor de modernisering van het Wetboek van Strafvordering. Ik kan de heer Recourt bevestigen dat het nieuwe Wetboek van Strafvordering geen afbreuk zal doen aan de rechtsbescherming. Een meer systematisch opgezet en gemoderniseerd wetboek biedt ook de gelegenheid nog eens goed te kijken of de wezenlijke rechtswaarborgen in het wetboek goed verankerd zijn. In mijn notitie " Strafrecht in een veranderende samenleving" die ik vorig jaar (zie mijn brief van 11 juni 2013) aan uw Kamer heb gezonden, heb ik aangegeven dat de strafvorderlijke beginselen, zoals het legaliteitsbeginsel en de fundamentele rechten van de Grondwet en mensenrechtenverdragen toetsingskader zijn voor de wetsvoorstellen die de staatssecretaris en ik aan u voorleggen.

Vraag:

Wat is de reactie van de staatssecretaris op de initiatiefnota van de PvdA om mediation in het strafrecht een structurele plaats te geven?

Antwoord:

Ik dank de heer Recourt voor zijn initiatiefnota over herstelbemiddeling in het strafrecht. Ik deel de visie van de heer Recourt dat het belangrijk is dat daders en slachtoffers de mogelijkheid van herstelbemiddeling krijgen. De wensen en behoeften van het slachtoffer zijn leidend, vrijwilligheid staat voorop. Herstelbemiddeling geeft het slachtoffer de kans de regie in handen te nemen. Voor de dader biedt herstelbemiddeling een kans om excuses te maken, vragen te beantwoorden en om bij te dragen aan het herstel. Ik heb daar tijdens mijn werkbezoek afgelopen maandag aan één van de vijf pilots die nu lopen mooie voorbeelden van gezien. Die vijf pilots zijn belangrijk, ook met het oog op de suggesties die de heer Recourt gegeven heeft. In de initiatiefnota van Recourt zie ik veel overeenkomsten met het beleid dat de basis vormt voor de pilots. Ik heb geld ter beschikking gesteld om uitgebreid te experimenteren met herstelbemiddeling in het strafrecht en om goed in kaart te brengen wat de ervaringen daarmee zijn van zowel slachtoffers, daders als professionals. Maar ook om beter zicht te krijgen op de kosten en baten. Op dit moment lopen er vijf pilots met herstelbemiddeling die de verschillende fasen van het strafproces 'dekken': van pre-aangifte en aangifte (politie), via vervolging en berechting (OM/ZM-fase) tot de fase van tenuitvoerlegging (reclassering). Om de effecten en ervaringen van slachtoffers te kunnen meten, ook enige tijd na afloop van de bemiddeling - hoe kijken zij er achteraf op terug - is het belangrijk om voldoende tijd te nemen voor de evaluatie. In de zomer van 2015 verwacht ik het eindrapport en zal ik mijn verdere beleid bepalen. De aanbevelingen van de heer Recourt en de Christen Unie zal ik hierbij betrekken. Op dit moment ben ik in gesprek met de pilots over het voortzetten daarvan in 2015, in afwachting van het evaluatieonderzoek.

Vraag:

Is de minister bereid een artikel in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv) op te nemen waarmee de beperkingen van artikel 96 Rv worden ondervangen en experimenten die gericht zijn op vernieuwing en verbetering mogelijk worden.

Antwoord:

Evenals de heer Recourt ben ik voorstander van professionals die proberen hun werk te verbeteren en de kwaliteit te verhogen. Ik ben ermee bekend dat rechters nu bij burengeschillen stuiten op artikel 96 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv), dat voorschrijft dat partijen een gezamenlijk verzoek moeten indienen bij de rechter als zij willen afwijken van de gewone procesregels. Daarom wordt artikel 96 Rv aangepast. Een wetsvoorstel dat daartoe strekt is thans aanhangig bij Uw Kamer (zie Kamerstukken II 2014/15, 34 059, nr. 2).

Vraag:

Is de staatssecretaris bereid een pilot te starten met ketenfinanciering, waarbij gestart wordt met de echtscheidingsketen?

Antwoord:

Ik ben het eens met de heer Recourt dat investeren in de voorkant voorkomt dat er later in de keten problemen komen. Daarom ben ik samen met de Staatssecretaris van VWS bezig met het project 'Verbeteren situatie kinderen in een vechtscheiding'. Dit project ziet op de gehele keten. Inzetten op preventie is een kernpunt, net als mediation. In dit project wordt ook verkend hoe de financiering zodanig kan worden ingericht dat er prikkels zijn om zaken in een zo vroeg mogelijke fase op te lossen. De betrokkenheid van de partners in de echtscheidingsketen (advocaten, mediators, rechtspraak, hulpverleners, gemeenten) bij deze problematiek is groot. Begin 2015 zal ik u over de uitkomsten van de verkenning informeren.

Vragen van het lid Marcouch, A. (PvdA)

Vraag:

Is de minister bereid om de werkwijze PIT (Preventie Interventie Team) met mobiele interventieteams toe te passen op de jonge familieleden rondom de jihadstrijders? Ik stel een pilot

voor in een grote stad, met doorgewinterde experts die 24 uur per dag beschikbaar zijn, deskundigen die de verleidingen van extremiteit zelf hebben ondervonden én overwonnen.

Antwoord:

De Top-600 aanpak is een belangrijke inspiratiebron voor de wijze waarop ook de lokale aanpak van jihadstrijders is vormgegeven. Als er signalen zijn dat familieleden rondom jihadgangers vatbaar zijn voor radicalisering, dan worden ook zij meegenomen in de lokale casusgerichte aanpak. De werkwijze die de heer Marcouch voorstaat – doorwinterde experts die gemeenten in detail bijstaan – maakt hiervan onderdeel uit. Een uitdaging is de uitbreiding van deze aanpak naar de omgeving van jihadisten – naar personen in de straat, school en wijk, die mogelijk ook gerekruteerd kunnen worden tot de harde kern. Deze uitbreiding naar de omgeving van jihadisten wordt momenteel inderdaad pilotgericht vormgegeven in enkele gemeenten, waarbij ook methoden worden bekeken om achter de voordeur te komen, bijvoorbeeld via bijscholing van mobiele sociale wijkteams.

Vraag:

Is de minister bereid om het Nederlands Genootschap van Burgemeesters op te roepen om een taskforce op te richten voor jihadgemeenten?

Antwoord:

Er is structureel en intensief overleg tussen de rijkspartners (NCTV, SZW, BZK) en de (burgemeesters van de) gemeenten die het meest te maken hebben met de problematiek van jihadisme. De opgedane kennis en ervaring wordt ook gedeeld met andere gemeenten. Kleinere gemeenten ontvangen daarbij ook (regiogericht) ondersteuning van gemeenten die al langer met de aanpak werken. Het Nederlands Genootschap van Burgemeesters en de VNG worden op de hoogte gehouden van de wijze waarop deze samenwerking verloopt.

Vraag:

Gaat de minister alsnog trekken aan mijn (aangehouden) motie dat gestraften het gebrek aan een V.O.G. goed kunnen maken met een zogenaamde "Bewijs Omtrent Gedrag" (BOG)?

Antwoord:

De uitvoering van de motie is ter hand genomen. Per 1 maart van dit jaar is in het gevangeniswezen het systeem van promoveren en degraderen ingevoerd. In dit systeem staat het gedrag van de verdachte centraal. Binnen dit systeem zijn voorstellen ontwikkeld hoe aan de gedetineerde een verklaring kan worden uitgereikt zoals bedoeld in de vraag om een BOG. Dat geldt juist ook voor de JJI's. Daarbij zullen behaalde kwalificaties in het kader van de arbeid worden vermeld. Hierbij geldt wel dat niet iedere gedetineerde voor een dergelijke verklaring in aanmerking komt en dat de verklaring geen formele status heeft zoals een VOG. Deze voorstellen worden nu nader uitgewerkt. Ik zal uw Kamer hierover uiterlijk in het eerste kwartaal van 2015 informeren.

Vraag:

Hoe staat het met de opsporing en uitlevering van gevluchte daders naar Marokko, nu we het bilaterale verdrag met Marokko hebben opgezegd?

Antwoord:

Ik heb op het gebied van de opsporing en vervolging geen aanwijzingen dat het voornemen om het sociale zekerheidsverdrag op te zeggen, invloed heeft op de goede samenwerking. Er is sinds 2012 een rechtshulpverdrag tussen Nederland en Marokko van kracht. De samenwerking tussen Nederland en Marokko was reeds goed, maar is sindsdien geïntensiveerd. Zowel Nederland als Marokko zijn zeer gebaat bij de samenwerking op strafrechtelijk gebied.

Vraag:

High impact crimes blijven ook in 2015 een prioriteit voor de politie. Onderschrijft de minister de noodzaak van een flinke kwaliteitssprong bij de politie? Want de aangifte consciëntieus opnemen, met kennis van zaken opsporen en verhoren, die elementen blijven de alfa en de omega van het

politiewerk.

Antwoord:

Die noodzaak onderschrijf ik. Een kwaliteitsimpuls is één van de redenen geweest voor de vorming van de nationale politie. Nationale politie moet leiden tot een politie die in staat is beter invulling te geven aan de eisen die de maatschappij stelt; bijdragen aan een veiliger leefomgeving, een betere dienstverlening, meer vertrouwen bij burgers en meer tevredenheid bij agenten. De nationale politie zorgt ervoor dat elke agent beter toegerust en opgeleid voor zijn werk. In het regeerakkoord is er voor de nationale politie structureel 105 miljoen per jaar extra gereserveerd. Hiermee wordt de kwaliteit verhoogd en wordt meer blauw op straat en meer capaciteit voor de opsporing mogelijk.

Vraag:

Kan de staatssecretaris toezeggen dat hij binnen enkele dagen contact opneemt met de burgemeester van Amsterdam om te overleggen over wat nodig is om mogelijke schade van sluiting van Amsterbaken voor de aanpak Top 600 op te vangen?

Antwoord:

Ja, ik zal binnen afzienbare tijd contact opnemen met de burgemeester van Amsterdam. Overigens is het aandeel jongeren dat in een Justitiële Jeugdinrichting (JJI) zit uit de Top600 zeer gering, het gaat om circa 20 minderjarigen. Hiervan zit ongeveer de helft in de Justitiële Jeugdinrichting Amsterbaken en de andere helft verblijft ook nu al in andere Justitiële Jeugdinrichtingen. Er is dus al sprake van ketensamenwerking met andere Justitiële Jeugdinrichtingen dan alleen de Justitiële Jeugdinrichting Amsterbaken. Wel heb ik al aangegeven dat er overleg is met de gemeente Amsterdam of er voor een kleine doelgroep op termijn mogelijk alternatieven zijn. Zo ben ik bijvoorbeeld met de rechterlijke macht in gesprek om te bezien in hoeverre Electronische Controle een alternatief kan zijn voor nachtdetentie. En zie ik kansen voor een andersoortige aanpak bij bijvoorbeeld preventief gehechten of bij de laatste fase van een vrijheidsbenemende sanctie. In dat kader financier ik ook de pilot forensische pleegzorg in Amsterdam waarin jongeren voor een aaneengesloten periode van 3 maanden in een pleeggezin verblijven in plaats van in voorlopige hechtenis in een Justitiële Jeugdinrichting.

Vraag:

De percentages meldingen, aangiften en veroordelingen wil ik graag per gemeente terugzien in het jaarverslag van de Nederlandse Politie.

Antwoord:

In de jaarlijkse (Anti)discriminatiebrief, die de ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de minister van Veiligheid en Justitie elk jaar aan de Tweede Kamer aanbieden, wordt een overzicht opgenomen van de (aantallen) meldingen bij de gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen, het aantal aangiften bij de politie en het aantal vervolgingen door het OM. Dit is een gezamenlijke rapportage van alle betrokken partijen. In 2015 wordt na onderzoek door het WODC een gevalideerd totaaloverzicht discriminatiezaken gegeven (het aantal aangiften bij de politie, welke zaken gaan door naar het OM en hoe oordeelt de rechter over deze zaken).

Vraag:

Wat is gebeurd met het voorstel van vorig jaar over een laag BTW-tarief voor particulieren voor bijvoorbeeld hang- en sluitwerk?

Antwoord:

De Nederlandse omzetbelasting is gebaseerd op de Europese BTW-Richtlijn. In bijlage III van deze richtlijn is limitatief opgesomd in welke gevallen lidstaten het verlaagde btw-tarief mogen toepassen. Hang- en sluitwerk komt in deze opsomming niet voor. Dit betekent, zoals ik u bij brief van 19 november 2013 (Tweede Kamer 2013-2014, 29 628, nummer 425) heb gemeld, dat voor inbraakpreventiematerialen het verlaagde btw-tarief niet kan worden toegepast.

Wel is op dit moment het verlaagde btw-tarief van toepassing op het renoveren en herstellen van

particuliere woningen op arbeidskosten. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd voor 1 juli 2015. Dat betekent dat het *aanbrengen* van hang- en sluitwerk onder het lage BTW-tarief valt.

Vraag:

Wil de minister discriminatie en racisme prioriteren als high impact crime? Kan het OM discriminatie en racisme ook als high impact crime vervolgen?

Antwoord:

Laat ik duidelijk zijn dat het Kabinet groot belang hecht aan het bestrijden van discriminatie. Zo zetten wij in op preventie, een nauwe samenwerking tussen overheid en belangenorganisaties (ook op lokaal niveau) en als sluitstuk de strafrechtelijke aanpak. Zaken worden ter beoordeling door de politie altijd aan het OM voorgelegd en er geldt een hogere strafeis. Uw Kamer wordt jaarlijks schriftelijk geïnformeerd over deze aanpak, inclusief de jaarlijkse cijfers. Met bestuur, politie en OM hebben we vastgesteld wat er onder High Impact Crimes valt. Dat is: overvallen, straatroof, woninginbraken, jeugdgroepen en geweld, waaronder aanpak van homofoob geweld. Hieronder vallen ook geweldsdelicten met een discriminatoir motief. Ik ben er geen voorstander van om racisme en discriminatie in alle andere vormen, zoals bijvoorbeeld situationele of eenvoudige beledigingen, hier ook onder te laten vallen. Daarmee zouden we de definitie van high impact crimes immers op een onwenselijke manier oprekken. De aandacht voor de aanpak van discriminatie is bij alle betrokken partijen, waaronder politie en OM groot. Voor een stevige inzet daarop is het "label" High Impact Crimes ook niet nodig.

Vraag:

Heeft de staatssecretaris al gesproken met de burgemeester van Amsterdam over de sluiting van Amsterbaken en zo ja, wat was de uitkomst van dit gesprek?

Antwoord:

Ik zal binnen zeer afzienbare tijd contact opnemen met de burgemeester van Amsterdam.

Vraag:

Ik zie graag dat rechters kunnen straffen met een zichtbare stage bij de groep die de dader discrimineerde. Wat is de reactie van de minister hierop?

Antwoord:

De rechter kan bij het opleggen van een taakstraf verder inhoud geven aan zijn uitspraak. Hij kan dus bepalen dat de veroordeelde onbetaalde arbeid moet verrichten die verband houdt met het delict waarvoor hij wordt veroordeeld. Het is aan de rechter om te beoordelen of hij dit een passende en wenselijke straf vindt.

Vraag:

Huurwoningen mogen niet te huur zijn voor ellendelingen die de woningen misbruiken voor heling, wapenopslag of vrouwenhandel. Corporaties moeten hun huurders niet laten bivakkeren achter wankele voordeuren die simpel te forceren zijn. Gaat de minister dat bespreken met de minister van Wonen?

Antwoord:

Het is een maatschappelijke verantwoordelijkheid van verhuurders om geen gelegenheid te bieden voor criminaliteit. Ik zal met mijn collega Blok in overleg treden om hier aandacht voor te vragen bij de woningbouwcorporaties.

Op het punt van beveiliging van woningen wordt vanuit VenJ samen gewerkt met woningbouwcorporaties. Deze samenwerking krijgt onder meer vorm in het traject Stroomversnelling, waar duurzaam bouwen wordt gekoppeld aan veilig bouwen. Daarnaast worden gemeentes gestimuleerd om de samenwerking met de corporaties te zoeken om te komen tot woningen die voldoen aan het Politiekeurmerk Veilig Wonen (PKVW). Dit resulteert in tal van projecten, onder meer in Amsterdam, Rotterdam en diverse gemeentes in Noord-Holland.

Vraag:

Wat is de reactie van de staatssecretaris op de brief van de drie reclasseringsorganisaties die op 19 november 2014 aan de Tweede Kamer is gestuurd?

Antwoord:

Ik was inderdaad aanvankelijk van plan om de extra vraag naar reclasseringsproducten op te vangen door het neerwaarts bijstellen van de normuren van het reclasseringstoezicht. De reclasseringsorganisaties hebben over dit voornemen in hun gezamenlijke brief van 19 november 2014 hun zorgen geuit.

Mede om deze reden heb ik de afgelopen periode nogmaals gekeken naar alternatieve maatregelen, die enerzijds voldoende kunnen opleveren om de ontstane problematiek op te lossen en anderzijds op meer steun van de reclasseringsorganisaties kunnen rekenen.

De afgelopen periode heb ik – in overleg met de reclasseringsorganisaties – voor 2015 een pakket aan maatregelen samengesteld, waardoor de geprognosticeerde productie door de reclasseringsorganisaties binnen de beschikbare middelen kan worden opgevangen.

Ik wil graag mijn waardering uitspreken voor de bereidheid van de organisaties om ervoor te zorgen dat de noodzakelijke productie ook in 2015 wordt geleverd.

Vragen van het lid Fritsma, drs. S.R. (PVV)

Vraag:

Gaat de staatssecretaris problemen met asielzoekers zoals gevechten in asielzoekercentra weer verzwijgen of onder het tapijt vegen?

Antwoord:

Er is geen sprake van dat de problemen met asielzoekers door mij worden verzwegen of gebagatelliseerd. Het COA is voortdurend alert op de veiligheid en beheersbaarheid in de opvanglocaties. Hierbij is ook expliciet aandacht voor de veiligheid van overige bewoners en de omwonenden.

Vraag:

Vindt de staatssecretaris dat democratische beginselen worden vertrapt om asielzoekers op te vangen? (zoals voorbijgaan aan bestemmingsplan)

Antwoord:

Zoals ik heb vermeld in de beantwoording van de schriftelijke vragen die de heer Fritsma hierover al had gesteld, kan het College van Burgemeester en Wethouders afzien van handhaving bij strijdigheid met een bestemmingsplan. Het College van de gemeente Midden-Drenthe is op humanitaire gronden en vanuit maatschappelijk oogpunt bereid geweest een substantiële bijdrage te leveren aan de opvang van asielzoekers. Bovendien komt een dergelijke bevoegdheid dan ook toe aan de gemeenten. Het is dus ook aan de gemeenteraad om hier wat van te vinden.

Vraag:

Wat is de reactie van de staatssecretaris op het voorstel van de PVV om in plaats van het handhaven van de gesloten buitengrenzen van de Europese Unie de Nederlandse grens te doen sluiten om de asielstroom te stoppen?

Antwoord:

In geval van een ernstige bedreiging van de openbare orde of de binnenlandse veiligheid kunnen grenscontroles aan de binnengrenzen tijdelijk worden heringevoerd. De situatie is echter niet zodanig dat Nederland dergelijke grenscontroles zal herinvoeren. Conform de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie moet een afwijking van het grondbeginsel van het vrije verkeer van personen als restrictief worden opgevat. Tijdelijke herinvoering van grenscontroles kan alleen als uiterste middel. Een beoordeling dient plaats te vinden in hoeverre de tijdelijke maatregel de bedreiging voor de openbare orde of de binnenlandse veiligheid voldoende kan

verhelpen, en of de maatregelen tot die bedreiging in verhouding staan. Bovendien zou het ook economische schade ten gevolge hebben voor Nederland.

Vraag:

In reactie op de massale vechtpartij in het opvangcentrum in Overloon in april waarbij tientallen gewonden vielen zei de staatssecretaris destijds dat het niet zo uit de hand liep. Is de staatssecretaris bereid terug te komen op deze reactie?

Antwoord:

Zonder dat ik de ernst van wat er gebeurd is wil bagatelliseren, zie ik geen reden om terug te komen op mijn reactie.

Vraag:

Is de staatssecretaris bereid om (EU-)verdragen die betrekking hebben op de opvang van asielzoekers op te zeggen en te stoppen met de samenwerking in EU-verband als het gaat om asiel en immigratie?

Antwoord:

Het kabinet is niet bereid om verdragen en andere internationale en EU-afspraken rond asielbescherming op te zeggen. Die internationale afspraken vormen voor het kabinet een belangrijk uitgangspunt, zoals ook is neergelegd in het regeerakkoord. De belangrijke migratievraagstukken waarvoor Nederland en ook veel andere landen zich gesteld zien, zijn bij uitstek vraagstukken die in EU- of mondiaal verband van een antwoord dienen te worden voorzien. Het uitgangspunt van het kabinet dat bescherming in de regio de voorkeur geniet is ook niet strijdig met deze internationale verdragen en afspraken.

Vraag:

Waarom lopen de geweldsplegers bij de massale vechtpartij in de asielopvang in Overloon nog steeds vrij rond en zijn ze nog niet uitgezet?

Antwoord:

Of er aanleiding is om iemand die betrokken is bij een vechtpartij vast te zetten is aan de beoordeling van de politie. Eventuele criminele antecedenten van een vreemdeling worden in alle gevallen betrokken bij een toelatingsbeslissing en kunnen na individuele toetsing reden zijn om verblijf te weigeren.

Het COA neemt maatregelen wanneer een bewoner deelneemt aan een vechtpartij. Zo kan een sanctie worden opgelegd waarmee bijvoorbeeld gedurende enige tijd weeggeld wordt ingehouden of kunnen bewoners worden overgeplaatst naar een andere locatie om verdere ruzie te voorkomen.

Vraag:

Wil de staatssecretaris met de PVV afspreken dat criminele asielzoekers, zoals asielzoekers die elkaar te lijf gaan in asielzoekerscentra, geen verblijfsvergunning meer krijgen?

Antwoord:

Eventuele criminele antecedenten van een vreemdeling worden in alle gevallen betrokken bij een toelatingsbeslissing en kunnen na individuele toetsing reden zijn om verblijf te weigeren. Of betrokkenheid bij een vechtpartij reden kan zijn om een verblijfsvergunning te weigeren zal echter per geval moeten worden beoordeeld. Indien er sprake is van ernstige geweldsdelicten kan eerder worden besloten geen verblijfsvergunning toe te kennen. Het spreekt voor zich dat hierbij de verdragsrechtelijke bescherming in acht wordt genomen.

Vraag:

De stichting Vluchtelingenwerk kan beter illegalenwerk heten. Waarom krijgt Vluchtelingenwerk desondanks 8,8 miljoen euro aan overheidssubsidie?

Antwoord:

Er moet een onderscheid worden gemaakt in de belangenbehartiging die door Vluchtelingenwerk

wordt gedaan en de taken die Vluchtelingenwerk uitvoert ten behoeve van de vreemdelingenketen en de (integratie van) individuele vreemdelingen. Enkel voor die laatste taken ontvangt Vluchtelingenwerk subsidie. Voor 2014 was dat 5,7 miljoen euro. De belangenbehartigingstaak financiert Vluchtelingenwerk uit derdengelden.

Vraag:

Is de staatssecretaris bereid het bedrag van €120 miljoen dat jaarlijks wordt uitgegeven aan rechtsbijstand van vreemdelingen terug te brengen/ beperken?

Antwoord:

Nee, daartoe ben ik niet bereid. In het jaar 2015 zullen de uitgaven aan rechtsbijstand aan asielzoekers circa € 41 miljoen bedragen, en de uitgaven aan rechtsbijstand aan overige vreemdelingen circa € 25 miljoen. Deze uitgaven zijn noodzakelijk ter waarborging van de toegang tot het recht voor vreemdelingen, ook gezien internationale verplichtingen daartoe. Daarnaast is rechtsbijstand een noodzakelijke voorwaarde voor het snel en zorgvuldig functioneren van de asiel- en vreemdelingenketen.

Vragen van het lid Helder, mr. L.M.J.S. (PVV)

Vraag:

Hoe gaat u de pakkans bij criminaliteit vergroten?

Antwoord:

Het ophelderen van zaken is van groot belang voor het veiliger maken van Nederland. Uiteraard ben ik nog niet tevreden met het ophelderingspercentage. Voor de komende periode worden maatregelen genomen om het ophelderingspercentage te laten stijgen. Dit onderwerp staat centraal in de Veiligheidsagenda 2015-2018 en de investeringsgelden van 105 miljoen worden ingezet op concrete maatregelen, zoals:

- Het investeren op verbetering van sporenafhandeling;
- Het verder uitrollen van het Digitaal Opkopersregister, waardoor daders sneller opgespoord kunnen worden;
- Het vaker laten doorrechercheren bij woninginbraken, op meer zaken en op meer verdachten.

Over woninginbraken kan nog worden toegevoegd dat Politie en OM in samenwerking met gemeenten vanaf medio 2013 al een intensivering van hun inzet op woninginbraken hebben gepleegd. Er is nog meer winst te boeken met de integrale aanpak door bijvoorbeeld een betere aanpak van mobiele dadergroepen. Ook zijn in overleg met het gezag afspraken gemaakt over het verhogen van het ophelderingspercentage op het terrein van woninginbraken de komende jaren. Daarbij moet wel worden bedacht dat het ophelderingspercentage bij woninginbraken altijd lager zal uitvallen dan bijvoorbeeld bij overvallen en straatroof, onder meer omdat het een minder zichtbaar delict is, en gepakte inbrekers lang niet altijd hun inbraken bekennen. Het treffen van preventiemaatregelen tegen woninginbraken zal altijd een belangrijke voorwaarde voor succes zijn. Hier ligt een taak voor burgers en bedrijven.

Vraag:

Waarom wordt er bezuinigd op het gevangeniswezen terwijl er nog allemaal verdachten vrij rondlopen?

Antwoord:

Tijdens het Algemeen Overleg (AO) over Strafrechtelijke onderwerpen op 5 november jl. heb ik met uw Kamer gesproken over de openstaande vrijheidsstraffen. Ik heb toen aangegeven dat op basis van een uitgebreide analyse is vastgesteld dat van de openstaande vrijheidsstraffen er ongeveer 2.500 vragen om een actieve en gerichte opsporing. Van de overige zaken (ongeveer

10.000) is vastgesteld dat opsporing niet mogelijk of wenselijk is omdat het personen betreft die een nog openstaande straf van minder dan 120 dagen hebben waarbij geen indicatie is dat ze zich in Nederland bevinden. Deze personen worden uiteraard wel aangehouden indien zij in aanraking komen met de justitiële autoriteiten in Nederland.

Bij de vaststelling van de Prognose Model Justitiële ketens (PMJ) wordt rekening gehouden met de effecten van de maatregelen ten aanzien van de aanpak van de openstaande vrijheidsstraffen. Dat betekent dat bij de planning voor bijvoorbeeld de gevangenis capaciteit, rekenschap wordt gegeven van alle opgelegde vrijheidsstraffen, inclusief de tenuitvoerlegging van nog openstaande vrijheidsstraffen. Gezien de huidige bezetting in het gevangeniswezen en gegeven de reservecapaciteit, is bovendien ruimte om een tijdelijke toename van de behoefte aan celcapaciteit - bijvoorbeeld als gevolg van een "inhaalslag" bij nog niet geëxecuteerde vonnissen - op te vangen.

Vraag:

Kan de minister bevestigen dat er geld gaat naar de Nederlandse Antillen om de criminaliteit te bestrijden?

Antwoord:

De organisaties die in het Caribisch deel van het Koninkrijk zijn belast met criminaliteitsbestrijding worden vanuit Nederland en de andere landen gefinancierd. Op dit moment zie ik samen met mijn collega van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties of er aanleiding is om maatregelen te treffen om de rechtshandhaving te versterken. U zult hierover begin 2015 nader worden geïnformeerd.

Vraag:

Waarom wordt er bezuinigd op het Openbaar Ministerie terwijl de dreiging van aanslagen groter wordt?

Antwoord:

Het OM vordert met het intensiveren en coördineren van de strafrechtelijk aanpak van (dreigend) terrorisme. Er wordt binnen het OM meer capaciteit vrijgemaakt voor dit onderwerp. Zeven extra officieren van justitie worden aangesteld vanwege de jihaddossiers; twee bij het Landelijk Parket en vijf in Den Haag, Rotterdam, Amsterdam, Utrecht en Arnhem. Het LP heeft binnen het OM de centrale coördinatie op de aanpak van jihadisme. Het LP kan vanuit de coördinerende rol de regionale parketten goed bedienen wanneer zij vragen om ondersteuning en er ontstaat een duidelijker beeld van hetgeen er in Nederland op strafrechtelijk gebied op de verschillende parketten gebeurt. Ook wordt waar nodig geïnvesteerd in opleiding en expertise.

Vraag:

Wordt de 20 miljoen euro aan 'minder bezuinigingen bij het OM' exclusief ingezet voor de bestrijding van misdaad in internationaal verband, of worden deze middelen ook ingezet voor de rechtshandhaving op de Antillen?

Antwoord:

De verhoging met 20 mln van het OM-budget mag niet worden aangewend ter verlichting van de opgelegde (efficiency-) taakstellingen van dit kabinet. Die gaan gewoon door volgens plan.

De extra middelen kunnen ingezet worden om de aanpak van criminaliteit met een internationale dimensie te versterken. Het gaat dan om de aanpak van jihadisme, kinderporno, en internationaal afpakken.

De extra middelen worden ingezet om te zorgen dat het OM meer, en kwalitatief betere zaken voor de rechter brengt.

Vraag:

De PVV wil dat de bezuinigingen van 51 miljoen op het OM volledig worden teruggedraaid, zo niet dan dient zij morgen een nieuwe motie in. Wat is de reactie van de minister hierop?

Antwoord:

Ik zie geen aanleiding om de taakstelling van dit kabinet op het OM terug te draaien. Dit kabinet heeft het OM een taakstelling opgelegd van €52 miljoen. Dit komt overeen met de algemene efficiencytaakstelling zoals is opgenomen in het Regeerakkoord. Deze loopt op tot 8,9% in 2018. De taakstelling is als volgt opgebouwd.

- Niets in 2014;
- Niets in 2015;
- € 20 miljoen in 2016, oplopend naar
- € 40 miljoen in 2017, oplopend naar
- € 52 miljoen per 2018.

Deze taakstelling is na zorgvuldige afweging vastgesteld en acht ik verantwoord.

- Er is een haalbaarheidstoets gedaan op de voorgenomen bezuinigingen (rapport de Galan);
- Er zijn randvoorwaarden met het OM afgesproken op gebied huisvesting en digitalisering;
- De efficiencybesparingen zijn niet alleen gericht op geld. Het heeft ook ten doel om slimmer te werken. Hiermee wordt bereikt dat het OM steeds beter in staat is om interventies op maat te plegen (niet alleen strafzaken, maar ook ZSM, OM-afdoening) en dat doorlooptijden worden teruggedrongen.

Het OM bezuinigt primair op huisvesting, overhead en ICT. Het primaire proces mag niet lijden onder de taakstellingen.

Vraag:

Is de minister bereid het paspoort van jihadreizigers in te trekken zodat ze niet kunnen terugkeren naar Nederland?

Antwoord:

Ik signaleer paspoorten bij een geground vermoeden dat iemand wil gaan uitreizen om zich aan te sluiten bij een jihadistische strijdgroep. Bij controle worden de gesignaleerde paspoorten ingenomen door politie en KMar. Deze paspoorten kunnen vervolgens vervallen worden verklaard door de betrokken burgemeester.

Ter versterking van deze paspoortmaatregelen zijn, na de totstandkoming van het Actieprogramma Integrale Aanpak Jihadisme, alle gemeenten nogmaals nadrukkelijk geïnformeerd over de procedure die gevolgd dient te worden bij de opname van personen in het register paspoortsignalering en de procedure van weigeren of vervallen verklaren van paspoorten op grond van deze signalering.

Het signaleren en vervallen verklaren van een paspoort is echter voor het voorkomen van terugkeer naar Nederland onvoldoende. Deze maatregel betreft alleen het reisdocument en niet de nationaliteit. Nederlanders kan niet de toegang tot Nederland worden ontzegd.

Vraag:

Is de staatssecretaris bereid wet- en regelgeving aan te passen zodat levenslanggestraften niet langer recht hebben op resocialisatie?

Antwoord:

De voorzieningenrechter in Den Haag heeft op 18 september jl. een uitspraak gedaan in de zaak van een levenslanggestrafte wiens gratieverzoek ik had afgewezen. De voorzieningenrechter heeft geoordeeld dat het middel gratie kan voorzien in herzieningsmogelijkheden als bedoeld in de jurisprudentie van het Europees Hof, en het Nederlandse systeem van mogelijke gratiëring daarmee aan de vereisten dat een levenslange gevangenisstraf zowel juridisch als feitelijk verkortbaar is, beantwoordt. Daarmee heeft de levenslanggestrafte gedetineerde een perspectief op vrijlating, aldus de voorzieningenrechter.

In deze individuele casus heeft de voorzieningenrechter de Staat bevolen om binnen veertien

dagen na de betekening van het vonnis een begin te maken met activiteiten gericht op resocialisatie van de betreffende levenslanggestrafte, zodat bij de beoordeling van een nieuw gratieverzoek van hem diens resocialisatie en de vorderingen op dat gebied betrokken kunnen worden. Er is inmiddels gestart met het aanbieden van activiteiten gericht op resocialisatie aan deze gedetineerde.

In de antwoorden op de Kamervragen van het lid Schouw aan uw Kamer over het beleid inzake gratieverzoeken en het negeren van rechterlijke adviezen van 6 oktober 2014 heb ik aangegeven dat ik in het licht van de uitspraak bestudeer of en zo ja welke consequenties de uitspraak van de voorzieningenrechter voor de tenuitvoerlegging van de levenslange gevangenisstraf en het gratiebeleid heeft. Ik zal uw Kamer hierover nog nader informeren.

Vraag:

Hoe wordt de in de najaarsnota genoemde tegenvaller van 13 miljoen opgevangen? Toch niet door sluiting van een gevangenis?

Antwoord:

In de najaarsnota 2014 is aangegeven dat er diverse mee- en tegenvallers zijn op de VenJ begroting. Onder andere bij DJI doet zich een tekort voor (11,8 mln.), als gevolg van cellen voor GHB-verslaafde justitiabelen, vervoerstromen tussen arrondissementen en tegenvallers op het gebied van ICT. Deze tegenvallers zijn gedekt door diverse meevallers op het onderdeel Jeugd en Sanctietoepassing. Dit tekort is dus gedekt en zal niet leiden tot het sluiten van een gevangenis.

Vraag:

Is de staatssecretaris bereid te onderzoeken of het mogelijk is een nieuwe maatregel in het Wetboek van Strafrecht op te nemen om jeugdigen naar een heropvoedingskamp te sturen? En is de staatssecretaris bereid om ook kans op succes van de maatregel te toetsen?

Antwoord:

Heropvoeding heeft een belangrijke plaats in het jeugdstrafrecht. Binnen het jeugdstrafrecht zijn sancties voorhanden die hieraan in verschillende varianten qua duur en intensiteit invulling geven. Ik noem de PIJ-maatregel, de jeugddetentie, de gedragsbeïnvloedende maatregel (GBM) en gedragsinterventies.

Voor al deze sancties geldt, sinds de invoering van het adolescentenstrafrecht, dat ze kunnen worden opgelegd aan de groep die het lid Helder bedoelt; 16-23 jarigen.

Binnen dit sanctiestelsel zie ik geen toegevoegde waarde voor een nieuwe maatregel ingevuld met een heropvoedingskamp. We hebben in het verleden al experimenten uitgevoerd met heropvoedingskampen. De succesvolle elementen zijn geïntegreerd binnen de bestaande sancties en uitvoering daarvan. De heropvoedingskampen die alleen gericht zijn op disciplineren van jeugdigen blijken niet succesvol te zijn (Glenn Mills School, Den Engh).

De ISD-maatregel waarnaar mevrouw Helder verwijst, kan overigens ook worden opgelegd aan 16-17 jarigen.

Vraag:

Wat gaat de staatssecretaris doen met het rapport van het WODC dat deze week naar de Kamer is gestuurd waarin staat dat het niet zeker is dat de beleidsmaatregelen gericht op recidivebeperking werken?

Antwoord:

Op mijn verzoek heeft het WODC onderzocht of het aannemelijk is dat het pakket aan beleidsmaatregelen van de dadergerichte aanpak uit de periode 2002 tot 2010 voldoende is geïmplementeerd om bij te dragen aan de dalende trend van de recidive. Tot mijn grote tevredenheid heeft het WODC dat in zijn onderzoek inderdaad kunnen vaststellen. Ik ben dan ook voornemens om de dadergerichte aanpak met kracht voort te zetten. Daarnaast zal de Recidivemonitor verder worden ontwikkeld om meer inzicht te krijgen op de effecten van beleid.

Vragen van het lid Berndsen-Jansen, M.A. (D66)

Vraag:

Komt het Kabinet vòòr 1 maart 2015 met een voorstel naar de Kamer waarmee de democratische rechtsstaat in de Grondwet wordt verankerd?

Antwoord:

De consultatie van het voorstel om een algemene bepaling in de Grondwet op te nemen, is afgerond. De ingekomen adviezen worden nu geanalyseerd en verwerkt. Mijn ambtgenoot van BZK zal, als dit is afgerond, het voorstel voorleggen aan de ministerraad.

Vraag:

Delen minister en staatssecretaris de stelling dat de relatie met burgemeesters zich op een dieptepunt bevindt gezien de ruzie over de experimenten met wietregulering aan de achterdeur van coffeeshops, bed bad en brood voor asielzoekers en de gemiste bijstand van de minister bij de aanpak van terugkerende jihadisten?

Antwoord:

Wij beschouwen het lokaal bestuur als een zeer belangrijke partner in de gezamenlijke aanpak van criminaliteit en overlast. Over de aanpak van veiligheid worden in de lokale driehoek afspraken gemaakt. Wij zijn voortdurend in gesprek met burgemeesters en onderkennen de opgaven waarmee gemeenten te maken hebben. Wij ondersteunen het lokale bestuur op verschillende wijzen met wetgeving, handreikingen, expertise en in een aantal gevallen financiën om aan hun lokale veiligheidsrol invulling te geven.

Vraag:

Welke waarde hecht de minister nog aan de adviezen van de Hoge Colleges van Staat?

Antwoord:

De adviezen van Hoge Colleges van Staat, maar ook van andere adviesorganen, worden steeds betrokken bij de voorbereiding van het wetsvoorstel. De adviezen worden altijd gewikt en gewogen, maar het is uiteindelijk het kabinet dat de beslissing neemt en bepaalt hoe er met het advies wordt omgegaan. De uitgebrachte adviezen kunnen aanleiding geven tot heroverwegingen van onderdelen van een wetsvoorstel en leiden tot aanpassingen van het wetsvoorstel of de daarbij behorende memorie van toelichting. Dat gebeurt ook vaak. Met de adviezen van het Cbp is dat niet anders, net als met de adviezen van de Hoge Colleges van Staat, waaronder de Raad van State en de Algemene Rekenkamer.

Vraag:

Kan de minister hier vandaag toezeggen dat hij bij de modernisering van het Wetboek van Strafvordering de rechtsstatelijke beginselen en dus ook het legaliteitsbeginsel volledig in tact laat?

Antwoord:

Ik kan dat toezeggen. Voor mij staat voorop het primaat van de wetgever, dat in het strafrecht nog bijzonder accent krijgt door het strafvorderlijk legaliteitsbeginsel. Het strafrecht raakt onvermijdelijk aan burgerlijke vrijheden, grondrechten en bevoegdheden die inbreuk maken op deze grondrechten. Dat betekent dat de wezenlijke normen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en de structurele elementen van het strafproces op het niveau van de wet in formele zin met parlementaire betrokkenheid moeten worden geregeld. Iedere bevoegdheid tot uitwerking op het niveau van een algemene maatregel van bestuur, bijvoorbeeld technische normen, worden ook door de wet in formele zin begrensd.

Het is me te doen om een regeling van bevoegdheden, procedures en de rechtsbescherming van procesdeelnemers (verdachte, slachtoffer en getuige) die evenwichtig is en een weerspiegeling is van het geldende recht. Dat is in een rechtsstaat wenselijk. Voor de professionals in de strafrechtspraktijk. Maar ook voor de burger die moet kunnen snappen hoe het strafproces gaat, zonder en speurtocht door het hele wetboek en de jurisprudentie

Vraag:

Is de minister bereid zijn comeback-plannen voor de criminele burgerinfiltrant volledig te bevriezen totdat de onderste steen boven is in de Belgische zaak?

Antwoord:

Met de aanvaarding van de motie Recourt, van der Steur, Oskam, van der Staaij en Helder op 25 maart 2014 is de inzet van de criminele burgerinfiltrant in hoge uitzonderingssituaties en onder strikte voorwaarden weer mogelijk gemaakt. Dit is nodig voor een effectieve aanpak van de meest bedreigende vormen van georganiseerde criminaliteit.

De lessen van de IRT-affaire zijn een belangrijke toetssteen geweest voor het hernieuwd mogelijk maken van de inzet van de criminele burgerinfiltrant. Dit heeft geresulteerd in strikte voorwaarden voor inzet.

Zoals ik uw Kamer reeds bij brieven van 19 september en 8 oktober 2014 heb laten weten, is in de Belgische zaak door de Nederlandse politie en OM geen criminele burgerinfiltrant ingezet.

Ik zie in deze buitenlandse zaak dan ook geen aanleiding het Nederlandse beleid aan te passen.

Vraag:

Hoe haalt de minister de politie structureel uit de rode cijfers?

Antwoord:

- Er is geen sprake van structurele rode cijfers.
- De begroting van de nationale politie 2015 en de meerjarenraming zijn sluitend.
- Om de met uw Kamer afgesproken operationele sterkte betaalbaar te maken en te houden en de kwaliteit te verhogen, is bij de start van het kabinet Rutte in 2010 een investering van structureel €370 mln euro gerealiseerd en door het kabinet Rutte II nog een extra intensivering oplopend tot structureel € 105 mln. gereserveerd.
- Tegelijkertijd is in 2010 begonnen met de bouw van de nationale politie. Daarmee worden efficiëncymaatregelen in de bedrijfsvoering mogelijk.
- Dat maakt het ook mogelijk om de aan de politie opgelegde taakstellingen te realiseren zonder dat dit ten koste gaat van de afgesproken operationele sterkte.
- Uiteraard vergt het realiseren van de te nemen maatregelen strakke sturing van de korpschef.

Vraag:

Is de minister bereid om in Brussel uit te leggen dat zijn uitspraak over de overbodigheid van de toepassing van het onschuldbeginsel bij lichte strafbare feiten zoals verkeersdelicten niet als zodanig was bedoeld?

Antwoord:

Ik heb u in mijn brief van 14 november jongstleden geschreven wat de inzet van Nederland is geweest ten aanzien van het gebruik van aannames van feitelijke en juridische aard in de Ontwerp-richtlijn inzake de versterking van het vermoeden van onschuld

Het standpunt in die brief is niet nieuw, het is een weergave van het standpunt dat wij in Brussel van meet af aan hebben ingenomen, maar ik ben uiteraard graag bereid dat standpunt nogmaals naar voren te brengen.

Vraag:

Wil de minister op zoek naar innovatieruimte binnen de strafrechtketen?

Antwoord:

De ketenorganisaties ontwikkelen diverse innovatieve werkwijzen, onder andere in het kader van het programma Versterking Prestaties Strafrechtketen. Voorbeelden zijn de Verkeerstorens++, het werken met de smartphone door de politie op straat, zoals het digitale bonnenboekje, en systemen als de identificatiezuil en het Advocatenportaal.

Er is dus ruimte voor innovatie werkwijzen, maar wel moet altijd de beoordeling worden gemaakt hoe een innovatieve werkwijze past in het geheel van de ketenprocessen.

Vraag:

Deelt de minister de mening dat het aantal onterechte slachtoffers in de cel zal toenemen als verdachten vaker in voorlopige hechtenis moeten en het Wetsvoorstel Dadelijke Tenuitvoerlegging wordt aangenomen? Wat gaat hij er aan doen om het aantal onterechte cel slachtoffers te verminderen?

Antwoord:

Het aantal toegekende sch#000ragen wegens onterechte hechtenis is de afgelopen tien jaar inderdaad toegenomen. De stelling dat deze aantallen op grond van de genoemde maatregelen alleen maar verder zullen toenemen, deel ik niet.

Het wetsvoorstel voor dadelijke tenuitvoerlegging is nog in voorbereiding.

Ook de wet uitbreiding gronden voorlopige hechtenis leidt naar verwachting niet tot een grote toename van het aantal onterecht gehechten. Deze mogelijke verruiming ziet op een relatief kleine groep personen. Bovendien gaat het om bewijstechnisch eenvoudige zaken. De kans dat de rechter in die zaken tot een ander oordeel komt dan de rechter-commissaris die de voorlopige hechtenis heeft bevolen, acht ik dan ook klein.

Zoals ik jl. maandag nog per brief aan uw Kamer heb laten weten, ben ik overigens ook voorstander van de toepassing van mogelijke alternatieven voor voorlopige hechtenis, zoals de borgsom. Er vindt overleg plaats met het College van procureurs-generaal en de Raad voor de rechtspraak over de mogelijkheden om alternatieven voor de toepassing van voorlopige hechtenis verder te bevorderen. In de genoemde brief heb ik toegezegd uw Kamer te informeren zodra dit overleg heeft geleid tot concrete uitkomsten.

Vraag:

Is de minister bereid om de tijdelijke juristen die de werkachterstanden bij het OM moeten wegwerken nog een jaar de tijd te geven zodat de voorraden ook echt weg zijn?

Antwoord:

De ontwikkelingen in de werkhoeveelheden worden ook in 2015 nauwgezet gevolgd. Indien er ook in 2015 aanleiding toe is, zal ik daarvoor incidenteel een oplossing zoeken.

Vraag:

Hoe gaat de minister het financiële 'gat' oplossen dat in 2015 ontstaat door het sneuvelen van het wetsvoorstel invoering elektronische detentie en het voorlopig ontbreken van een meerderheid voor de wetsvoorstellen griffierechten en rechtsbijstand in de Eerste Kamer?

Antwoord:

De beoogde besparing van € 16 mln. zou worden gerealiseerd door het sluiten van intramurale capaciteit. Ten opzichte van de –vervanging van de- penitentiaire programma's zou geen besparing worden gerealiseerd. Als gevolg van de onderbezetting in het gevangeniswezen kon het sluiten van genoemde intramurale capaciteit worden gerealiseerd, los van de invoering van elektronische detentie. Hiermee wordt de besparing van € 16 mln. gerealiseerd. Nu het wetsvoorstel inzake onder meer de invoering van elektronische detentie niet is aanvaard, blijven de huidige

penitentiaire programma's vooralsnog bestaan. Deze hebben een vergelijkbare kostprijs als elektronische detentie. Er is derhalve geen sprake van een budgettair gat van € 16 mln.

Voor wat betreft de wetsvoorstellen inzake griffierechten en de rechtsbijstand zie ik het debat in de Tweede en Eerste kamer met vertrouwen tegemoet.

Vraag:

Hoe staat het met de Galan-randvoorwaarden die het primaire werkproces bij het OM moeten veiligstellen?

Antwoord:

Er is een haalbaarheidstoets gedaan op de voorgenomen bezuinigingen (rapport de Galan);

Er zijn randvoorwaarden met het OM afgesproken op gebied huisvesting en digitalisering;

De efficiencybesparingen zijn niet alleen gericht op geld. Het heeft ook ten doel om slimmer te werken. Hiermee wordt bereikt dat het OM steeds beter in staat is om interventies op maat te plegen (niet alleen strafzaken, maar ook ZSM, OM-afdoening) en dat doorlooptijden worden teruggedrongen.

Het OM bezuinigt primair op huisvesting, overhead en ICT. Het primaire proces mag niet lijden onder de taakstellingen.

Vraag:

Hoe lang kan de rechtspraak nog interen op het budget, zonder dat de werkvoorraden in gevaar komen en wachtlijsten ontstaan voor slachtoffers om hun recht te halen?

Antwoord:

De reserves van de Rechtspraak bedragen thans € 80 mln. Op welk moment deze reserves eventueel zullen zijn uitgeput, is afhankelijk van veel omstandigheden, zoals de omvang van de instroom van zaken, de wijze waarop de Rechtspraak invulling geeft aan de bedrijfsvoering, de invulling die wordt gegeven aan gewenste investeringen in KEI en de ontwikkeling van kwaliteit. Er is dus vooralsnog geen sprake van dat er werkvoorraden oplopen.

Vraag:

Waarom is de minister niet bereid om de kostprijs te betalen conform de zaaksprognoses van zijn eigen departement?

Antwoord:

De bijdrage aan de rechtspraak is gebaseerd op outputfinanciering, dat wil zeggen op basis van prijs x volume. Over de prijs heb ik een akkoord met Rechtspraak voor de jaren 2014-2016. Het volume wordt jaarlijks herijkt met behulp van het Prognosemodel Justitiële ketens (PMJ).

De instroomontwikkelingen blijken mede als gevolg van de economische crisis uiterst moeilijk voorspelbaar. Deze onzekerheid, alsmede de financiële mogelijkheden van het kabinet, hebben ertoe geleid dat de ingediende begroting van de Raad voor de rechtspraak die is gebaseerd op het volume van het Prognosemodel Justitiële Ketens, niet volledig is gehonoreerd. Dit geldt met name voor de jaren 2014 en 2015.

Indien de Rechtspraak meer zaken afdoet dan het volume dat is gefinancierd, wordt voor dat meerdere een beroep gedaan op de reserves bij de Raad om eventuele tekorten op te vangen. Die reserves, die momenteel € 80 mln. bedragen, zijn er onder andere voor bedoeld om fluctuaties in de productie op te vangen.

Vraag:

Waaruit blijkt nou dat de minister de antifraude aanpak stevig in handen heeft?

Antwoord:

Sinds het voorjaar van 2013 is er een ministeriële commissie die sturing geeft aan de uitvoering van het rijksbrede actieplan dat ik uw Kamer vorig jaar toestuurde. Ik fungeer daarin als coördinerend bewindspersoon en dat betekent dat ik ervoor zorg dat er tempo wordt gemaakt met de uitvoering en implementatie van het actieprogramma van het kabinet. Ik bevorder een goede onderlinge samenhang en structuur in de aanpak. Waar nodig worden nieuwe initiatieven in gang gezet en worden knelpunten aangepakt en zo veel mogelijk voorzien van concrete oplossingen.

Om op dat laatste punt een voorbeeld te noemen: ik stuur uw Kamer voor het einde van dit jaar een verkenning naar een kaderwet gegevensuitwisseling, omdat zich in de praktijk knelpunten voordoen op het gebied van gegevensuitwisseling als partijen gezamenlijk willen optreden bij onder andere de fraudebestrijding. Ook stuur ik u namens het kabinet zoals eerder toegezegd voor het einde van dit jaar een voortgangsrapportage met een uitgebreide beschrijving van de behaalde resultaten en de vorderingen die het kabinet het afgelopen jaar heeft gemaakt bij het verder verstevigen van het beleid tegen fraude.

Vraag:

Is de minister bereid om aan de slag te gaan met een nationale fraudecommissaris?

Antwoord:

In 2014 is er over de volle breedte veel verbetering geboekt bij het verder verstevigen van het beleid tegen fraude. Fraudebestrijding kan en moet beter, dat staat ook letterlijk in mijn brief die ik uw Kamer op 21 november jl. heb gestuurd over de coördinatie van de fraudebestrijding.

Ik ben van mening dat een autoriteit of een commissaris onze professionals in het veld niet gaat helpen om slagvaardiger op te treden bij fraudesignalen en ook niet om de fraudebestrijding effectiever te maken. In de praktijk is er bij de betrokken diensten vooral behoefte aan betere instrumenten en aan heldere randvoorwaarden. Bovendien acht het kabinet doorzettingsmacht van één partij niet verenigbaar met de ministeriële verantwoordelijkheid die ons bestel kenmerkt, en daarom wenst het niet te tornen aan de systematiek die bewindslieden zonder inmenging van anderen verantwoordelijk maakt voor hun portefeuille.

Stevigere fraudebestrijding begint met intensievere samenwerking en meer prioriteit en dat gebeurt op alle niveaus. Zo weet u dat er sinds het voorjaar van 2013 een ministeriële commissie sturing geeft aan de uitvoering van het rijksbrede actieplan dat ik u vorig jaar toestuurde en dat ikzelf fungeer als coördinerend bewindspersoon. Hiermee is een voldoende stevige coördinatiestructuur ingericht waarbinnen het rijksbrede programma aanpak fraude voortvarend tot uitvoering wordt gebracht. Ik stuur u conform een eerdere toezegging voor het einde van dit jaar een voortgangsrapportage met een uitgebreide beschrijving van deze en alle andere behaalde resultaten.

Vraag:

Rampen en crisisbeheersing; waar gaat die 1,2 miljard naar toe, heeft de minister zelf wel zicht op de besteding van deze 1,2 miljard euro, hoe komt dat bedrag ten goede aan rampen- en crisisbestrijding, wat merken burgers daarvan en wat is zijn stappenplan voor goede samenwerking?

Antwoord:

De circa 1,2 miljard voor rampen en crisisbeheersing betreft een optelsom van onder andere de bijdragen van gemeenten aan de veiligheidsregio's, de Rijksbijdrage aan de veiligheidsregio's conform het Besluit Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) en de Rijksbijdrage aan het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) alsmede financiële middelen die worden aangewend voor de voorbereiding van het Rijk op een ramp of een crisis. De Rijksbijdrage (BDUR) betreft ongeveer 10% van het totale budget van de veiligheidsregio's

Eén van de belangrijkste resultaten van het Rijk en de veiligheidsregio's is de beschikbaarheid van een parate en goed uitgeruste organisatie die in geval van branden, rampen en crises in staat is

adequaat op te treden. Onder andere planvorming, opleiden en oefenen zijn instrumenten om deze parate organisatie voor te bereiden. De minister van VenJ heeft zicht op het totaalbeeld en de Inspectie VenJ houdt toezicht.

De burgers merken het effect van deze parate organisatie als zij met een brand, ramp en/of crisis worden geconfronteerd. Een andere belangrijke taak van de veiligheidsregio's is het voorkomen van branden, rampen en crises.

De minister van VenJ is samen met het Veiligheidsberaad voortvarend bezig met de implementatie van de adviezen van de Evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's en het stelsel van rampenbestrijding en crisisbeheersing (Commissie Hoekstra). Zo hebben zij gezamenlijke doelstellingen vastgesteld ten aanzien van de volgende drie thema's: waterveiligheid en in het bijzonder evacuatie bij overstromingen, continuïteit en veerkracht van de samenleving (voorkomen van maatschappelijke ontwrichting door grootschalige uitval van kritieke infrastructuur zoals ICT, telecom, energie en drinkwater) en nucleaire veiligheid en stralingsbescherming. Het Veiligheidsberaad heeft op 16 mei 2014 zijn Strategische agenda versterking veiligheidsregio's vastgesteld, waardoor onder meer de kwaliteit en vergelijkbaarheid wordt versterkt.

Vraag:

Kan de minister met de minister van BZK garanderen dat er bij bestuurlijke sancties goede rechtsbescherming is?

Antwoord:

Bij bestuurlijke sancties is rechtsbescherming gegarandeerd. Bij de bestuurlijke boete wordt de sanctie door het bestuursorgaan opgelegd en staat tegen het daartoe strekkende besluit bezwaar en beroep bij de bestuursrechter open.

Vragen van het lid Schouw, dr. A.G. (D66)

Vraag:

Staakt de minister zijn ANPR-plan?

Antwoord:

Nee. In mijn brief van 18 november jongstleden inzake de ongeldigverklaring van de richtlijn dataretentie heb ik, als uitvloeisel van de uitspraak van het Europese Hof van Justitie, aangekondigd in het ANPR-wetsvoorstel een extra waarborg in te bouwen. Ik zal hier een nota van wijziging voor opstellen. Inhoudelijk komt het er op neer dat de toegang tot de bewaarde kentekengegevens afhankelijk wordt gesteld van een voorafgaand bevel van de officier van justitie. Ik ben van oordeel dat met een dergelijk vereiste ruimschoots wordt voldaan aan de eisen die voortvloeien uit het Handvest van de grondrechten. Ik zie derhalve geen aanleiding om dit wetsvoorstel in te trekken. Wij komen hierover verder te spreken wanneer de behandeling van dit wetsvoorstel wordt voortgezet.

Overigens regelt het wetsvoorstel ANPR de opslag van gegevens voor een periode van vier weken. Die gegevens kunnen alleen worden geraadpleegd voor de opsporing van ernstige strafbare feiten en van voortvluchtige verdachten of veroordeelden. Dit wetsvoorstel heeft dus geen betrekking op verstrekking van gegevens aan de belastingdienst. Het verwerken van ANPR-gegevens door de belastingdienst is aan de orde gekomen in een brief die ik, samen met de Staatssecretaris van Financiën, op 3 oktober jongstleden aan uw Kamer heb gestuurd. Ook in antwoorden op schriftelijke Kamervragen heb ik uw kamer hierover op 21 november geïnformeerd.

Vraag:

Kunnen de minister en staatssecretaris reageren op de 16 punten uit de privacy-agenda van D66?

Antwoord:

1. *Geef de privacywaakhond tanden.* Afgelopen maandag is bij de Kamer een voorstel voor

uitbreiding van de boetebevoegdheid van het College bescherming persoonsgegevens (Cbp) ingediend. Hierdoor kan het Cbp effectiever optreden tegen bedrijven en overheidsinstanties die onzorgvuldig met gegevens van burgers omgaan. De boete varieert van maximaal 20.250 euro in de laagste categorie tot maximaal 810.000 euro in de hoogste categorie. De hoogste boete is bedoeld om overtredingen aan te pakken die opzettelijk en herhaaldelijk worden gepleegd, vaak met grote maatschappelijke gevolgen. Het Cbp heeft ook de mogelijkheid om deze boetes te publiceren. Openbaarmaking van bestuurlijke sancties kan de samenleving inzicht geven in de wijze waarop bedrijven en de overheid omgaan met persoonsgegevens ("naming en shaming"). Het wetsvoorstel geeft het Cbp voldoende mogelijkheden om op te treden.

2. *Schaf de bewaarplicht van telecomgegevens af.* Vorige week is naar de Kamer een kabinetsreactie toegezonden naar aanleiding van het arrest van het Europees Hof over de richtlijn dataretentie. De belangrijkste conclusie is dat het Kabinet nadere aanscherping van de bestaande wetgeving nodig acht en daarom is tegelijk een wetsvoorstel tot wijziging van de telecommunicatiewet in consultatie gebracht. Voor de opsporing is van belang dat telecommunicatiegegevens beschikbaar zijn bij de aanbieders en dat, wanneer dat voor de opsporing en vervolging van ernstige criminaliteit noodzakelijk is, toegang kan worden verkregen tot die gegevens. Zowel ten aanzien van het bewaren van de gegevens door de aanbieders als de toegang van de gegevens voor de opsporing is wat het kabinet betreft met dit voorstel de bescherming van de privacy voldoende gewaarborgd. Afschaffen van de bewaarplicht is derhalve niet aan de orde.

3. *Voorzie in een volwaardige meldplicht voor datalekken.* De meldplicht voor datalekken komt eraan. In juli vorig jaar is daarover bij de kamer een wetsvoorstel ingediend. Nog deze week ontvangt u de nota n.a.v. het nader verslag in reactie op het tweede schriftelijke verslag van uw kamer. Het wetsvoorstel voorziet in een volwaardige meldplicht. Om te voorkomen dat elk datalek, hoe gering ook, gemeld moet worden, is de meldplicht wel beperkt tot datalekken met ernstige gevolgen voor de persoonlijke levenssfeer van de getroffen personen.

4. *Beperk de doorgifte van privégegevens aan andere landen.* In de Algemene verordening gegevensbescherming komt een evenwichtige regeling voor de doorgifte van gegevens aan derde landen. Daarnaast zorgen we in de EU en op bilateraal niveau voor evenwichtige verdragen ter zake.

5. *Alle overheidsdiensten een privacyfunctionaris.* In de Algemene verordening gegevensbescherming zal dat worden geregeld. Dat zal, zo nodig, een collectief gedeelde functionaris kunnen zijn.

6. *Zorg voor goed beveiligde overheidswebsites.* Informatiebeveiliging is primair een eigen verantwoordelijkheid. De overheid neemt deze rol serieus en investeert in veilige ICT-voorzieningen. Vanuit het Nationaal Cyber Security Centrum worden reeds concrete handreikingen en richtlijnen opgesteld om websites op veilige wijze in te richten, zoals door middel van de recent opgestelde ICT-beveiligingsrichtlijn voor Transport Layer Security over de beveiliging van websites.

7. *Voorzie in heldere voorwaarden voor consumenten.* Dat is niet zonder meer een overheidsverantwoordelijkheid. Bedrijven moeten hiervoor zorgen. Wij kunnen dat wel ondersteunen met goede regelgeving. Ook in dit opzicht biedt de Algemene verordening gegevensbescherming uitzicht. In de verordening wordt voorgeschreven dat de instemming met voorwaarden etc. gebaseerd moet zijn op duidelijke informatie en volledig gescheiden van andere algemene voorwaarden moeten worden aangeboden.

8. *Biedt mensen inzicht in verzamelde gegevens.* Het recht op inzage is al geregeld in o.a. de Wet bescherming persoonsgegevens. Via de website "mijn overheid" kan de burger zien welke gegevens de overheid over hem of haar heeft vastgelegd. De aard van de werkzaamheden van bijvoorbeeld de politie of de inlichtingen- en veiligheidsdiensten brengt mee dat het recht op inzage van gegevens bij die organisaties beperkt is.

9. *Regel een verwijderplicht.* Die verwijderplicht bestaat al, omdat persoonsgegevens niet langer

mogen bewaard dan nodig is voor het doel waarvoor zij verzameld zijn.

10. *Maak correctierecht toegankelijker.* Dit is in feite een kwestie van handhaving van reeds bestaande verplichtingen. Wij zullen ons voor wat de overheid betreft - dat is het enige waarop we enige invloed hebben - verstaan met de Minister van BZK, die daarvoor verantwoordelijk is.

11. *Houdt persoonsgegevens binnen Nederland.* Zo in het algemeen gesproken is dit een onhaalbaar doel. Informatie wordt als gevolg van technische omstandigheden wereldwijd verspreid. Dat kunnen we niet veranderen. Wel kijken we naar de mogelijkheden om de gegevens in databases die betrekking hebben op alle Nederlanders - paspoorten e.d. - in elk geval in de EU kunnen blijven. U heeft daarover kort voor de begrotingsbehandeling een brief ontvangen.

12. *Houdt de notificatieplicht in stand.* In het wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering en het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering in verband met de versterking van het presterend vermogen van de politie, dat sinds september 2013 in uw Kamer ligt, wordt voorgesteld de notificatieplicht ten aanzien van tappen af te schaffen. Deze notificatieplicht blijkt in de praktijk zeer complex en is daarom voor het openbaar ministerie een buitengewoon zware administratieve belasting.

13. *Verbeter de controle op de geheime diensten.* De regeling van de controle op de geheime diensten is de primaire verantwoordelijkheid van de Ministers van BZK en Defensie. Wij zullen dit punt onder hun aandacht brengen.

14. *Pleit voor strikte regels voor gegevensuitwisseling binnen en buiten Europa.* Binnen de EU geldt er vrijheid van gegevensverkeer. Daar kunnen wij niet zomaar beperkingen opleggen. Dat is tegen de huidige richtlijn. Voor zover het strafrechtelijke gegevens betreft, doen wij dat alleen op basis van adequate verdragen of bindende EU-besluiten. Buiten de EU doen wij dat zoveel mogelijk op basis van verdragen of bindende EU-besluiten.

15. *Zet in op sterke Europese privacywetgeving in 2015.* Wij zetten ons daar zeker voor in. Het kabinet houdt rekening met de afronding van de Algemene verordening gegevensbescherming in 2015 en hoopt ook op vorderingen bij de richtlijn gegevensbescherming opsporing en vervolging.

16. *Beperk de opslag van biometrische gegevens.* In het kader van de reisdocumenten is al afgezien van een centrale opslag. Wij zijn het eens met de stelling dat we met deze opslag voorzichtig moeten omgaan. We zullen van geval tot geval bij wet moeten regelen hoe dat gebeurt.

Vraag:

Wat was ook alweer die ene gulde privacyregel van de Pvda: "Iedereen moet kunnen inzien wat de overheid van hen weet." Kent de minister die? Komt hij met inzage-wegwijzers voor de burger?

Antwoord:

Ja, ik ken het recht op inzage, zoals dat is neergelegd in o.a. de Wet bescherming persoonsgegevens. Het is aan de persoon of organisatie die in de zin van de Wet bescherming persoonsgegevens de verantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens is, om eventueel een inzage-wegwijzer voor de betrokken burgers te maken. Organisaties van V&J zijn op dit moment bezig de transparantie en toegankelijkheid van hun privacybeleid te verbeteren, zodat burgers beter op de hoogte raken van de wijze waarop zij hun inzagerecht tegenover die organisaties kunnen uitoefenen.

Vraag:

Is privacy nog wel in juiste handen bij het ministerie van Veiligheid en Justitie? Of is de grondrechtenafdeling van Binnenlandse zaken inmiddels méér aangewezen?

Antwoord:

De privacy is bij het ministerie van Veiligheid en Justitie in goede handen. De grondrechtelijke dimensie van het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer wordt uitgewerkt in wetgeving op verschillende niveaus (Europees en nationaal). Benadrukt zij dat het ministerie van

VenJ bij het tot stand brengen van die wetgeving nauw samenwerkt met BZK en andere betrokken departementen, zoals Economische Zaken (EU-verordening gegevensbescherming, meldplicht datalekken, Telecommunicatiewet, big data en bedrijfsleven).

Vraag:

Is de minister bekend met het verbod op het koppelen van databases met verschillende doelbindingen en het feit dat convenanten hiervoor geen wettelijke basis vormen?

Antwoord:

Koppelen van databases is in algemene zin toegestaan, mits het doel waarvoor zij worden gekoppeld, niet onverenigbaar is met de doelen waarvoor deze databases zijn aangelegd. Sommige wetten bevatten een specifieke grondslag voor het koppelen van data, zoals de Jeugdwet. Convenanten kunnen als zodanig geen wettelijke basis voor koppeling van databases vormen. Wel kunnen zij binnen de grenzen van de privacywetgeving een nadere uitwerking van het koppelen daarvan geven.

Vraag:

De staatsecretaris verklaarde in april in reactie op een motie van de PvdA waarin werd gevraagd om te voorkomen dat illegalen op straat komen te staan dat er geen opvang zou komen voor illegalen. Vervolgens reageerde hij vorige week positief op een motie van Schouw met de dezelfde strekking. Kan de staatsecretaris dit verschil in oordeel verklaren?

Antwoord:

In mijn brief die ik op 21 november jl. aan uw Kamer heb gestuurd, heb ik toegelicht dat ik de motie heb gelezen in de context van het algemeen overleg dat ik – voorafgaand aan het indienen van de motie - met uw Kamer heb gevoerd. Daaraan heb ik ook gerefereerd toen ik mijn oordeel heb gegeven over deze motie: zien wat werkt, maar het beleid staat wel steeds in het teken van vertrek van mensen die hier niet mogen verblijven in het kader van de Vreemdelingenwet. Ik heb aangegeven dat als ik de motie zo mocht lezen, ik deze kon zien als ondersteuning van het staand beleid. Dat is daarmee dus een andere context dan toen de eerdere motie werd ingediend. De motie leek toen een landelijke uitrol van het experiment in de Havenstraat in Amsterdam mogelijk te maken terwijl ik steeds heb gezegd dat ik op individuele basis wil zien wat daadwerkelijk bijdraagt aan terugkeer, zoals ik ook in bovengenoemde brief heb geschreven. Dat is en blijft nog steeds mijn uitgangspunt.

Vraag:

Wat is de uitkomst van het overleg met de VNG over bed, bad en brood en wie gaat de rekening betalen?

Antwoord:

Tijdens het gesprek met de VNG heb ik aangegeven dat ik niet voornemens ben om gemeenten die nu verplichtingen aangaan op basis van het rapport van het ECSR, financieel te ondersteunen. Ik wacht de besluitvorming in het Comité van Ministers af. Tegelijk ervaren gemeenten soms problemen met uitgeprocedeerde vreemdelingen die bij hen in de gemeente verblijven. Daar heb ik begrip voor. Ik ben met de VNG daarover in gesprek, maar onderdeel van de oplossingsrichtingen moet steeds ook terugkeer zijn. Van een rekening hoeft naar mijn oordeel geen sprake te zijn, aangezien het rijk onderdak biedt aan hen die invulling willen geven aan de vertrekplicht en er derhalve geen reden is voor gemeente om aanvullende opvang te bieden.

Vragen van het lid Voordewind, drs. J.S. (Chr. Unie)

Vraag:

Is de staatssecretaris bereid om de spanningen in de AZC's te onderzoeken?

Antwoord:

Ik word op dagelijkse basis door het COA op de hoogte gehouden van alle relevante ontwikkelingen omtrent de opvang van asielzoekers. Het COA heeft veel ervaring met het omgaan met de soms

spanningsvolle situaties in de opvangcentra. De medewerkers zijn getraind om met allerlei situaties om te gaan, maar soms hebben bewoners extra ondersteuning nodig. In die gevallen werkt COA nauw samen met belangenorganisaties zoals het COC en Stichting Gave. Ik zie dan ook geen reden om hier verder onderzoek naar te doen.

Vraag:

Kan de staatssecretaris aangeven wat de uitkomst is van het gesprek met de VNG over uitgeprocedeerde asielzoekers? Komt er een vervolgspraak? Zo ja, wanneer en wat is dan de inzet van de staatssecretaris?

Antwoord:

Tijdens het gesprek met de VNG heb ik aangegeven dat ik niet voornemens ben om gemeenten die nu verplichtingen aangaan op basis van het rapport van het ECSR, financieel te ondersteunen. Ik wacht de besluitvorming in het Comité van Ministers af. Tegelijk ervaren gemeenten soms problemen met uitgeprocedeerde vreemdelingen die bij hen in de gemeente verblijven. Daar heb ik begrip voor. Ik ben met de VNG daarover in gesprek, maar onderdeel van de oplossingsrichtingen moet steeds ook terugkeer zijn. Op 10 december aanstaande stond reeds een bestuurlijk overleg met de VNG gepland. Ongetwijfeld zal daarbij ook dit onderwerp aan de orde komen. Ook dan zal mijn uitgangspunt niet anders zijn dan hiervoor uiteengezet.

Vraag:

Is de staatssecretaris bereid zijn beslissing inzake de uitvoering van de aangenomen motie Voordewind (opvang Syrische vluchtelingen) te herzien?

Antwoord:

Nee, daartoe ben ik niet bereid.

Vraag:

Ziet de staatssecretaris andere mogelijkheden (bijvoorbeeld in de reguliere opvang) om Syrische vluchtelingen bij het gebrek aan beschikbare huisvesting op te vangen?

Antwoord:

Het uitgangspunt bij uitgenodigde vluchtelingen is dat zij direct zelfstandige huisvesting in een gemeente krijgen, zodat zij een aanvang kunnen maken met een zelfstandig leven in Nederland. Nog los van dat ik dit uitgangspunt niet zou willen loslaten, acht ik de voorgestelde oplossing van de heer Voordewind niet gewenst. Hiermee wordt de COA opvang immers nog verder belast en uiteindelijk zullen de uitgenodigde vluchtelingen toch ook drukken op de taakstelling van gemeentes om statushouders te huisvesten.

Vragen van het lid Segers, G.J.M. (Chr. Unie)

Vraag:

Slachtoffer gedwongen prostitutie krijgt te horen dat haar mensenhandelaar weekendverlof heeft zonder beperkingen. Dat moet anders. Graag een reactie van de staatssecretaris.

Antwoord:

Ik ken de specifieke casus niet, maar als de heer Segers de achtergrond van deze casus (vertrouwelijk) met mij wil delen ben ik bereid de precieze omstandigheden nader uit te zoeken.

In het algemeen geldt dat slachtoffers die hebben aangegeven op de hoogte te willen blijven van het detentieverloop van 'hun' dader daarover door het OM worden geïnformeerd. Op verschillende manieren worden bij beslissingen over verlof en einde detentie de belangen van slachtoffers meegewogen. Zo is bij een verlofaanvraag in TBS-zaken een slachtofferonderzoek verplicht. Daarnaast werken op dit moment Slachtofferhulp Nederland, de reclasseringsorganisaties en DJI samen in pilots om te zorgen dat de wensen en behoeften van slachtoffers ten aanzien van bijvoorbeeld een lokatie- of contactverbod zorgvuldig kunnen worden meegewogen.

Vraag:

Hoe lost de staatssecretaris het probleem van het stijgend aantal taakstraffen duurzaam op?

Antwoord:

Zoals bij uw Kamer bekend was ik aanvankelijk van plan om de extra vraag naar reclasseringsproducten op te vangen door het neerwaarts bijstellen van de normuren van het reclasseringstoezicht. Op verzoek van zowel leden van uw Kamer als van de reclasseringsorganisaties heb ik de afgelopen periode nogmaals gekeken naar alternatieve maatregelen, die enerzijds voldoende kunnen opleveren om de ontstane problematiek op te lossen en anderzijds op meer steun van de reclasseringsorganisaties kunnen rekenen.

Samen met de reclasseringsorganisaties heb ik voor 2015 een pakket aan maatregelen samengesteld, waardoor de geprognostiseerde productie binnen het beschikbare kader kan worden opgevangen. Hiermee is het probleem van het stijgend aantal taakstraffen opgelost en wordt het ontstaan van wachtlijsten voorkomen.

Vraag:

Zijn de bewindslieden bereid om de aangereikte suggesties van de CU op het gebied van herstelrecht in overweging te nemen en de Kamer te informeren over de mogelijkheden ter uitbreiding van het herstelrecht?

Antwoord:

Op dit moment vinden vijf pilots met herstelbemiddeling plaats die de verschillende fasen van het strafproces 'dekken': van pre-aangifte en aangifte (politie), via vervolging en berechting (OM/ZM-fase) tot de fase van tenuitvoerlegging (reclassering). Die pilots worden zorgvuldig geëvalueerd. Over een half jaar, in de zomer van 2015, verwacht ik de uitkomsten van het evaluatieonderzoek en op basis daarvan zal ik mijn verdere beleid bepalen. De suggesties van de Christenunie zal ik daarbij betrekken. Ik zal uw Kamer berichten over de uitkomst hiervan.

Vraag:

De politieliaison in Boekarest doet belangrijk werk bij de gezamenlijke aanpak en opsporing van mensenhandel. Is de minister bereid om deze liaison in stand te houden?

Antwoord:

Ik heb de liaison functie Boekarest verlengd en daarbij aangekondigd dat ik begin 2015 met uw Kamer zal komen te spreken over het nieuwe plaatsingsbeleid Nationale politie. Zeker tot dat moment zal ik geen enkele liaisonfunctie opheffen en dus ook de functie in Boekarest niet.

Vraag:

Is de minister bereid wetenschappelijk onderzoek te laten uitvoeren, waarbij een onafhankelijke vergelijking wordt gemaakt tussen het prostitutiebeleid in landen als Duitsland, België, Zweden, Noorwegen, Frankrijk en Nederland en de mate van succes van de strijd tegen mensenhandel?

Antwoord:

Ik ben het zeer eens met dhr. Segers (CU) dat we steeds op zoeken moeten naar beleid wat het minste aantal slachtoffers oplevert.

Binnenkort bespreek ik daarom ook met de NRM, zoals toegezegd tijdens het AO van 3 september jl., welke mogelijkheden er zijn voor een onderzoek naar de door dhr. Segers gewenste onafhankelijk vergelijking tussen het prostitutiebeleid en de mate van succes in de strijd tegen mensenhandel.. Met de NRM is afgesproken dat zij vanuit het perspectief van haar mandaat bijdraagt aan het verbeteren van het inzicht in de prostitutiebranche. Ik zal haar daarom verzoeken of zij een inventariserend onderzoek kan doen vooruitlopend op een internationale vergelijking. Ik denk dan aan het in kaart brengen van de verschillende prostitutie modellen in de door u genoemde landen en een overzicht van de beschikbare data over mensenhandel in deze landen.

Vraag:

Biedt het strafrecht voldoende mogelijkheden om 'sexting' aan te pakken (het verspreiden van naaktfoto's voor chantagedoeleinden)? Is de minister eventueel bereid om wetgeving hiervoor aan

te scherpen?

Antwoord:

Ik wijs er op dat mevrouw Rebel eerder deze week schriftelijk vragen over dit onderwerp heeft ingestuurd. Die vragen zal ik schriftelijk beantwoorden. Vooruitlopend daarop merk ik op dat het bij het verspreiden van naaktfoto's van een ex-partner uit wraak of om reden van chantage, kan gaan om situaties waarin het slachtoffer en de dader jonger of ouder is dan 18 jaar. In het algemeen ligt in situaties waar het om een minderjarige gaat een verdenking van het verspreiden en/of vervaardigen van kinderpornografie in de rede. Verspreiden zonder toestemming van een naaktfoto van een meerderjarige kan vaak als smaad worden aangepakt. Mijn Ministerie ondersteunt al jaren het meldpunt kinderpornografie on line. Dat meldpunt vervult ook een goede rol in de voorlichting zodat seksueel misbruik kan worden voorkomen. Naast de mogelijkheden van melden van misbruik, heeft het meldpunt ook de website "*help wanted*" in de lucht. En daar staat juist voor het verspreiden van naaktfoto's een handelingsperspectief beschreven gericht op zowel 18plussers als 18minners. Naast een verwijzing naar de politie voor aangifte, is ook heel goed beschreven waar en hoe je als slachtoffer bij een internetdienstverlener, zoals facebook, kunt vragen om verwijdering van de foto.

Vraag:

Wil de minister in overleg treden met Stichting Hulp voor Hulpverleners over het opzetten van een kenniscentrum dat geweld tegen hulpverleners signaleert en een vraagbaak voor werknemers en werkgevers kan zijn?

Antwoord:

Zoals ook vorige week aangegeven in het wetgevingsoverleg politie, ben ik reeds in gesprek met de stichting Hulp voor Hulpverleners.

Afgelopen voorjaar heeft deze stichting een aantal projectplannen bij het kabinet ingediend. De conclusie op dat moment was dat deze plannen zich richten op werkgeversverantwoordelijkheden. Dergelijke verantwoordelijkheden worden niet uitbesteed aan derden. Het is immers de werkgever die adequate zorg moet bieden aan werknemers die dat nodig hebben.

Met Hulp voor Hulpverleners heb ik afgelopen zomer het volgende afgesproken:

- Hulp voor Hulpverleners gaat haar plannen aanpassen, zowel inhoudelijk als qua financiële omvang;
- zodra het plan gereed is, wordt daarover met elkaar in overleg gegaan;
- op dat moment zal ik toetsen of deze plannen in een behoefte voorzien, complementair zijn aan werkgeversactiviteiten, en of daar een subsidie vanuit de rijksoverheid voor kan worden verstrekt.

Vraag:

Wil de minister in overleg gaan met VNG over een oplossing voor de BOA's nu de minister besloten heeft om de vergoeding aan gemeenten voor inzet BOA's te schrappen?

Antwoord:

- Ik heb uitvoerig onderzocht of er mogelijkheden zijn om tegemoet te komen aan de wensen van de VNG. Dat heeft niet tot een oplossing geleid die werkbaar en binnen de financiële kaders haalbaar is.
- Met de pv-vergoeding is destijds bedoeld de gemeentelijke aanpak van overlast met behulp van de bestuurlijke strafbeschikking te stimuleren. Dit doel is bereikt.

Vraag:

Is de minister bereid om iets te doen aan het ontbreken van een expliciete strafbaarstelling van slavernij en daarmee het niet voldoen van Nederland aan de slavernijverdragen en art. 4 EVRM?

Antwoord:

Slavernij is wel degelijk strafbaar gesteld. Bij wet van 9 december 2004 (Stb. 2004, 645) is de internationale regelgeving inzake mensenhandel en uitbuiting geïmplementeerd. Aanvullingen naar aanleiding van nieuwe internationale en Europese instrumenten zijn daarna nog gevolgd. Ik verwijs onder meer naar de wet van 6 november 2013 (Stb. 2013, 444). De wet biedt verschillende mogelijkheden om slavernij aan te pakken. Ik wijs in het bijzonder op artikel 273f van het Wetboek van Strafrecht, waarin onder meer een verbod is opgenomen voor het verrichten van handelingen die kwalificeren als mensenhandel met het oogmerk van uitbuiting. Op grond van het tweede lid van dat artikel wordt onder uitbuiting mede verstaan slavernij en met slavernij te vergelijken praktijken. Ook andere strafbaarstellingen, zoals de strafbaarstelling van dwang (artikel 284 Sr), kunnen in dit verband relevant zijn.

Vraag:

Kan de minister garanderen dat de 20 miljoen euro extra voor het Openbaar Ministerie uit het begrotingsakkoord niet gebruikt zal worden voor extra prioriteiten?

Antwoord:

De verhoging met 20 mln van het OM-budget mag niet worden aangewend ter verlichting van de opgelegde (efficiency-) taakstellingen van dit kabinet. Die gaan gewoon door volgens plan.

De extra middelen kunnen ingezet worden om de aanpak van criminaliteit met een internationale dimensie te versterken. Het gaat dan om de aanpak van jihadisme, kinderporno, en internationaal afpakken.

De extra middelen worden ingezet om te zorgen dat het OM meer, en kwalitatief betere zaken voor de rechter brengt.

Vraag:

Zijn de bewindspersonen bereid om bij hun Europese collega's aan te dringen om ook te zorgen voor een werkend waarschuwingssysteem voor vermiste kinderen?

Antwoord:

Met Amber Alert Europe wordt verkend of het onderwerp Vermiste Personen tijdens het Nederlands voorzitterschap EU op de agenda gezet kan worden en gekomen kan worden tot een werkend Europees waarschuwingssysteem. Ik stel voor deze verkenning af te ronden en uw Kamer in het voorjaar van 2015 te berichten of een Europees Amber Alert echt een meerwaarde biedt.

Vraag:

Kan de staatssecretaris in zijn overzicht van consequenties van de bezuinigingen op de toegang tot het recht ook inzicht geven in de consequenties voor doelgroepen die tot nu toe buiten beeld zijn gebleven zoals jeugdigen en vreemdelingen?

Antwoord:

De monitor gesubsidieerde rechtsbijstand van de raad voor rechtsbijstand geeft inzicht in een aantal achtergrondkenmerken van rechtzoekenden. Zo is het bereik van het stelsel en het gebruik van toevoegingen bekend naar leeftijd, burgerlijke staat, bron van inkomen, samenstelling huishouding, en herkomst. Aan de hand van deze gegevens kunnen veranderingen ten aanzien van verschillende doelgroepen jaarlijks worden gevolgd.

Vragen van het lid Tongeren, drs. L. van (Groen links)**Vraag:**

Gaat de regering aan de slag met een langetermijnvisie op het verbeteren van de kwaliteit en capaciteit van onze vluchtelingenopvang?

Antwoord:

Voorop staat dat iedere vreemdeling die naar Nederland komt om asiel aan te vragen, een plek krijgt aangeboden in de opvang. Het COA is er tot nu toe in geslaagd om alle asielzoekers die zich melden, op een goede manier op te vangen. Het streven is uiteraard steeds om gebruik te maken van reguliere opvanglocaties. We moeten echter onderkennen dat het COA bij een blijvende hoge asielinstroom genoodzaakt is om asielzoekers op te vangen in locaties die onder normale omstandigheden niet gebruikt zouden worden voor de opvang van asielzoekers. Het verblijf van een asielzoeker in zo'n voorziening is zo kort mogelijk. Maar er wordt nog altijd voldaan aan de standaarden die bijvoorbeeld de EU-opvangrichtlijn voorschrijft.

Wat betreft de capaciteit van de opvang is het de realiteit dat de omvang van de instroom een grillig karakter kent. Nog geen twee jaar geleden waren we opvanglocaties aan het sluiten, terwijl er nu lokaties bij moeten. Voor de komende jaren reken ik net als voor dit jaar op een hogere instroom dan in de voorgaande jaren. De vreemdelingenketen werkt voortdurend met prognoses en past eventuele maatregelen daarop aan.

Wat betreft de uitstroom ondersteun ik de gemeenten die hier aan zet zijn, in het op tempo houden van de huisvesting van vergunninghouders. In overleg met Minister Blok en de VNG heb ik het Platform versnelling uitstroom vergunninghouders in het leven geroepen, dat de vaart in het huisvestingsproces moet houden. In het platform zijn de partijen betrokken die een rol vervullen in het proces van huisvesting. Het platform zal helpen bij het zoeken naar oplossingen voor knelpunten in het proces en op de woningmarkt.

Het COA heeft, intern, een meerjarenplan waarin de kwaliteit van de opvang uitdrukkelijk aan de orde komt. In aanvulling op bovenstaande meen ik dat een lange termijnvisie over de kwaliteit en de capaciteit van de opvang geen toegevoegde waarde heeft.

Vraag:

Vindt het kabinet de recidivevermindering belangrijk genoeg om meer budget voor de reclassering vrij te maken?

Antwoord:

Ik hecht veel waarde aan de recidivevermindering. Naar mijn tevredenheid heeft het WODC onlangs in haar rapport vastgesteld dat het beleid gericht op recidivevermindering een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan de dalende trend van de recidive. Ik heb uw Kamer hierover per brief van 24 november jl. geïnformeerd.

Zoals ik ook in het antwoord op de vragen van de leden Kooiman en Oskam van uw Kamer heb aangegeven, heb ik samen met de reclasseringsorganisaties voor 2015 een pakket aan maatregelen samengesteld, waardoor de geprognoseerde productie binnen de beschikbare kader kan worden opgevangen. Ik heb geen aanleiding om te veronderstellen dat deze maatregelen een negatieve invloed hebben op de recidivevermindering.

Vraag:

De overheid moet zich verantwoordelijk voelen voor de privacybescherming. Een appreciatie van het College van de Rechten van de Mens lijkt broodnodig. Kan de staatssecretaris hierop reageren?

Antwoord:

Het kabinet stelt voorop - en heeft dat ook in het Regeerakkoord vastgelegd - dat bij de bouw van systemen en het aanleggen van databestanden bescherming van persoonsgegevens uitgangspunt is en dat een zogenaamd privacy impact assessment (PIA) daar standaard bij hoort. Hiermee wordt tevens aangesloten bij de motie-Franken (Kamerstukken I 2010/2011, 31 051, D.) die in 2011 is aangenomen door de Eerste Kamer. Hieruit blijkt dat het kabinet zich wel degelijk verantwoordelijk voelt voor de privacybescherming. Bovendien is het College bescherming persoonsgegevens de vaste adviseur inzake vraagstukken van bescherming van persoonsgegevens. Ik zie geen enkele reden het CRM hieromtrent te raadplegen, ik zie ook geen enkele meerwaarde van de betrokkenheid van dit College

Vraag:

GroenLinks wil dat de regering de uitspraak van het ECSR onverkort accepteert. Graag een reactie.

Antwoord:

Ik vind het van belang te benadrukken dat geen sprake is van een uitspraak maar van een rapport van het ECSR dat is toegezonden aan het Comité van Ministers. Het is nu aan het Comité van Ministers zich hierover bij resolutie uit te spreken. Ik wil wachten tot dit proces tot een afronding is gekomen en daar niet op vooruit lopen.

Vraag:

Zijn minister en staatssecretaris bereid om na vier jaar 'VenJ-beleid' een appreciatie te vragen aan het College voor de Rechten van de Mens en een 'Staat van de Nederlandse Rechtsstaat' op te laten maken?

Antwoord:

De rechtsstaat beschermt de rechten van burgers. Kernwaarden als vrijheid, rechtszekerheid en rechtsgelijkheid zijn daarvan belangrijke fundamenten. Een goed functionerende rechtsstaat vergt onderhoud. Daarbij past een periodieke keuring. Internationaal wordt er al veel vergelijkend onderzoek gedaan. Uiteenlopende aspecten van de rechtsstaat worden (twee)jaarlijks gemonitord door diverse onafhankelijke internationale organisaties. Te denken valt aan het World Justice Project en de Rule of Law Index van de Wereldbank, de European Justice Scoreboard van de Europese Commissie, het rapport European Judicial Systems van de Raad van Europa, the Judicial Independence Index van het World Economic Forum en de perception of corruption in the judiciary van Transparency International. Met de bestaande rapportages zijn we goed in staat de vinger aan de pols te houden. Ik meen dan ook dat er geen behoefte is aan een aparte periodieke rapportage over de rechtsstaat. Ik zie hier geen taak voor het CRM.

Vraag:

Kunnen de bewindslieden helderheid geven over in hoeverre hun beleid een belangrijke rol speelde in de daling van recidive?

Antwoord:

Het WODC heeft op mijn verzoek onderzocht of het aannemelijk is dat het pakket aan beleidsmaatregelen van de dadergerichte aanpak uit de periode 2002 tot 2010 heeft bijgedragen aan de dalende trend van de recidive. Naar mijn tevredenheid heeft het WODC inderdaad kunnen vaststellen dat het beleid een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan deze dalende trend.

De inzichten uit het WODC-onderzoek geven richting aan de toekomstige beleidsontwikkeling en bevestigen de gekozen lijn van verfijning en verbetering, die deze en vorige kabinetsperiode is ingezet, gericht op een krachtige implementatie van de dadergerichte aanpak.

Vragen van het lid Staaij, mr. C.G. van der (SGP)**Vraag:**

Kan de minister een reactie geven op de oproep van de burgemeester van Den Haag over de aanpak van radicalisering?

Antwoord:

Ik heb begrip voor de zorgen van het Haagse college en van andere lokale bestuurders over de aanpak van de jihadistische beweging, en specifiek van terugkeerders. Hier ligt inderdaad een grote uitdaging. Maar gemeenten staan hier niet alleen voor. In het antwoord op de vraag van de heer Dijkhoff heb ik aangegeven op welke wijze de rijksoverheid de gemeenten ondersteunt.

Het maatregelenpakket wordt doorlopend geëvalueerd en waar nodig aangevuld. De in het Actieprogramma aangekondigde straf- en bestuursrechtelijke maatregelen zijn in voorbereiding. Het wetsvoorstel tot wijziging van de 'Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek in verband met de selectieve woningtoewijzing op grond van overlast gevend, crimineel,

extremistisch of radicaal gedrag' en de wijziging van de Rijkswet op het Nederlandschap in verband met intrekking van het Nederlandschap ter bescherming van de nationale veiligheid gaan nog dit jaar in consultatie.

Voor de andere wetsvoorstellen geldt de planning om ze, waar mogelijk gebundeld, in het voorjaar van 2015 in consultatie te brengen. Zo onderzoek ik of op strafrechtelijk gebied het mogelijk is om naar analogie van het programma-aanbod van de 'Inrichting Stelselmatige Daders (ISD-maatregel)' maatregelen te ontwikkelen die zien op gedragsverandering bij terugkeerders.

Voor deze wetsvoorstellen geldt dat zorgvuldige vormgeving noopt tot iets meer voorbereidingstijd.

Vraag:

Hoe gaan de bewindslieden om met het fenomeen dat de criminaliteitscijfers dalen maar het veiligheidsgevoel ook daalt, mede door de stijgende dreiging van het jihadisme?

Antwoord:

Uit een publicatie van het CBS, in samenwerking met het WODC, blijkt dat in 2013 ruim 1 op de drie Nederlanders zich wel eens onveilig voelde. Dit is gelijk aan 2012. In de periode 2005-2013 is het aantal mensen dat zich wel eens onveilig voelt met bijna een kwart gedaald.

Vraag:

Hoe staat het met het wegwerken van de werkvoorraden van het OM waarvoor het OM extra geld heeft gekregen en is hetzelfde budget ook volgend jaar beschikbaar om plankzaken aan te pakken alsmede voor verdere digitalisering?

Antwoord:

Het Openbaar Ministerie heeft in 2014 tijdelijk juristen geworven om te beoordelen zaken af te handelen. Zo is een zogeheten Centrale Voorraadteam gestart. Dankzij deze maatregel blijft het te beoordelen werk niet te lang liggen.

De ontwikkelingen in de werkhoeveelheden worden ook in 2015 nauwgezet gevolgd.

Ten aanzien van ICT-kosten die nodig zijn voor VPS is over 2014 afgesproken dat deze bij wijze van uitzondering voor rekening van het departement komen (tot nu toe circa 2 mln). Ik zal me tot het uiterste inspannen om, indien er in 2015 aanleiding toe is, daarvoor incidenteel een oplossing te zoeken.

Vraag:

Wanneer kunnen wij specifieke rapportage verwachten over actieve en gerichte bestrijding antisemitisme?

Antwoord:

Op 25 november jongstleden is de brief over de aanpak van antisemitisme aan de Kamer aangeboden. Kortheidshalve verwijs ik naar de inhoud van deze brief.

Vraag:

Bij een werkbezoek hoorden we dat de opsporing van illegaal gokken tekortschiet en er een capaciteitsprobleem is. Hoe gaat de regering dit verbeteren?

Antwoord:

Zoals ik met uw Kamer heb afgesproken bij de instelling van de Kansspelautoriteit staat bestuursrechtelijke handhaving voorop. Inzet van het strafrecht is het ultimum remedium in de aanpak van illegale kansspelen, in die gevallen waarin sprake is van (ernstige) meervoudige of herhaalde overtredingen of als zich bijvoorbeeld verwevenheid voordoet met (andere) criminele activiteiten. De kansspelautoriteit heeft inmiddels met succes op diverse plaatsen in samenwerking met politie en gemeenten illegale gokzuilen aangepakt en heeft boetes opgelegd aan aanbieders van illegale online kansspelen.

De bestrijding van illegale kansspelen, en dan met name de bestrijding van illegale online kansspelen, is inderdaad complex en is op internet niet effectief zonder legaal alternatief. Mede daarom heb ik een wetsvoorstel opgesteld dat voorziet in de regulering van online kansspelen en in uitbreiding van de handhavingsbevoegdheden van de kansspelautoriteit. Ik zal hier in de reactie van het kabinet op uw schriftelijke inbreng nader op ingaan.

Vraag:

Ziet de staatssecretaris het ook als zijn taak om te bevorderen dat de belangen van adoptie- en pleegkinderen ook uitdrukkelijk worden meegewogen bij televisie-uitzendingen?

Antwoord:

Adoptiekinderen verkeren in een kwetsbare positie maar de verantwoordelijkheid voor het al dan niet meewerken aan een tv-programma als het RTL-programma 'Met open armen' ligt primair bij de wettelijk vertegenwoordigers. Het is aan hen om de afweging te maken aan een dergelijk programma mee te werken en het belang van het kind daarin mee te wegen. Hierin is geen taak voor de overheid weggelegd.

Vraag:

Is er over de strafrechtelijke aanpak vlaggen ISIS al meer te zeggen hoe de jurisprudentie hierover zich ontwikkelt?

Antwoord:

De jurisprudentie is nog in ontwikkeling. Zoals ik u reeds heb meegedeeld op 3 september jl. in antwoord op vragen van het lid Dijkhoff (VVD) gaat het Openbaar Ministerie ervan uit dat het in het openbaar tonen van de vlaggen van IS en HAMAS, mede afhankelijk van de omstandigheden waaronder dit plaatsvindt, strafbaarheid oplevert op grond van artikel 137 d en 137c wetboek van Strafrecht.

Vraag:

Wil de staatssecretaris zich ervoor inzetten dat adoptieprocedures van kinderen vanuit Congo geen nodeloze vertraging oplopen?

Antwoord:

Vanaf het moment dat de opschorting van interlandelijke adopties vanuit de autoriteiten uit de Democratische Republiek Congo (DRC) aan mij kenbaar is gemaakt (d.d. 25 september 2013), hebben er meerdere diplomatieke acties plaatsgevonden om te proberen deze schrijnende situatie op te lossen. Helaas hebben deze acties nog niet het beoogde resultaat gehad, waardoor 30 kinderen in de DRC, die door 13 Nederlandse ouders zijn geadopteerd niet met hun adoptiefouders verenigd kunnen worden. Nu de acties tot nu toe niet het gewenste effect lijken te hebben, ben ik voornemens om op korte termijn naar de DRC af te reizen om daar de situatie met betrekking tot deze 30 kinderen te bespreken. Ik zal uw kamer over de uitkomsten informeren.

Vraag:

Is de minister bereid er alles aan te doen om bij een onverhoopte toename van dreiging de strafrechtketen de ruimte te geven?

Antwoord:

Voor zover benodigd wordt via herprioritering geld en capaciteit beschikbaar gesteld.

Vraag:

Hoe staat het met de bestrijding van de misstanden in de prostitutie? Wat leert Nederland van de ontwikkelingen in andere landen?

Antwoord:

Misstanden worden aangepakt, ook in de prostitutiebranche. Het wetsvoorstel regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche (Wrp) speelt een belangrijke rol om beter de misstanden in deze branche aan te kunnen pakken.

In het landelijk programma prostitutie werk ik nauw met gemeenten samen om misstanden in de prostitutiebranche tegen te gaan.

Dhr. van der Staaij (SGP) vroeg mij of ontwikkelingen in andere landen worden gevolgd en gaf aan voorstander te zijn van het aanpakken van de klanten van prostituees, zoals in Zweden en in een aantal andere landen. In de quickscan van de Rijksuniversiteit Groningen die is uitgevoerd naar de strafrechtelijke verantwoordelijkheden van de klant is een vergelijking gemaakt met Finland en Engeland. In het korte tijdsbestek waarin de quickscan tot stand moest komen was er onvoldoende tijd om een uitgebreide internationale vergelijking uit te voeren. Ik heb het WODC verzocht om een uitgebreider rechtsvergelijkend onderzoek naar de effectiviteit van strafrechtelijke verantwoordelijkheden van prostituanten uit te voeren.

Vraag:

Komt gemeentelijke handhaving in de knel door te korten op vergoeding aan gemeenten voor BOA's? Kan kabinet er met de gemeenten uit komen?

Antwoord:

- Ik heb uitvoerig onderzocht of er mogelijkheden zijn om tegemoet te komen aan de wensen van de VNG. Dat heeft niet tot een oplossing geleid die werkbaar en binnen de financiële kaders haalbaar is;
- Het gaat om een stimuleringsmaatregel die slechts een klein deel van de kosten van de handhaving dekt.

Vraag:

Wil de staatssecretaris binnen de bestaande kaders ruimte creëren voor de SOS-projecten?

Antwoord:

Voor iedere gedetineerde stelt de Penitentiaire Inrichting (PI) een detentie- en reïntegratieplan op. Vast onderdeel van zo'n plan is herstel en aandacht voor herstelgerichte activiteiten.

Binnen de PI's worden op verschillende wijze door verschillende partijen activiteiten aangeboden in het kader van herstelgericht werken. Één daarvan is Spreken Over Schuld (SOS), een door Gevangenzorg aangeboden methodiek.

Samen met DJI bekijk ik hoe om te gaan met het diverse aanbod van herstelgericht werken binnen de PI's. Het plan hiervoor zal in het eerste kwartaal van 2015 gereed zijn.

Vraag:

Er zijn knelpunten inzake vrijwilligerswerk door gedetineerden en reïntegratie van ex-gedetineerden. Er is te weinig oog voor een betere samenwerking tussen maatschappelijke organisaties en de (gemeentelijke) overheid. De medefinancieringseis zou een wat robuuster invulling kunnen krijgen. Het geld dat bestemd was voor 2014 zou ook meegenomen kunnen worden naar volgend jaar. Kan de staatssecretaris aangeven hoe deze knelpunten worden opgelost? En gaat de staatssecretaris het gesprek aan met de organisaties om de uitvoering soepel te laten verlopen, met zo min mogelijk administratieve lasten?

Antwoord:

Met de SGP-fractie ben ik van oordeel dat het in beginsel wenselijk is dat vrijwilligersorganisaties zich voor financiering niet alleen op de overheid moeten richten, maar ook op andere partijen.

De motie Van der Staaij c.s., over extra middelen voor de vrijwilligersorganisaties waarvan een deel voor die organisaties die aan cofinanciering doen, heb ik uitgevoerd. Ik heb dit gedaan door aanpassing van het subsidiekader. Hierin is een deel van het vrijwilligersbudget (€ 750.000) gereserveerd voor die vrijwilligersorganisaties die minimaal 25% van de financiering voor de aangemelde activiteit weten te genereren door cofinanciering. Ik ben van oordeel dat deze medefinancieringseis hiermede een voldoende robuuste invulling heeft gekregen.

De SGP-fractie heeft mij daarnaast gevraagd of het geld dat voor 2014 bestemd voor de uitvoering van vrijwilligerswerk ook kan worden meegenomen naar het volgende jaar en ook of ik met de organisaties in gesprek wil gaan om de uitvoering zo soepel mogelijk te laten verlopen.

Het voor 2014 beschikbare subsidiebedrag is reeds volledig toegekend aan de vrijwilligersorganisatie. Het kan derhalve door hen worden besteed voor uitvoering van het goedgekeurde plan.

Daarnaast deel ik de opvatting van de vrijwilligersorganisaties dat het proces rondom de subsidieverstrekking zo eenvoudig mogelijk moet worden vormgegeven. Ik heb hier recentelijk met de vrijwilligersorganisaties over gesproken. In dit overleg is onder meer overlegd over de wijze waarop het proces rondom de subsidieverstrekking is vormgegeven en zijn afspraken gemaakt, onder meer over de wijze waarop overleg wordt gevoerd over de uitvoering van de moties. Ik ga er daarom vanuit dat de door de vrijwilligersorganisaties genoemde knelpunten hierdoor worden opgelost.

Vraag:

De uitspraak van het ECSR maakt opnieuw duidelijk dat er er erg veel verschillende verdragen, handvesten, etcetera zijn. Hoe wil de regering bevorderen dat we een compacter en eenduidiger systeem krijgen?

Antwoord:

De verdragen hebben ieder afzonderlijk een verschillende werkingssfeer. Het is dus niet zo dat deze verdragen en handvesten met elkaar doubleren, aangezien de aangesloten verdragspartijen en de reikwijdte van de verdragen telkens wisselend zijn. Tegelijkertijd is zichtbaar dat de rechtsprekende organen trachten rechtseenheid tussen de verschillende verdragen te bevorderen. Bij niet-rechtsprekende organen zoals het ECSR is, zoals de SGP-fractie terecht opwerpt, deze convergentie niet inherent gewaarborgd. Wanneer een staat een plek moet geven aan een oordeel van een gezaghebbend, doch niet-rechtsprekend orgaan bij een verdrag, dient de staat de convergentie daarom steeds zelf maximaal te waarborgen.